

Nieuwe boeken en nieuwe edities vanaf 2012 , geselecteerd voor de praktijk

2) BURGERLIJK RECHT

2c: aansprakelijkheidsrecht, letselschade e.d.

STAND 01-09-2023

NIEUW in 2023:

Aanbevelingen Rekenrente in Personenschadezaken

Het LOVCK (Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton) en het LOVCH (Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel Hoven) hebben de aanbevelingen gedaan aan rechters en raadsheren belast met behandeling van personenschadezaken. Voorstellen voor deze aanbevelingen zijn gedaan door de landelijke Expertgroep Personenschade. Deze expertgroep is onder meer belast met advisering op het gebied van personenschade aan het LOVCK en het LOVCH, mede met het oog op gewenste uniformering in de rechtstoepassing tussen de verschillende gerechten.

De Rechtspraak, april 2023 4 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Aansprakelijkheid van Experts

“Wanneer experts zelf onderwerp van onderzoek zijn. Aansprakelijkheid van gerechtelijke en buitengerechtelijke deskundigen”. Het gebeurt niet vaak dat een deskundige in rechte wordt aangesproken voor schadevergoeding vanwege de negatieve gevolgen van zijn rapport voor een partij. In deze bijdrage wordt de positie van de (buiten)gerechtelijke deskundige onderzocht. Aan de hand van welke maatstaf wordt het handelen van deskundigen beoordeeld wanneer een partij meent schade te lijden als gevolg van een deskundigenbericht? Welke rol heeft de rechter in het debat tussen partijen? En welke (processuele) mogelijkheden hebben partijen als een deskundige in haar nadeel rapporteert?

S.Bordewijk, S.Colsen (Maandbl.Vermogensrecht 2023-4) 8 pag. GRATIS PDF OP AANVRAAG

Aansprakelijkheidsrecht

Gerenommeerd praktijk-handboek. In deze nieuwe druk zijn ontwikkelingen van ruim drie jaar wetgeving, rechtspraak en literatuur verwerkt. Belangrijkste wijzigingen en aanvullingen betreffen klimaataansprakelijkheid, zorgplicht van moederverenootschap, bestuurders-aansprakelijkheid, verzekering van opzettelijk toegebrachte schade, software als product, gebrekkige vaccins, aansprakelijkheid van website-exploitanten, inkomsten uit zwart werk, schokschade, geestelijk letsel, schending van fundamenteel recht, schending bescherming persoonsgegevens, persoon veroorzaker, Slapps, first party verzekeringen en schadefondsen.

C.v.Dam (B- 9789462127807) 4e dr. augustus 2023

764 pag. geb. € 55,50

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2023 nr. 2

In het 2e kwartaal van 2023 zijn er bij de beroepsaansprakelijkheidsupdate nu een vijftal uitspraken over vijf verschillende type beroepsbeoefenaars.

V.Terlouw e.a. (Ploum Advocaten) juli 2023 20 pag.

GRATIS PDF OP AANVRAAG

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2023 nr. 1

In het eerste kwartaal van 2023 zijn er verschillende uitspraken gepubliceerd waarin een (civiele of tuchtrechtelijke) vordering tegen een beroepsbeoefenaar werd ingesteld.

V.Terlouw e.a. (Ploum Advocaten) april 2023 19 pag.

GRATIS PDF OP AANVRAAG

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2022 nr. 4

Deze keer een vijftal uitspraken waarin o.a. de aansprakelijkheid van een pensioenadviseur, een fiscaal adviseur en de aansprakelijkheid van een notaris aan bod komt.

V.Terlouw e.a. (Ploum Advocaten) januari 2023 21 pag.

GRATIS PDF OP AANVRAAG

Compensatie voor Schade door Beroepsziekten: een Nieuwe Regel

De regeling Tegemoetkoming Stoffengerelateerde Beroepsziekten, die per 1 januari 2023 in werking is getreden, biedt uitkomst aan werkenden die ziek zijn geworden door blootstelling op het werk aan gevaarlijke stoffen en (beweerdelijke) gezondheidsschade hebben opgelopen. Niet zelden vangen slachtoffers van beroepsziekten bot doordat zij aanlopen tegen complexe en zware bewijseisen in het civiele aansprakelijkheidsrecht. Het bewijs van causaal verband tussen werk en ziekte is immers uiterst moeilijk te leveren. De regeling kent voor werkenden minder zware bewijseisen en kan een oplossing bieden ter compensatie van de schade.

D.v.d.Kolk, M.Kok (v.Traa Adv.) januari 2023 3 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

En de Veroorzaker dan ? - een empirisch-juridisch onderzoek naar de plaats van de veroorzaker in de civiele letselschadepraktijk

Hoe is het om letsel bij een ander te hebben veroorzaakt, of daarvoor aansprakelijk te worden gesteld ? Hoe verhouden letselveroorzakers zich tot 'hun' slachtoffer? Wat merken zij van de afwikkeling van de letselschadeclaim? Wat brengt de letselveroorzakende gebeurtenis verder bij hen teweeg? En wat kunnen letselschadejuristen leren van de ervaringen van veroorzakers? Met veel publiciteit omgeven verslag van interviewstudie onder letselveroorzakers in medische en verkeersaansprakelijkheidspraktijk en onder letselschadeprofessionals. Deze studie kiest een perspectief dat tot nu toe onderbelicht bleef: *persoonlijke perspectief van de als veroorzaker aangesproken persoon*. Maakt zichtbaar dat er mogelijkheden zijn om veroorzaker te laten bijdragen aan immaterieel herstel van het slachtoffer. Ook letselveroorzakers blijken immateriële behoeften te ervaren. Welke is passende plaats van en omgang met de als veroorzaker aangesproken persoon in de letselschadepraktijk.

F.Ruitenbeek-Bart (B-9789462128088) mei 2023

921 pag. € 129,00

Interview en bespreking (3 pag.) GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

GOMA 2022 - Gedragscode Openheid Medische incidenten; betere afwikkeling Medische Aansprakelijkheid

Op 7 februari 2023 is de GOMA 2022 gepresenteerd. De nieuwe GOMA treedt op 1 maart 2023 in werking. De GOMA 2022 gaat over het goed omgaan met medische incidenten; een correcte en passende aanpak onmiddellijk na het bekend worden van het incident. Door zoveel mogelijk te streven naar een klimaat van wederzijds vertrouwen, transparantie en samenwerking, wil de GOMA 2022 bewerkstelligen dat op een redelijke, rechtvaardige en voortvarende manier wordt omgegaan met situaties waarin de patiënt wordt geconfronteerd met medisch incident.

Letselschade Raad, februari 2023 41 pag. (incl.extra info) GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Haalbaarheid van een Database ten behoeve van Schadeverhaal door Asbestslachtoffers

In 2021 hebben onderzoekers van Universiteit Utrecht en Universiteit Maastricht onderzoek verricht in opdracht van Instituut Asbestslachtoffers. Aanleiding was de wens om meer verzekeringspolissen terug te vinden van aansprakelijke (oud-)werkgevers van asbestslachtoffers of nabestaanden. Een oplossingsrichting is een database, zoals de Employee Liability Trading Office (ELTO) in Groot-Brittannië biedt. De centrale vragen richten zich op het functioneren van de ELTO binnen het bredere juridische kader voor compensatie voor asbestschade en hoe een database voor Nederland zou kunnen worden opzet.

R.Rijnhout e.a. (B- 9789462128279) juni 2023

80 pag. € 45,00

Letselschadetraject zonder Belangenbehartiger - hogere tevredenheid, snellere schaderegeling, lagere schadevergoeding

M.v.Driel (LetselschadeNu) februari 2023 3 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG +

Ondersteuning van benadeelden zonder belangenbehartiger (TVP 2022-3) 19 pag. PDF

Ondersteuning van Benadeelden zonder Belangenbehartiger - onderzoek naar de 'zelfhulpgroep' leidt tot uniek samenwerkingsverband

Samenwerkingsverband van Slachtofferhulp Nederland, Achmea en de VU Amsterdam is gestart met ondersteuning van letselschadeslachtoffers die hun schade zelf afwikkelen, in rechtstreeks contact met de verzekeraar. Betreft grote groep: 40% van letselschadezaken wordt afgewikkeld zonder belangenbehartiger, en bij licht letsel 50%.

I.Becx e.a. (T.v.Vergoeding Personenschade 2022-3) 19 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

AANSLUITEND HIERBIJ:

Jaarplan 2023 : SAMEN STERKER

In dit Jaarplan heeft het Verbond van Verzekeraars haar speerpunten gepresenteerd. Op het beleidsterrein letselschade wordt behoorlijk aantal onderwerpen benoemd. "Het Verbond zet in op het mogelijk maken van het direct afhandelen van personenschades door de klant met zijn eigen verzekeraar". Op dit moment bevindt het project Directe Schadeafhandeling (DSA) zich in een pilot-fase en is de werkwijze alleen nog bedoeld voor materiële voertuigschades. Wat verzekeraars betreft gaan dus ook letselschades deel uitmaken van het DSA-concept. Verzekeraars willen het schaderegelingssysteem vereenvoudigen, door te werken aan standaardisatie van het proces en een eenvoudige en op transparante wijze te berekenen schadevergoeding. In 2022 is de Smartengeldcalculator geïntroduceerd, die komend jaar verder zal worden uitgebreid en doorontwikkeld. Het blijft niet bij de schadepost smartengeld, er komt een pilot gericht op uitbreiding van de calculator naar alle schadeposten bij licht letsel.

VvZ, januari 2023 45 pag.

[GRATIS OP PDF OP AANVRAAG](#)

Onrechtmatige Daad (Monografieën Privaatrecht nr. 4)

Eindelijk de nieuwe druk van deze klassieker, oorspronkelijk van Schut als Studiepocket Privaatrecht. Sinds de laatste editie van 2015 hebben er vele wijzigingen plaatsgevonden in wet- en regelgeving zoals o.a. inwerkingtreding van de wet vergoeding affectieschade januari 2018. Nieuw zijn 3 paragrafen over bestuurdersaansprakelijkheid, overheidsaansprakelijkheid en werkgeversaansprakelijkheid. Besteedt wederom veel aandacht aan rechtspraak: belangrijkste overwegingen Hoge Raad, weergegeven, overwegingen van rechtbanken en gerechtshoven die daaraan voorafgingen. Maakt uiteenlopende - vaak abstracte - begrippen rondom aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht inzichtelijk. Onderlinge verhouding tussen verschillende vereisten van onrechtmatige daad en de toepassing komen aan bod.

A.Verheij (K-9789013168167) 9^e dr. begin april 2023

284 pag. € 47,50

Ouders Aansprakelijk voor Gevolgen Cybercrime

Ouders van kinderen die schade veroorzaken doordat zij zich schuldig maken aan cyber-criminaliteit, kunnen hiervoor aansprakelijk worden gesteld, maar Dit alleen als de kinderen jonger zijn dan 16 jaar, maar ouders kunnen beroep doen op aansprakelijkheidsverzekering. Dit schrijft minister van J&V Yeşilgöz-Zegerius in een reactie op schriftelijke kamervragen.

Privacyweb 20-02-23 2 pag.

[GRATIS OP PDF OP AANVRAAG](#)

Over de Grens?! (LSA Reeks nr. 34)

Voordrachten LSA Symposium januari 2023 over werkgeversaansprakelijkheid en grensoverschrijdend gedrag, reisongevallen over de grens, Europese regelgeving voor autonome voertuigen, en ook hoe met elkaar om te gaan en waar de grens ligt, letselschade op de grens van civiel en strafrecht en grenzen van recht en techniek, bijvoorbeeld bij deepfakefilms.

A.Kolder e.a. (B- 9789462128330) augustus 2023

168 pag. € 34,00

Regelingen voor Collectieve Schade - geef slachtoffers erkenning

Joodse oorlogstegoeden, seksueel misbruik in de jeugdzorg, chroom-6, de Toeslagenaffaire, Mijnbouw schade Groningen, voorbeelden waarbij collectieve schade opgetreden is. Veel van door Nederlandse overheid gemaakte regelingen voor slachtoffers schieten hun doel voorbij. Ze zijn niet goed doordacht en onvoldoende uitgewerkt. Ook geven ze lang niet altijd alle slachtoffers voldoende erkenning en genoegdoening voor wat hen is overkomen. Presenteert overzicht en vergelijking van 52 regelingen voor collectieve schade.

C.Ruppert (B-9789462127609) 2^e dr. februari 2023

149 pag. € 37,50

Smartengeldboek 2023 – ANWB Verkeersrecht

Sinds enkele jaren verschijnt dit boek elk jaar en is vanaf nu uitsluitend verkrijgbaar in combinatie met de online toegang (1 jaar geldig althans t/m 31-12-2023). In de nieuwe druk zijn wederom ruim 100 nieuwe uitspraken gepubliceerd. Zoals wellicht bekend kunt u alle uitspraken uit het boek, inclusief degene die in vorige drukken hebben bestaan maar nadien uit het boek zijn verwijderd, online raadplegen. In het boek zit een voucher met uw unieke inlogcode. Deze code geeft u online toegang t/m 31 december 2023. Bij het activeren van de code kunt u aangeven de toegang op 31 december 2023 te willen beëindigen of juist te willen continueren in het volgende jaar. Het is NIET mogelijk om alleen het boek, dus zonder online

toegang, te bestellen. Voor abonnees op tijdschrift VERKEERSRECHT geldt een kortingsprijs van € 65,00 (ex.9% btw) voor boek + online abb. Deze korting geldt alleen indien uw abonnement op Verkeersrecht via ANWB is afgesloten.

ANWB (9789083029948) 28edr. januari 2023 428 pag. + 1 jr.online € 130,00 (ex.9% btw)

Uitsluitend online (9789081417532) abonnement 2023 : € 90,00 (ex. 9% btw)

Van Compensatieconflicten naar Betekenisvol Compenseren

Vaak wordt bij conflicten compensatie wordt ingezet als oplossing, maar later blijkt dat compensatie die niet oplost, waardoor compensatieconflicten ontstaan. Ingrediënten voor compensatieconflicten zijn beperkingen van aansprakelijkheidsrecht in licht van behoeften en verwachtingen van gedupeerden, en anderzijds complexe juridische vragen die moeten worden beantwoord voordat compensatie plaatsvindt en waarover dan (soms lang) discussie bestaat tussen partijen. Dit betoog (oratie 30-06-2023 UU) is erop gericht te onderstrepen dat drie perspectieven steeds in verband met elkaar moeten worden gezien bij oplossingsrichtingen: geldend recht, perspectief gedupeerden en grondbeginsel voor compensatie.

R.Rijnhout (B- 9789462128392) juni 2023

66 pag. € 27,50

Waar blijft de Tijd ? (LSA nr. 33)

Voordrachten Symposium Vereniging Letselschade Advocaten (LSA) juni 2022

T.Hartlief e.a.(B-9789462127418) februari 2023

180 pag. € 32,00

Verschenen in 2022:

Aansprakelijkheid op Mountainbikeroutes

Onderzoekt welke partijen onder welke omstandigheden aansprakelijk (kunnen) zijn voor schade die ontstaat bij gebruik van mountainbikeroutes. 'Partijen' zijn mountainbiker zelf, maar ook eigenaar van het terrein van de mountainbikeroute, en niet-mountainbikers die zich op de mountainbikeroute bevinden of organisator van evenement of wedstrijd waarbij de mountainbikeroute wordt gebruikt. Beschrijft wanneer gedraging van de grondeigenaar van mountainbikeroute leidt tot aansprakelijkheid voor schade van anderen o.g.v. onrechtmatige daad, en of grondeigenaar kwalitatief aansprakelijk kan zijn voor schade en of en hoe de grondeigenaar aan aansprakelijkheid kan ontkomen. Verder komt aan de orde onder welke omstandigheden een gedraging van een mountainbiker kan leiden tot aansprakelijkheid voor schade van anderen, of en hoe een mountainbiker die schade lijdt tijdens het mountainbiken dit op een ander kan verhalen, en hoe betreffende schade wordt begroot bij ongevallen.

R.Gielissen (C-9789088633300) oktober 2022

102 pag. € 25,00

Aansprakelijkheid van Oderaannemer jegens Opdrachtgever - een alternatieve route

Als hoofdaannemers niet voldoende kennis, kunde of tijd hebben om een bouwproject succesvol af te ronden, contracteren zij vaak onderaannemers. De rechtsverhouding tussen opdrachtgever, hoofdaannemer en onderaannemer gaat gepaard met de nodige juridische uitdagingen. Indien opdrachtgever schade lijdt die valt terug te voeren op een tekortkoming van bij het werk betrokken onderaannemer, is hoofdaannemer in beginsel het eerste aanspreekpunt: die is verantwoordelijk voor de door hem ingeschakelde hulppersonen. Het kan echter voorkomen dat de hoofdaannemer geen verhaal biedt (bijvoorbeeld bij een faillissement) zodat de opdrachtgever rechtstreeks de onderaannemer zal proberen aan te spreken door middel van een buitencontractuele actie. Tussen opdrachtgever en onderaannemer bestaat geen contractuele relatie. Deze buitencontractuele actie gaat echter gepaard met diverse nadelen. Formuleert hier alternatieve route om te beoordelen of de onderaannemer jegens de opdrachtgever aansprakelijk kan worden gehouden, waarmee rekening wordt gehouden met contractuele afspraken en contractuele risicoverdeling tussen opdrachtgever, hoofdaannemer en onderaannemer. Staat stil bij de bijzondere relatie tussen opdrachtgever-hoofdaannemer-onderaannemer, aannemingsovereenkomst, beginselen van contractenrecht en derdenwerking van contracten. Gaat in op de huidige juridische aansprakelijkheidsleer bij wanpresterende onderaannemer. Presenteert een alternatieve aansprakelijkheidsroute en een toepassing daarvan in concrete casus.

M.Kruis (C-9789088633317) november 2022

88 pag. € 25,00

Aansprakelijkheid van de Wegbeheerder

Deze nieuwe en geactualiseerde editie verschaft meest recente informatie over deze aansprakelijkheidsrisico's. Alle wetgeving en rechtspraak die sinds de vorige editie (2013) is verschenen is verwerkt en de hoofdstukken zijn geactualiseerd.

A.Verheij (red.) (ANWB- 9789083029931) december 2022 280 pag. € 72,50

Beroepsaansprakelijkheid (Ars Aequi Cahier)

Iedere adviseur of bemiddelaar kan tegenwoordig tegen een claim en een daaropvolgende procedure aanlopen, een gevolg van de (Amerikaanse) claimcultuur. Focus ligt hier op de norm waaraan handelen of nalaten van de beroepsbeoefenaar wordt getoetst. Die norm is voor alle beroepsbeoefenaren dezelfde: wat betaamt redelijk handelend en redelijk bekwaam beroepsgenoot? Voor beantwoording van de vraag of beroepsfout is gemaakt, is van belang wat van betreffende beroepsbeoefenaar mag worden verwacht, wat was inhoud van de overeenkomst van opdracht en wat is rol en taak van beroepsbeoefenaar? Daar komt bij dat zorgvuldigheidsvraag altijd nader moet worden beantwoord aan de hand van de feitelijk omstandigheden van het geval. Feiten zijn in elke zaak anders en normenkader, waaraan handelen of nalaten van beroepsbeoefenaar wordt getoetst, blijft permanent in ontwikkeling, als gevolg van veranderende maatschappelijke opvattingen en doordat jurisprudentie over zorgplicht van bepaalde beroepsgroepen volop in ontwikkeling is. Bespreekt apart: verhouding tot tuchtrecht, beroepsaansprakelijkheidsverzekering en verjaring, strekking en omvang van zorgplicht van 8 beroepsbeoefenaren n.l. advocaat, notaris, (bedrijfs)arts, makelaar, assurantietussenpersoon, faillissementscurator en financieel adviseur.

L.Dufour (A- 9789493199804) december 2022 146 pag. € 29,50

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2022 nr. 3

Hier worden 5 (civiele) vorderingen tegen beroepsbeoefenaars onder de loep genomen: drie zaken tegen advocaten, één tegen een hypotheekadviseur en een zaak tegen een makelaar *V.Terlouw e.a. (Ploum Advocaten)* september 2022 19 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2022 nr. 2

In de update beroepsaansprakelijkheid deze keer vooral uitspraken over de aansprakelijkheid van notarissen en accountants.

V.Terlouw e.a. (Ploum Advocaten) juli 2022 19 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2022 nr. 1

In het eerste kwartaal van 2022 zijn op www.rechtspraak.nl weer verschillende uitspraken gepubliceerd waarin een (civiele) vordering tegen een beroepsbeoefenaar werd ingesteld. Het merendeel van de uitspraken betrof een tegen een advocaat of notaris ingestelde vordering. Daarnaast betrof het uitspraken over de aansprakelijkheid van accountant

V.Terlouw e.a. (Ploum Advocaten) april 2022 20 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2021 nr. 4

In het 4^e kwartaal van 2021 zijn er op www.rechtspraak.nl verschillende uitspraken gepubliceerd waarin een (civiele) vordering tegen een beroepsbeoefenaar werd ingesteld: onder andere aan mogelijke aansprakelijkheid van accountants, advocaten en makelaars.

V.Terlouw e.a. (Ploum Advocaten) januari 2022 21 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

de Bescherming van de Natuurlijke Persoon via het Schadevergoedingsrecht - over abstracte schadebegroting, uitgaven die hun doel hebben gemist en vergoeding van immateriële schade bij wanprestatie

Preadvies Vereniging voor Aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht 4 november 2021
J.Emaus, A.Verheij (K-9789013166316) maart 2022 96 pag. € 37,50

Bewijs in Letselschadezaken

Schriftelijke en geactualiseerde uitwerkingen van presentaties van het op 4 oktober 2021 gehouden 14e Gronings Letselschadecongres. Aan de orde komen: vraag hoe rechters bewijs waarderen en hoe zij omgaan met de benoeming van een voorlopig deskundige. Vervolgens wordt stilgestaan bij problemen rond bewijs van causaal verband bij (vermeende) beroepsziekten en bij toepassing van het bewijsrecht bij schadebegroting. Daarna volgen praktische tips voor het vergaren van bewijs. Ten slotte komt aan bod wat Nederland kan leren van de in Duitsland bij de afwikkeling van whiplashschade gebruikte Delta v(ariant?).

A.Verheij,H.Vorsselman (B-9789462127159) begin oktober 2022 61 pag. € 30,00

Doe het Zelf ? - ervaringen met de afwikkeling van letselschade met en zonder belangenbehartiger

Na een verkeersongeval kunnen slachtoffers hun schade zelfstandig afhandelen en zelf contact onderhouden met de verzekeraar van de wederpartij, of bijgestaan worden door een belangenbehartiger. In dit onderzoek staan de ervaringen van de eerste groep, de zogenaamde 'zelfhulpgroep', centraal want 38% van alle letselschadezaken wordt afgewikkeld zonder belangenbehartiger. Over deze zelfhulpgroep en hun ervaringen was bekend. Tot nu toe betrof onderzoek altijd benadeelden met bijstand van belangenbehartigers. Dit is het eerste onderzoek onder de 'zelfhulpgroep'. Middels registratiegegevens van verzekeraars en interviews met slachtoffers is onderzocht waarom een verkeersslachtoffer wel of niet voor rechtshulp kiest, en welke invloed het al dan niet inschakelen van een belangenbehartiger heeft op verloop, uitkomst en slachtoffer ervaring van een letselschadezaak. Laat zien dat het afwikkelen zonder belangenbehartiger voor benadeelden zowel voor- als nadelen kan hebben, afhankelijk van aard van letsel en schade, en de eigen situatie en voorkeuren. Dat pleit ervoor om benadeelden een zo goed mogelijk geïnformeerde keuzemogelijkheid te bieden, zodat zij op grond van feitelijke informatie een beslissing kunnen maken. De resultaten van dit actuele onderzoek hebben inmiddels geleid tot een samenwerkingsverband tussen de Vrije Universiteit, Slachtofferhulp Nederland en Achmea, waarbinnen gevolg gegeven wordt aan de in dit onderzoek neergelegde aanbevelingen.

I.Becx e.a.(VU) (B-9789462127456) december 2022

125 pag. € 32,50

European Sustainable Finance Legislation as a Basis for Dutch Civil law Actions against Investment Service Providers - looming liability for financial greenwashing or a toothless tiger ?

Topscriptie VU, beloond met FRP prijs (Sdu-Tijdschrift Financieel Recht in Praktijk). Onderzoekt in hoeverre financiële instellingen civielrechtelijk aansprakelijk kunnen worden gesteld als ze zich schuldig maken aan greenwashing, oftewel het aanprijzen van financiële producten als duurzaam terwijl zij dit in werkelijkheid niet zijn. Brengt betreffende toezichtrechtelijke wetgeving in kaart en relevante civielrechtelijke normen, waaronder dwaling en de bijzondere zorgplicht voor beleggingsdienstverleners en onderzoekt of belegger zich kan beroepen op dwaling of schending van bijzondere zorgplicht als beleggingsdienstverlener zich niet houdt aan bepaalde sustainable finance-regelgeving. Neemt ook enkele aanstaande wijzigingen aan MiFID II mee, die per 2 augustus 2022 van toepassing worden.

E.v.Engelenburg (scriptie VU) mei 2021 72 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Liability of Financial Supervisors and Resolution Authorities

Since the global financial crisis of 2008, claims by clients, shareholders, depositors, and bondholders of financial firms have increased against financial supervisors and resolution authorities for inadequate supervision or resolution action. This is the first book to offer a thorough and systematic analysis of the liability regimes which apply to financial supervisors and resolution authorities at the EU level (particularly relevant since the European Banking Union came into operation in 2014), at the level of individual EU Member States, as well as in other major jurisdictions worldwide. Provides a detailed analysis of the liability regimes as they apply to local financial supervisors and resolution authorities in major civil law, common law, and mixed legal system jurisdictions. Concludes with a comparative law evaluation that discusses to what extent limitations of the liability of national financial supervisors and resolution authorities are valid under the EU rules on Member State liability.

D.Busch e.a.(OUP- 9780198868934) juni 2022

608 pag. geb. ca. € 278,00

Lichamelijke Schade – repertorium rechtspraak 2020,2021,2022

BELGISCH RECHT

Bevat samenvatting van 125 recente (merendeels onuitgegeven) rechterlijke uitspraken met betrekking tot de vergoeding van letselschade of schade ten gevolge van een dodelijk ongeval (rechtspraak van 2020 tot medio 2022), in handige samenvattingen, en ontsloten via een chronologisch en een trefwoordenregister. Een ingesloten USB-stick bevat de integrale teksten.

M.Sommerijns (I- 9789400015135) september 2022

300 pag. ca. € 89,00

Misleidende Beursberichten (RUG nr. 124)

Beleggers in Europese beursvennootschappen proberen steeds vaker schade te verhalen die zij hebben geleden door in te gaan op misleidende informatie. Er doen zich tal van complexe vragen voor bij aansprakelijkheidsprocedures door gedupeerde beleggers. Deze kwesties ontstaan o.a. op terrein van de leerstukken causaal verband en schade. Verschaft hier diepgravende analyse van deze leerstukken toegespitst op civielrechtelijke aansprakelijkheid. Behandelt: prospectusaansprakelijkheid; aansprakelijkheid voor misleidende financiële verslaggeving; aansprakelijkheid voor schending van regels van marktmisbruik; aansprakelijkheid voor misleidende beursberichten onder het Amerikaanse federale effectenrecht; reliance, loss causation en damages bij aansprakelijkheid onder het Amerikaanse federale effectenrecht; securities fraud class actions; de fraud-on-the-market-theorie; de Efficiënte Markthypothese vanuit financieel-economisch en juridisch perspectief; zeepbelvorming op de effectenmarkten; event studies.

A.Pijls (K-9789013167597) medio augustus 2022

1100 pag. € 99,50

Onrechtmatige Daad: Aansprakelijkheid voor Personen (Monografieën BW nr. B-44)

Bespreekt de kwalitatieve aansprakelijkheid voor personen (art. 6:169-172 BW).

In afzonderlijke hoofdstukken komen aan de orde: aansprakelijkheid voor het minderjarig kind (art.6:169); aansprakelijkheid voor ondergeschikte en niet- ondergeschikte hulppersonen (art. 6:170 en 171); aansprakelijkheid voor de vertegenwoordiger (art. 6:172). Eerst wordt de rechtspositie van de kwalitatief aansprakelijkgestelde besproken (ouder, werkgever/ opdrachtgever, vertegenwoordigde) en vervolgens valt de dader (kind, ondergeschikte en niet-ondergeschikte hulppersonen en de vertegenwoordiger) met tenslotte wordt onderling regres. Geactualiseerd met relevante rechtspraak en literatuur van 2014-2021. Talrijke ontwikkelingen in het aansprakelijkheidsrecht komen tot uiting: aanscherping aansprakelijkheid ouders voor 14 en 15jarige kinderen, rechtspositie zzp'ers t.o.v. van opdrachtgevers, aansprakelijkheid van rechtspersonen voor functionarissen binnen de rechtssfeer van de rechtspersoon.

F.Oldenhuys (K-9789013159165) 4^e dr. medio januari 2022

160 pag. € 47,50

Over de Grens van de Onrechtmatige Daad - een onderzoek naar de plaats van de rechtvaardiging in het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht

Artikel 6:162 lid 2 BW geeft de kern van het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht weer met de omschrijving van wat als onrechtmatige daad wordt aangemerkt. Op de opsomming van de verschillende typen onrechtmatige daden volgt het slot: 'een en ander behoudens de aanwezigheid van een rechtvaardigingsgrond'. Deze afsluiting biedt de uitzondering op wat als onrechtmatige daad geldt en is daarmee van invloed op het gehele buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht. Zoekt antwoord op belangrijke vragen: wat is rechtvaardigingsgrond en hoe werkt zijn aanwezigheid door in beoordeling van de handeling? Daartoe worden verschillende typen rechtvaardigingen onderscheiden en wordt hun invloed op oordeel over onrechtmatigheid van handeling en op omvang van de schadevergoedingsplicht gezien. Bespreekt beginselen van rechtvaardigingen en vergelijkt met het strafrecht.

M.Franke (B-9789462901520) januari 2022

650 pag. € 79,00

Recht, Plicht, Remedie (R & P - Contracten- & Aansprakelijkheidsrecht nr. 25)

In moderne benadering van aansprakelijkheidsrecht zijn recht en rechtsvordering van elkaar losgekoppeld. Er wordt veel aandacht besteed aan bestaan van rechten en plichten, maar minder aan de remedie die is verbonden aan een inbreuk op een recht of schending van een plicht. Het gevolg van deze disjunctieve benadering is dat vooraf onduidelijk kan zijn welke remedie in een bepaald geval – en in welke omvang – passend is. Bovendien is achteraf niet altijd goed uit te leggen waarom juist deze remedie moest worden opgelegd. Dit zorgt voor rechtsonzekerheid en rechtsongelijkheid, waardoor effectieve rechtsbescherming onder druk komt te staan. Brengt in kaart hoe relationele benadering van remedierecht past bij geldend recht en bespreekt hoe ze bijdraagt aan vergroten van rechtszekerheid en verwezenlijken van materieelrechtelijke aanspraken. Legt uit waarom een remedie niet op zichzelf mag worden gezien. De remedie dient voort te vloeien uit de norm waaraan deze is verbonden en strekking die deze norm heeft. Oftewel: de norm draagt de belofte van een passende remedie in zich.

W.Nuninga (K-9789013169409) medio september 2022

300 pag. geb. € 65,00

Schade en Risico - over corrigerende en verdelende functie van het schadevergoedingsrecht
Wat is schade? Wat vormt voordeel? Wat bedoelen we met schadetoerekening of voordeels-toerekening? Bijzondere aandacht gaat uit naar het onderscheid tussen gedragsnormen en

verdelingsnormen. Aan gedragsnormen en verdelingsnormen liggen verschillende vormen van rechtvaardigheid ten grondslag: corrigerende-resp. verdelende rechtvaardigheid. Dit verschil is van invloed op zowel de vergoedingsgrondslag als de omvang van de schadevergoeding, de wijze van nakoming, het moment van ontstaan van de schadevergoedingsplicht, de inhoud van de schadehypothese, de inrichting van het partijdebat of de rol van de rechter.

A.Franken (B-9789462127036) september 2022

472 pag. € 95,00

Schadevaststelling in het Geding (Ned. Ver. v. Procesrecht nr. 75)

Schadevaststelling bij onrechtmatige besluiten: nieuwe en gemiste kansen in titel 8.4 Awb 11; Schadebegroting vanuit het perspectief van de rechter; Schade en causaal verband; Bewijsrechtelijk een bijzondere eend in de bijt ? Schadevaststelling in het geding.

C.Klaassen e.a. (B-9789462126954) juli 2022

77 pag. € 27,00

Schadevergoeding na een Cyberaanval - staan de poorten nu wijd open?

De GDPR wetgeving bestaat bijna 4 jaar en Europese databescherming heeft al geregeld haar tanden heeft laten zien. Niet enkel via de nationale autoriteiten met hun administratieve (monster-)boetes, maar stilaan ook via allerhande procedures voor de rechtbank. Personen (of datasubjecten) zijn zich meer en meer bewust van hun rechten en slagen er ook in om deze af te dwingen via de rechtbank. Het Landgericht van München stelde op 09/12/2021 de aansprakelijkheid bij een cyberaanval nog eens op scherp.

R.Lembrechts (Sirius Legal-BE) februari 2022 2 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Smartengeldboek 2022 – ANWB Verkeersrecht

Sinds enkele jaren verschijnt dit boek elk jaar en is vanaf nu uitsluitend verkrijgbaar in combinatie met de online toegang (1 jaar geldig althans t/m 31-12-2022). De 27e druk verschijnt begin januari 2022 en opent met een artikel van prof. mr. Albert Verheij waarin hij enkele uitspraken van afgelopen jaar behandelt waarbij smartengeld is toegekend vanwege zeer ernstig en blijvend neurologisch letsel. In de nieuwe druk zijn wederom ruim 100 nieuwe uitspraken gepubliceerd. Zoals wellicht bekend kunt u alle uitspraken uit het boek, inclusief degene die in vorige drukken hebben gestaan maar nadien uit het boek zijn verwijderd, online raadplegen. Het is NIET mogelijk om alleen het boek, dus zonder online toegang, te bestellen. Voor abonnees op tijdschrift VERKEERSRECHT geldt een kortingsprijs van € 60,00 (ex.btw) voor boek + online abb. Deze korting geldt alleen indien uw abonnement op Verkeersrecht via ANWB is afgesloten.

ANWB (9789083029917) 27^edr. januari 2022 428 pag. + 1 jr.online € 120,00 (ex. btw)

Uitsluitend online (9789081417532) abonnement 2022 : € 85,00 (ex. 9% btw)

Stoomwals en Wegbereider - hoe Europa ons aansprakelijkheidsrecht beïnvloedt

Inaugurele rede EUR. Gaat in op veranderingen die het aansprakelijkheidsrecht onder invloed van Europa doormaakt. Bespreekt invloed EU-recht en Europees Verdrag Rechten van de Mens. Laat zien dat Europa leidt tot opkomst van 'publieke tendensen' in aansprakelijkheidsrecht. Dit schept kansen, maar ook risico's. Europa kan in zijn blindheid voor het onderscheid tussen privaatrecht en publiekrecht wegbereider zijn, die aansprakelijkheidsrecht verrijkt met nieuwe inzichten, maar ook stoomwals, die aansprakelijkheidsrecht flexibiliteit en verfijning ontnemt.

K.Jansen (B- 9789462126701) maart 2022

38 pag. € 25,00

Strengere Garantieverplichtingen voor Webshops vanaf 01-06-2022 -NL& BE RECHT

Europa werkt al langer aan een verdere eenmaking en verstrenging van het consumentenrecht online. Twee richtlijnen die hieraan moeten bijdragen (richtlijnen nrs. 2019/770 en 2019/771) zijn nu omgezet in Belgische wetgeving. **Ook Nederlandse regeling besproken !**

S.Vercaeye (Sirius Legal) april 2022 4 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Strict Liability and the Aims of Tort Law - a doctrinal, comparative, and normative study of strict liability regimes

In the law of torts (civil liability), a person can be held liable in certain circumstances even if he or she cannot be said to have been at fault for the damage the victim suffered. The term of art for this form of liability is strict liability. This PhD thesis contributes to the comparative law and legal-theoretical debates around strict liability. After comparing two jurisdictions with opposite approaches to strict liability (France and England), the researcher argues that when legal systems chose for strict liability, they were not infringing on any precepts of corrective

justice. Instead, by choosing strict liability over fault-based liability, legal systems implicitly opt for a different distribution of primary rights and duties, and therefore only considerations of distributive justice can justify such a choice.

A.On (diss. Maastricht Univ.) december 2020 419 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Verschenen in 2021:

Aansprakelijkheid van de Architect – evolutie in de rechtspraak *BELGISCH RECHT*

In de huidige tijdsgeest is een algemene evolutie aan de gang waarbij nauwer wordt toegekeken of partijen op passende wijze hun verplichtingen nakomen. In deze evolutie ontsnapt ook de architect niet aan zijn aansprakelijkheid. Waar de architect - zoals bij veel vrije beroepen - genoot van een nogal zachte toepassing van zijn aansprakelijkheid als architect, bemerken we recentelijk een verscherping van de beoordeling ervan. Enkele recente en relevante rechterlijke beslissingen die dat illustreren.

L.Cloet, X.D'Hulst (Odigo Advocaten) april 2021 4 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Aansprakelijkheid van Werkgevers bij COVID-19 - *causaliteit en de zorgplicht in de zorg*
COVID-19 roept nieuwe vragen op binnen het aansprakelijkheidsrecht. Besmetting met het coronavirus leiden tot gezondheidsschade die verschillende schadeposten tot gevolg kan hebben, als medische kosten en verlies van verdienvermogen doordat degene die besmet is geraakt niet in staat is zijn of haar werkzaamheden (volledig) uit te voeren. Beantwoordt de vraag of een medewerker zijn of haar werkgever via art. 7:658 BW aansprakelijk kan stellen wegens besmetting met het coronavirus. *Focust ligt hierbij op ziekenhuiszorg*. Gaat nader in op achtergrond, ratio en bewijslastverdeling van art. 7:658 BW, op de problematiek omtrent causaliteitsonzekerheid bij beroepsziekten en daarmee samenhangende bewijsnood. Bespreekt (de jurisprudentie omtrent) arbeidsrechtelijke omkeringsregel en leerstuk proportionele aansprakelijkheid en ook omvang van de zorgplicht van de werkgever. Deze leerstukken worden behandeld in het licht van COVID-19. Gaat in op vraag of wegens maatschappelijke ontwikkelingen aanpassing van het regime van art. 7:658 BW al dan niet wenselijk is.

K.v.Duivendijk (C-9789088632990) juli 2021

86 pag. € 25,00

Aansprakelijkheid voor Vaccinatieschade

Soms worden mensen ziek na te zijn ingeënt. Is dan, gezien deze opeenvolging, hun vaccinatie de boosdoener? Als de producent van de entstof en/of de overheid door de gelaedeerde voor de schade aansprakelijk wordt gesteld, was er sprake van een gebrekkig vaccin? Ernstige bijwerkingen van inenting blijken gelukkig zeer zeldzaam en de genese daarvan complex. Het ligt dan zelden uitsluitend aan het vaccin maar vaak eerder aan de eigenschappen van de ontvanger. Voor het beoordelen of er een causaal verband tussen vaccinatie en ziekteverschijnselen bestaat, is een sleutelrol weggelegd voor epidemiologisch onderzoek. Aan dergelijke studies moeten strenge voorwaarden worden gesteld. De oplossing van dit soort casusposities vraagt transdisciplinair denken. Zeker omdat bij vermeende vaccinatieschade het belang van de publieke gezondheidszorg op het spel staat, dient het bewijs voor ongewenste neveneffecten wetenschappelijk én overtuigend te zijn. Een verkeerd juridisch oordeel voedt onnodig de bestaande en ongefundeerde vaccinatiescepsis.

R.Giard(Expertise&Recht 2021.nr.2 (Uitg.Paris) april 2021 22 pag. GRATIS PDF OP AANVRAAG

Aansprakelijkheid voor zorggerelateerde schade - *de geneeskundige behandeling en de aansprakelijkheid bij schade van de patiënt*

In een aantal gevallen komt de patiënt door een onbedoelde gebeurtenis tijdens het zorgproces in een minder goede gezondheid te verkeren dan was voorzien of verwacht; er is dan sprake van een 'incident'. De verslechterde gezondheidssituatie die is opgetreden tijdens het zorgproces wordt aangeduid als 'zorggerelateerde schade'. De verslechterde gezondheidssituatie kan zich uiten als lichamelijk letsel, geestelijk letsel, of als een aantasting van het zelfbeschikkingsrecht. Eén van de behoeften van de patiënt nadat hem een incident is overkomen, is het verkrijgen van een vergoeding ter compensatie van de zorggerelateerde schade. Doorgaans wordt het civiele aansprakelijkheidsrecht gebruikt om die vergoeding te realiseren. Aan de hand van nationale en Europese wetgeving, nationale en Europese

rechtspraak en literatuur worden het civiele aansprakelijkheidsrecht en de procedure tot verhaal van zorggerelateerde schade beschreven. De laatste ontwikkelingen, zoals de recente aanpassingen inzake de geneeskundige behandelingsovereenkomst in Boek 7, titel 7, afdeling 5 BW, zijn hierbij meegenomen, evenals de recente uitspraken van de Hoge Raad inzake aansprakelijkheid voor medische hulpzaken en die inzake vergoeding van integriteitsschade.
R.Wijne (B-9789462909441) 3^e dr. 27 april 2021 1200 pag. ca. € 143,00

Arbeidsongevallen en Beroepsziekten (Monografieën Privaatrecht nr. 13)

Het terrein van de werkgeversaansprakelijkheid voor arbeidsongevallen en beroepsziekten kan worden gezien als de frontlinie van het aansprakelijkheidsrecht. Er wordt namelijk voortdurend gewerkt aan de grenzen van het recht. Bovendien hebben er de afgelopen decennia grote ontwikkelingen plaatsgevonden. Dit terrein wordt op overzichtelijke wijze diepgaand in kaart gebracht en sluit bovendien aan bij de actuele ontwikkelingen op het gebied van flexibilisering van arbeidsverhoudingen en de overgang van het ambtenaarschap naar werknemerschap.
S.Lindenbergh (K-9789013165999) 4^e dr. 9 december 2021 176 pag. € 45,00

Ars Aequi Jurisprudentie – AANSPRAKELIJKHEIDSRECHT 2021

Selectie arresten chronologisch geordend van 1958 tot en met 2021.

L.Haazen (red.) (A-9789493199316) 3^e dr. juni 2021 456 pag. € 49,50

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2021 nr. 3

In de kwartaalupdate beroepsaansprakelijkheid komt een vijftal uitspraken aan bod, rond aansprakelijkheden van advocaten, notaris, accountant en assurantietussenpersoon.

V.Terlouw e.a. (Ploum Advocaten) oktober 2021 19 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2021 nr. 2

In deze kwartaalupdate – geschreven door Thomas Munnik en Annerieke Meerkerk komt een vijftal uitspraken aan bod. Naast een uitspraak van de rechtbank Overijssel over de aansprakelijkheid van een account en zijn kantoor, gaan er vier uitspraken – waarvan twee van de Hoge Raad – over de (beweerdelijke) aansprakelijkheid van juridische beroepsbeoefenaars. En laat dat laatste thema – de aansprakelijkheid van de juridische beroepsbeoefenaar - nu net het onderwerp zijn van een 2 uur durende gratis cursus op 12 oktober 2021 zullen geven. Hopelijk fysiek bij ons op kantoor, maar als de coronasituatie het niet toelaat digitaal. Ik nodig u van harte uit om u daarvoor in te schrijven bij Ploum Adv.

T.Munnik e.a. (Ploum Advocaten) juli 2021 19 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2021 nr. 1

In deze kwartaalupdate – dit keer geschreven door Vincent Terlouw, Thomas Munnik en Annerieke Meerkerk – komt uitspraak ook aan de orde, besproken vanuit het oogpunt van de jegens de curator pro se ingestelde beroepsaansprakelijkheid. Verder een drietal uitspraken waarin de (beweerdelijke) aansprakelijkheid van een accountant aan de orde is. Verder nog een uitspraak waarin de aansprakelijkheid van een belastingadvieskantoor wordt behandeld en als afsluiter een uitspraak waarin gesteld wordt dat een deurwaarderskantoor aansprakelijk zou zijn voor het niet tijdig aanbrengen van een dagvaarding.

T.Munnik e.a. (Ploum Advocaten) april 2021 25 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2020 nr. 4

In het vierde kwartaal van 2020 zijn er op www.rechtspraak.nl 16 uitspraken gepubliceerd waarin een (civiele) vordering tegen een beroepsbeoefenaar werd ingesteld. Het merendeel van de uitspraken betrof een tegen een advocaat of notaris ingestelde vordering. Daarnaast betrof het verschillende uitspraken over de aansprakelijkheid van accountants en belastingadviseurs.

T.Munnik e.a. (Ploum Advocaten) januari 2021 20 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

de Bescherming van Immateriële Contractuele Belangen in Schadevergoedingsrecht

Een contractspartij kan met een overeenkomst onstoffelijk voordeel nastreven, zoals vakantieplezier of woongenot. Als zij dit voordeel misloopt, omdat de wederpartij haar contractuele verplichtingen niet nakomt, rijst de vraag of en hoe haar immateriële belangen worden beschermd in het schadevergoedingsrecht. Sinds het einde van de 19e eeuw heeft zich

geleidelijk een recht op schadevergoeding voor gemist onstoffelijk voordeel ontwikkeld. Onomstreden is deze rechtsontwikkeling allerminst. Er is discussie over de kwalificatie van gemist onstoffelijk voordeel – of het vermogensschade of ander nadeel is – en er bestaat geen consensus over het antwoord op de vraag of zulke schade voor vergoeding in aanmerking zou moeten komen en, zo ja, onder welke voorwaarden. Bovendien is er verschil van mening over de vraag hoe gemist onstoffelijk voordeel moet worden begroot. Het Nederlandse recht wordt gespiegeld aan het Duitse en het Engelse recht met vergelijkbare vragen.

T.Beumers (B- 9789462909625) juli 2021

374 pag. € 58,00

Boom Basics - AANSPRAKELIJKHEIDSRECHT

G.v.Kooten (B-9789462905535) 5^e dr. begin april 2021

146 pag. € 15,00

de Civielrechtelijke Inbedding van het Besluitenaansprakelijkheidsrecht (Onderneming & Recht nr. 128 (?))

De aansprakelijkheid van overheidslichamen voor onjuiste bestuursrechtelijke besluiten leidt tot veelbesproken lastige vraagstukken. De praktijkjurist vraagt zich veelal af hoe in een concreet geval de leerstukken van onrechtmatigheid, causaliteit, redelijke toerekening en relativiteit toegepast moeten worden. Bevat tevens een driestapstoets waarmee de vragen van relativiteit en redelijke toerekening systematisch worden beantwoord. Zowel in het overheidsaansprakelijkheidsrecht als in het algemene civiele recht zijn de vragen van onrechtmatigheid, causaliteit, relativiteit en redelijke toerekening nog steeds actueel zoals: Hoe stelt men het causaal verband vast tussen een onrechtmatig overheidsbesluit en de schade (denk aan de arresten X/UWV, Hengelo/Wevers en Gemeente Sluis)?; Hoe stelt men de relativiteit van een geschonden norm vast?; Welke schade komt op grond van de redelijke toerekeningsleer voor vergoeding in aanmerking (schietincident Alphen aan de Rijn-arrest)?

P.Fruytier (K-9789013165234) november 2021

500 pag. geb. € 87,50

Credit Rating Agency Liability in Europe - Rating the combination of EU and national law in rights of redress

The credit rating industry called for many debates on its civil liability since the origin of the industry at the beginning of the twentieth century. In 2013, the Union legislature introduced a right to damages, which issuers and investors can directly enforce against credit rating agencies under Article 35a CRA Regulation. This provision has drawn attention because of its remarkable structure: Article 35a CRA Regulation introduced a legal ground for civil liability at the European level, while general tort law has not been harmonised at the European level. Investigates Article 35a CRA Regulation from multiple legal perspectives. Combines EU law, Private International Law and Dutch, French, German and English national private law and answers the main question of whether Article 35a CRA Regulation achieves its post-crisis goal of being an adequate right of redress for issuers and investors whilst it has to be interpreted under various systems of national law. Answers this question, taking a broader European approach and also rates the usefulness of Article 35a CRA Regulation as a European template for civil liability to be used by the Union legislature.

D.Verheij (B-9789462361447) februari 2021

574 pag. € 89,00

Eenzijdige Beheersing van het Aansprakelijkheidsrisico - over waarschuwingen, instructies, disclaimers en andere technieken tot eenzijdige exoneratie

Ontelbare ondernemingen, overheden en privépersonen zetten dagelijks een arsenaal in aan waarschuwingen, gebruiksinstructies, disclaimers, bordjes met exoneratiebedingen en andere technieken om hun aansprakelijkheidsrisico eenzijdig te beheersen. Onderzoekt hier als eerste welke technieken in de rechtbanken op het meeste succes kunnen rekenen. Loodst door dit ongekende terrein aan de hand van talloze voorbeelden, waarmee vernieuwende inzichten tastbaar en praktisch hanteerbaar gemaakt worden, Beschrijft de invloed van informatieverstrekking op de zorgvuldigheidsbeoordeling, eenzijdige beheersing van het aansprakelijkheidsrisico door wilsuitingen zoals disclaimers en eenzijdige beheersing van het productaansprakelijkheidsrisico, met name via productwaarschuwingen.

T.Verheyen (I-9789400013414) mei 2021

660 pag. geb. ca. € 160,00

de Gelede Normstelling in het Aansprakelijkheids- en Schadevergoedingsrecht

Preadviezen ten behoeve van de najaarsbijeenkomst 2020 van de Vereniging voor Aansprakelijkheids- en Schadevergoedingsrecht (VASR). Castermans verkent de grenzen van het werken met open normen door de civiele rechter, vanuit het perspectief van de burger en onderzoekt de verhouding van open normen tot dwingende wetgeving. Daarbij relateert hij de betekenis van het Bosentan en Mathilda arresten. Ook werpt hij kritische blik op de betekenis van zelfregulering zoals gedragscodes voor de invulling van open normen, die vooral feitelijk van aard is. Snijders beperkt zich tot het onderscheid tussen publiekrecht en privaatrecht. Wat is de betekenis van die begrippen en het onderscheid en de verhouding daartussen? En welke gevolgen kan een vermenging van beide soorten van recht met zich meebrengen? Centrale stelling hierbij is dat deze gevolgen afhangen van de context.
A. Castermans, G. Snijders (K-9789013163483) maart 2021 84 pag. € 37,50

In Dubio Pro Valetudine - het voorzorgsbeginsel en de aansprakelijkheid voor de Q-koortsepidemie

Onderzoekt of het voorzorgsbeginsel in het aansprakelijkheidsrecht kan worden toegepast op de overheid, en of deze op grond daarvan aansprakelijk kan worden gesteld voor de als gevolg van de Q-koortsepidemie geleden schade, want de menselijke gezondheid dient voorop te staan: in dubio pro valetudine. Beschrijft ontstaansgeschiedenis, ontwikkeling en kernelementen van het voorzorgsbeginsel en beoordeelt of dit in het Nederlandse recht, in het bijzonder de Q-koorts-zaak, juist wordt toegepast. Concretiseert het aansprakelijkheidsrechtelijke voorzorgsbeginsel en weegt voor- en tegenargumenten tegen elkaar af.
D. Mols (C- 9789088633034) oktober 2021 182 pag. € 30,00

Medische aansprakelijkheid en COVID-19

Niet alleen het coronavirus zelf, maar ook de maatregelen tegen het virus hebben geleid tot aanmerkelijke gezondheidsschade, o.a. als gevolg van uitgestelde reguliere zorg. We zien nu dat de eerste patiënten zorgverleners en zorginstellingen aansprakelijk stellen vanwege medisch onzorgvuldig handelen in corona-context. Hoe kansrijk zijn deze 'coronaclaims' ?
J. de Clerck, S. Konning (v. Benthem & Keulen) PIV Bulletin maart 2021 4 pag. GRATIS OP PDF

Milieuaansprakelijkheid van Leidinggevenden

Als zich in bedrijfscontext een milieuovertreding voordoet, wordt meestal alleen de rechtspersoon hiervoor aansprakelijk gesteld. De rechtspersoon verricht echter niet zelf milieubelastende activiteiten: de milieuovertredingen worden feitelijk begaan door mensen binnen het bedrijf. Uiteindelijk is het aan leidinggevende functionarissen om toezicht te houden op de naleving van milieuvoorschriften. Verschafft compleet overzicht van de strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en privaatrechtelijke vereisten voor milieuaansprakelijkheid van leidinggevenden. Zowel gronden voor aansprakelijkheid als verweren daartegen komen aan bod. Bespreekt stapsgewijs de daderschapsvormen en aansprakelijkheidsvereisten. Tevens wordt er stilgestaan bij de sancties die worden verbonden aan het daderschap van een leidinggevende. Daarnaast wordt per rechtsgebied gekeken of er aanleiding bestaat om personen met leidinggevende functie aanvullend te beschermen tegen milieuaansprakelijkheid, b.v. in de vorm van een gekwalificeerd opzetvereiste of aanvullende verwijtbaarheidstoets. Geeft daarnaast verdieping in de adressering van milieunormen, met bijzondere aandacht voor de actuele milieuverplichtingen van natuurlijke personen binnen een onderneming.
T. Bleeker (K-9789013166033) november 2021 596 pag. € 65,00

de (On)mogelijkheid van de Rechterlijke Collectieve Schadebegroting door de Jaren heen - een onderzoek naar de verhouding tussen afd. 6.1.10 BW en de (rechterlijke) collectieve schadebegroting sinds de totstandkoming van de Wet collectieve actie

Sinds 2020 maakt de Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie het mogelijk om schadevergoeding te vorderen in een collectieve actie. Onderzocht wordt hoe sindsdien wordt omgegaan met spanning tussen collectieve (rechterlijke) schadebegroting en afdeling 6.1.10 BW in wetgeving, rechtspraak en literatuur. Conclusie is dat er in rechtspraak meer geleidelijke ontwikkeling te ontwaren valt richting een collectieve schadebegroting dan in de wetgeving.
D. Simsek (scriptie RUG) februari 2021 100 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Persoonsgegevens en Immateriële Schade - verhaal van niet-aantoonbare immateriële schade bij een inbreuk op de AVG

Op grond van de AVG beschikt de burger over privaatrechtelijke instrumenten om naleving af te dwingen of een schadevergoeding te vorderen bij een inbreuk op de AVG (artikel 82). Op een dergelijke schadevergoedingsvordering is thans het nationale (schadevergoedings)recht van toepassing. De Hoge Raad heeft in het EBI-arrest (15 maart 2019) in algemene zin uitgewerkt wanneer sprake is van een persoonsaantasting op andere wijze in de zin van artikel 6:106 sub b van het BW. Persoonsaantasting kán worden verondersteld wanneer de nadelige gevolgen gelet op 'aard en de ernst van de normschending' zo voor de hand liggend zijn. Bij een schending van het recht op bescherming van persoonsgegevens gaat het vaak om onbekende en speculatieve nadelige gevolgen. Uit de na het EBI-arrest gewezen rechtspraak blijkt niet altijd even duidelijk wanneer niet-geconcretiseerde immateriële schade bij een inbreuk op het recht op gegevensbescherming nu precies wordt vergoed. Beoogt meer duidelijkheid te scheppen over de (on)mogelijkheden van verhalen van niet-aantoonbare immateriële schade bij schending van het recht op bescherming van persoonsgegevens naar huidig Nederlands recht in het licht van de AVG. Introduceert een gezichtspuntenbenadering aan de hand waarvan de rechter een vordering tot vergoeding van immateriële schade bij een inbreuk op het recht op gegevensbescherming kan beoordelen. Hiermee wordt specifiek voor wat betreft het recht op gegevensbescherming invulling gegeven aan het toetsingscriterium 'de aard en de ernst van de normschending' van het EBI-arrest.

M.Janssen (C-9789088632945) april 2021

108 pag. € 25,00

Rechterlijke Collectieve Schadebegroting - de verhouding tussen het reguliere schadevergoedingsrecht en de (rechterlijke) collectieve schadebegroting sinds de Wet collectieve actie

Sinds 1 januari 2020 maakt de Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie (WAMCA) het mogelijk om schadevergoeding in geld te vorderen in een collectieve actie. Volgens de wetgever heeft de praktijk van de Wet collectieve afwikkeling massaschade (WCAM) laten zien dat ook massaschade collectief kan worden afgewikkeld. De parlementaire documentatie van de WAMCA verwijst uitdrukkelijk naar de systematiek van de WCAM. De summiere toelichting van de wetgever op de collectieve rechterlijke schadebegroting in verhouding tot afd. 6.1.10 BW vormt evenwel een actueel kritiekpunt. Beschrijft hoe sinds totstandkoming van de Wet collectieve actie (WCA) wordt omgegaan met de spanning tussen de collectieve (rechterlijke) schadebegroting en afd. 6.1.10 BW in wetgeving, rechtspraak en literatuur. Onderzoekt de verhouding tussen afd. 6.1.10 BW en collectieve (rechterlijke) schadebegroting in pre-WCA-tijdperk, onder WCA, onder WCAM en onder WAMCA. Bevat niet eerder met elkaar in samenhang bestudeerde informatiebronnen en toont aan dat in rechtspraak een meer geleidelijke ontwikkeling te ontwaren valt richting collectieve (rechterlijke) schadebegroting.

D.Simsek (C- 9789088632976) mei 2021

156 pag. € 30,00

Samenwerken en Blijven Zoeken naar Oplossingen in de Letselschadepraktijk - 10 tips en trends voor letselschadeprofessionals

Kerckebosch vroeg tien deskundigen naar de huidige stand van zaken in letselschadebranche. Corona heeft uiteraard veel impact. Als rode draad zien we dat samenwerking essentieel is en daarbij zullen vastgeroeste patronen doorbroken moeten worden. De discussie over verbetering en versnelling van de letselschaderegeling zal in de toekomst voortgezet worden.

J.v.d.Ketterij e.a. (Kerckebosch Uitg.) juni 2021

7 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Schadevergoeding bij de Onrechtmatige Verwerking van Persoonsgegevens (Onderneming & Recht nr. 126)

Gaat in op privaatrechtelijke handhaving van de AVG en onderscheidt zich door te anticiperen op problemen die nog niet eerder in de literatuur zijn herkend. Geeft antwoord op de vraag welke soort schade kan worden vergoed, hoe die schade kan worden begroot en wie een beroep mag doen op het recht op schadevergoeding. Maakt gebruik van praktische voorbeelden, zodat men zich een goed beeld kan vormen van mogelijke problemen die spelen rondom het verkrijgen van een schadevergoeding wegens inbreuk op de AVG. Voorbeelden daarvan zijn ontbreken van vergoedbare schade of beperkte omvang van de vergoedbare schade. Werpt een licht op de mogelijkheden om het recht op schadevergoeding beter te laten bijdragen aan de handhaving van het gegevensbeschermingsrecht (de AVG).

T.Walree (K-9789013164350) 1 juli 2021

248 pag. geb. € 79,50

Smartengeld in Schaderegelingsperspectief

Smartengeld is in beweging. Positief is dat zich diverse ontwikkelingen voordoen ten aanzien van zowel de uitbreiding als de hoogte van het smartengeld.

J.Mos (Verzekeraars.nl) december 2021 5 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

BIJBEHOREND :

De Hoge Raad over het Recht op Smartengeld bij 'aantasting in de persoon op andere wijze'

Aan de Hoge Raad is meerdere malen de vraag voorgelegd of voor het recht op smartengeld vereist is dat de benadeelde lichamelijk letsel dan wel geestelijk letsel, in de zin van een naar objectieve maatstaven vast te stellen psychiatrisch ziektebeeld, heeft opgelopen. Groninger Aardbevingszaak geeft meer duidelijkheid over reikwijdte van artikel 6:106 BW en meer in het bijzonder de term 'aantasting in de persoon op andere wijze'.

M.Peters (Verzekeraars.nl) december 2021 7 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Smartengeldboek 2021 – ANWB Verkeersrecht

Sinds enkele jaren verschijnt dit boek elk jaar en is vanaf nu uitsluitend verkrijgbaar in combinatie met de online toegang (1 jaar geldig althans t/m 31-12-2021). In de nieuwe druk zijn ruim 100 nieuwe uitspraken gepubliceerd. Voor abonnees op tijdschrift VERKEERSRECHT geldt een kortingsprijs van € 55,00 (ex.btw) voor boek + online abb.

ANWB (9789083029917) 26^edr. januari 2021 424 pag. + 1 jr.online € 110,00 (ex. 9% btw)

Uitsluitend online (9789081417532) abonnement 2019 : € 80,00 (ex. 9% btw)

Verbintenissen uit de Wet en Schadevergoeding (Studiereeks Burgerlijk Recht nr. 5)

In het bijzonder komen aan de orde: algemene bepalingen met betrekking tot onrechtmatige daad, verschillende kwalitatieve aansprakelijkheden, oneerlijke handelspraktijken, schending van mededingingsrecht en misleidende reclame, verkeersaansprakelijkheid, onrechtmatige overheidsdaad, aansprakelijkheid voor arbeidsongevallen en beroepsziekten; schadevergoedingsrecht en tijdelijke regeling verhaalsrechten, zaakwaarneming, onverschuldigde betaling en ongerechtvaardigde verrijking. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de vraag welke vorderingen en collectieve acties op het buiten-contractuele aansprakelijkheidsrecht kunnen worden gebaseerd en aan het leerstuk van de verjaring.

In deze 9e druk zijn belangrijkste ontwikkelingen van afgelopen drie jaar verwerkt. Denk aan de invoering van een collectieve schadevergoedingsactie en aan belangrijke rechtspraak van de Hoge Raad, zoals het Urgenda-arrest en het arrest naar aanleiding van het Schietincident Alphen aan den Rijn en de prejudiciële beslissing inzake de Gaswinning Groningen.

T.Hartlief,H.v.d.Boom e.a.(K-9789013162141) 9^e dr. augustus 2021 556 pag. geb. € 51,50

Vergoedbare en Niet-vergoedbare Schade in het Buitencontractueel Aansprakelijkheidsrecht

BELGISCH RECHT

Overzicht dat zich vooral toespitst op wat er de voorbij 20 jaar in het verbintenissenrecht geschiedde naast een grondiger uitwerking van voornamelijk enkele meer complexe vragen of rechtsfiguren. Schade kan niet enkel bestaan uit de aantasting van een subjectief recht, maar ook van een rechtmatig belang. Algemeen: regels inzake schade vinden we ook in de Europese Richtlijn betreffende bepaalde regels voor schadevorderingen volgens nationaal recht wegens inbreuken op de bepalingen van het mededingingsrecht (EURL 2014/104), omgezet in Boek XVII WER (door de Wet van 6 juni 2017).

M.Storme(prof.K.U.Leuven) augustus 2021 20 pag. (incl.noten) GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Vergoeding van Buitengerechtelijke Kosten Rechtsbijstand in Letselschadezaken

Buitengerechtelijke kosten rechtsbijstand, afgekort BGK, vormen belangrijk onderwerp in de letselschadepraktijk. Overzichtsartikel aan de hand van jurisprudentie van afgelopen 15 jaar.

J.Roth (SAP Adv.) ANWB Verkeersrecht 2020-178 11 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

de Zorgplicht van IT-Leveranciers

Op IT-leveranciers kan een zorgplicht rusten die bepaalt welke inspanning een afnemer mag verwachten naast de contractueel overeengekomen verplichtingen. Hoever reikt die zorgplicht? Onder welke omstandigheden kan een afnemer succesvol klagen dat de IT leverancier zijn zorgplicht heeft geschonden? En waar moeten IT leveranciers op letten om dat te voorkomen?

Verschenen in 2020:

Aansprakelijkheidsrecht

Anders dan de vorige drukken omvat de derde druk het volledige buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht en schadevergoedingsrecht. Bevat de laatste ontwikkelingen op het gebied van wetgeving (zoals de Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie) en rechtspraak (zoals de EBI-, Groningenveld-, Alphen aan den Rijn- en Urgenda-arresten van de Hoge Raad), alsmede de relevante ontwikkelingen op het gebied van het Unierecht (zoals de geïmplementeerde EU-richtlijn over schadevergoeding na schending van het mededingingsrecht). Andere actuele onderwerpen waarbij korter of langer wordt stilgestaan zijn Srebrenica, Chroom-6, Q-koorts, voetballer Appie Nouri, de Staatsloterij, uitlatingen op Facebook, Twitter en Instagram, zelfrijdende auto's, robots en algoritmen. Een van de nieuwe hoofdstukken gaat over 'Recht hebben en recht krijgen' en behandelt de obstakels waarmee een benadeelde te maken krijgt als hij een vordering daadwerkelijk geldend wil maken, in het bijzonder als gevolg van procedurele en materiële ongelijkheid tussen benadeelde en veroorzaker. Ook komen aan de orde diverse maatregelen die in de afgelopen jaren zijn genomen om deze obstakels te verminderen, zoals de vergoeding van buitengerechtelijke kosten, de deelgeschilprocedure en de verruimde mogelijkheden binnen de strafprocedure.

C.v.Dam (B-9789462905030) 3^e dr. 17 maart 2020 727 pag. geb. € 45,00

Aansprakelijkheid voor Digitale Onveiligheid in B2B-Relaties

Het civiele aansprakelijkheidsrecht biedt mogelijkheden om verhaal te zoeken voor geleden cybersecurityschade. Voorbeeld hiervan is een bedrijf dat *gehackt* wordt omdat het gebruikmaakt van onveilige software van een leverancier en daardoor schade lijdt. Onderzoekt mogelijkheden die organisaties in een *business-to-business (b2b)*-relatie hebben om het privaatrecht in te zetten wanneer schade geleden wordt wegens toerekenbare digitale onveiligheid. Conclusie: juridische en economische barrières zijn vaak te groot voor verhaal.

B.Nieuwesteeg, M.Faure, L.Visscher e.a., juni 2020 (?) 32 pag. GRATIS PDF OP AANVRAAG

Aansprakelijkheidsrecht - een overzicht

BELGISCH RECHT

Inleidend Belgisch overzicht van : wat is aansprakelijkheid; wanneer is men contractueel aansprakelijk; welke zijn gevolgen van strafrechtelijke aansprakelijkheid; wat is een onrechtmatige daad; wanneer is men aansprakelijk voor eigen foutieve daad, voor fout van je minderjarige kinderen, leerlingen en werknemers; wie is aansprakelijk voor schade toegebracht door dieren, gebrekkige zaken of instorting van gebouwen; wanneer kan men aansprakelijk gesteld worden voor burenhinder? Daarnaast komen ook specifieke onderwerpen aan bod, zoals exoneratiebedingen, verschillende vormen van aansprakelijkheid (hoofdelijk, in solidum, gedeeld, objectief, disciplinair, ...), productaansprakelijkheid, medische aansprakelijkheid, aansprakelijkheid van aannemers en architecten, aansprakelijkheid in verkeerszaken, aansprakelijkheid van bestuurders, samenloop van aansprakelijkheden en aansprakelijkheid van en voor vrijwilligers.

K.Duerinckx (M-9789046610541) 4^e dr. juli 2020

166 pag. € 28,00

Als Ik Nu Sorry Zeg, Beken Ik Dan Schuld ? - over het aanbieden van excuses in de civiele procedure en de medische tuchtprocedure

Het ontvangen van excuses wordt door slachtoffers als zeer waardevol ervaren. In de literatuur wordt echter bepleit dat excuses kunnen leiden tot negatieve juridische consequenties voor de aanbieder. Staat aanbieden van excuses gelijk aan erkennen van aansprakelijkheid? Beschrijft de rol is van excuses in de civiele procedure en de medische tuchtprocedure. Naast literatuur- en observatieonderzoek, is uitgebreid jurisprudentieonderzoek verricht waarbij bijna 4000 uitspraken zijn geanalyseerd. De uitkomsten laten zien dat de in de literatuur benoemde juridische belemmeringen voor het aanbieden van excuses sterk genuanceerd moeten worden. Voorts blijkt dat de belemmeringen die overblijven op een eenvoudige wijze weggenomen kunnen worden. Laat zien dat er een scala aan mogelijkheden is om het aanbieden van excuses in de onderzochte procedures te stimuleren. Biedt nieuwe inzichten (voor normschenders, procesvertegenwoordigers, verzekeraars) in wijze waarop juridische

procedures kunnen worden ingericht zodat ze tegemoetkomen aan de immateriële belangen van slachtoffers. Biedt rechters houvast over hoe zij in hun procespraktijk kunnen omgaan met procespartijen die excuses wensen aan te bieden of wensen te ontvangen.
L. Wijntjens (B-9789462908307) september 2020 396 pag. € 42,50

BELGISCH RECHT

Belgische Declaratoire Vordering en het Niet-Vergoedende Aansprakelijkheidsrecht

Het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht BW omvat meer dan enkel herstel van schade. Tegen de achtergrond van toenemende public interest litigation en groeiende aandacht voor collectieve belangen, doet de rechtspraak steeds vaker een beroep op de eeuwenoude aansprakelijkheidsformule om ook preventie en rechtshandhaving na te streven. Biedt met behulp van concrete voorbeelden en toepassingen overzichtelijke en vernieuwende kijk op de mogelijkheden en de grenzen van buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht om niet-vergoedende doelen na te streven. Analyseert daarnaast de declaratoire vordering. Aan de hand van talrijke voorbeelden uit de rechtspraak en met waardevolle rechtsvergelijkende inzichten, bouwt de auteur vanuit het Belgische rechtssysteem een kader uit dat meteen toepasbaar is in de praktijk. De declaratoire vordering vormt niet alleen een oplossing voor de beperkingen van het aansprakelijkheidsrecht, maar kan op vele andere gebieden aanzienlijke meerwaarde vormen: anticiperen op bewijsmoeilijkheden en preventieve rechtsbescherming tot het faciliteren van buitengerechtelijke geschillenoplossing en genoegdoening.

P. Gillaerts (I 978940001288) medio december 2020 700 pag.geb. ca. € 180,00

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2020 nr. 1

In deze kwartaalupdate beroepsaansprakelijkheid wordt ingegaan op een arrest waarin het hof oordeelde dat een accountant geen voorziening behoefde op te nemen voor een vordering die in eerste aanleg jegens een vennootschap was toegewezen. Ook wordt ingegaan op een uitspraak van de Rechtbank Rotterdam over de grenzen van de zorgplicht van een assurantietussenpersoon. Tot slot wordt een uitspraak behandeld waarin de vraag centraal staat of (en zo ja, welke) schade is ontstaan uit het niet tijdig instellen van een herroepingsprocedure door een advocaat.

L.v.d.Berg, T.Munnik (Ploum Advocaten) april 2020 11 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

Beroepsaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2019 nr. 4

In deze kwartaalupdate beroepsaansprakelijkheid wordt onder meer ingegaan op een arrest van het Gerechtshof Amsterdam waarin het hof in weerwil van een tuchtoordeel van de Raad van Discipline oordeelde dat een advocatenkantoor in strijd met de gedragsregels jegens haar (voormalig) cliënt had gehandeld. Ook wordt een arrest besproken waarin een assurantietussenpersoon wordt verweten geen adequate verzekering te hebben afgesloten. Tot slot wordt ingegaan op een arrest waarin een curator (pro se) wordt verweten ten onrechte een uitvoerbaar bij voorraad verklaard vonnis te hebben geëxecuteerd.

L.v.d.Berg (Ploum Advocaten) januari 2020 11 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

Bestuurdersaansprakelijkheid – Kwartaalupdate 2019 nr. 4

In de kwartaalupdate bestuurdersaansprakelijkheid komt de vraag aan de orde hoever een decharge zich uitstrekt. Daarnaast wordt een aantal uitspraken behandeld waarin bestuurders van gefailleerde vennootschappen door de curator worden aangesproken voor het boedeltekort en passeert een tweetal rechtbankzaken de revu, waarin de maatstaf voor bestuurdersaansprakelijkheid bij niet naleving van cao-verplichtingen wordt uitgewerkt.

T.Munnik (Ploum Advocaten) januari 2020 15 pag. **GRATIS PDF OP AANVRAAG**

Brain Injury Claims

Established as the comprehensive reference on the complexities of Brain injury claims from both medical and legal perspectives covering all aspects of brain injury litigation. This second edition has been expanded to include new chapters on Paediatric Brain Injury and Subtle Brain Injury in addition to updating several chapters and considering their implications for the latest caselaw in this rapidly developing field. Comprehensively sets out the medical aspects of brain trauma, the mechanisms by which the brain is injured and how this is assessed accurately. Provides detailed descriptions of the Neurological, Neuropsychiatric, Neuropsychological and psychosocial sequelae from acute injury to long term prognosis. Provides detailed descriptions

of the importance of accurate and comprehensive assessment across all disciplines. Provides detailed information on the issues of honesty and accuracy in the measurement of injury. Describes the role of neurorehabilitation and the role of the litigation process in ensuring an optimal outcome. Provides detailed consideration of the complexities of mental capacity. Reviews case law in considering how expert testimony has informed case settlement.
M. Van Den Broek, S. Sembi (S&M-9780414074835) 2^e dr. juli 2020 560 pag. geb. ca. € 240,00

Centrale Aansprakelijkheid van Zorginstelling: hoe zit het ook alweer ?

Bij een medische fout kan de patiënt die schade lijdt in de meeste gevallen op grond van de centrale aansprakelijkheid direct de zorginstelling aanspreken binnen wiens muren de fout is begaan. In de onderhavige procedure sprak een patiënte haar plastisch chirurg aan, omdat zij meende dat hij bij een ingreep onzorgvuldig had gehandeld waardoor zij schade had geleden. Tevens stelde ze het zelfstandige behandelcentrum waar de operatie was verricht aansprakelijk. De rechtbank oordeelde in eerste aanleg dat de kliniek niet aansprakelijk kon worden gehouden, omdat er geen sprake was van een ziekenhuis en centrale aansprakelijkheid dus niet gold. Het hof komt tot een andere conclusie.
S. Könning (v. Benthem van Keulen) 10 juli 2020 1 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Compensatie en Verhaal van Schade door Strafbare Feiten - verkenning van bronnen, volumes en publieke kosten

Doel van dit onderzoek is om inzicht te geven in de bronnen die slachtoffers van strafbare feiten kunnen aanboren ter compensatie van hun schade en hoe compensatie van het slachtoffer en verhaal op de dader daadwerkelijk plaatsvindt. Er blijken vier hoofdbronnen van compensatie voor slachtoffers zijn, te weten private verzekering, sociale zekerheid, het Schadefonds Geweldsmisdrijven en verhaal op de dader.
M. Hebly, S. Lindenbergh e.a. (i/o WODC) oktober 2020 97 pag. GRATIS PDF OP AANVRAAG

Compensation Funds in Comparative Perspective

Compensation funds are an alternative to traditional tort, insurance and social security structures, and change or eliminate ordinary liability rules for certain classes of victims. They have been established to solve liability problems in the domains of traffic accidents, financial deposits, crime victim redress, industrial and environmental damage, natural disasters and healthcare damage. The way that compensation funds have developed in different jurisdictions has not always been consistent with the rest of the legal system within that jurisdiction. The contributions consider the way in which these funds have been used in Belgium, France, Germany, the Netherlands, New Zealand, Spain, and the United Kingdom.
T. Vansweevelt, B. Weyts (ed.) (I-9781780689425) april 2020 211 pag. ca. € 72,00

Corona en Potentiële Aansprakelijkheidsclaims

Het coronavirus roept diverse aansprakelijkheidsvragen op, van overheidsaansprakelijkheid via werkgeversaansprakelijkheid tot risicoaansprakelijkheid. Een bondig overzicht.
C. V. Dam, blog in VAST 2020 / B-0020, 15 mei 2020 2 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Dikke Pech in 't Buitenland - een beknopte vergelijking tussen het Nederlandse en Belgische recht bij letselschade

Zowel op gebied van aansprakelijkheidsrecht als bij het vaststellen van de schade blijken er weinig overeenkomsten tussen het Nederlandse en Belgische systeem. Zo kent België bijvoorbeeld een bijna automatische verplichting om de letselschade te vergoeden van zogenaamd zwakke verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers) bij een aanrijding met een auto, waardoor bij dergelijke aanrijdingen in België er geen discussie is over de aansprakelijkheid of eventuele eigen onvoorzichtigheid van de fietser of voetganger (zogenaamde 'eigen schuld'). In Nederland gaat die bescherming van de zwakke verkeersdeelnemers minder ver en is er in sommige situaties discussie mogelijk over de aansprakelijkheid of eventuele eigen schuld. Dergelijke wetenschap is vooral van belang in de communicatie met cliënten. Die verwachten immers een vergelijkbare gang van zaken als die ze -in meer of mindere mate- kennen vanuit het Belgische systeem. Zijn ze als voetganger aangereden terwijl ze plotseling de weg overstaken, dan zijn ze onaangenaam verrast dat ze in Nederland geconfronteerd worden met een mogelijk niet volledige vergoedingsplicht aan de zijde van de automobilist. Om verwachtingen daaromtrent te managen enerzijds en begrip te

creëren voor de andere rechtsregels en de van België nogal afwijkende wijze van aanpak op gebied van letselschade anderzijds, is adequate informatievoorziening van begin af aan evident. Daarbij is ook enige kennis van het Belgische recht van belang.
R.v.Dort (9789492741349) april 2020 ? pag. € 17,90 (incl. € 3,40 verzendkosten)
momenteel uitsluitend verkrijgbaar bij www.vandortletselschade.nl

Enforcing Consumer and Capital Markets Law - The Diesel Emissions Scandal

This International and intradisciplinary work critically analyses the various approaches of public and private law enforcement and their effectiveness across several jurisdictions, namely those of Austria, Denmark, France, Germany, England and Wales, Italy, Lithuania, the Netherlands, Portugal, Australia, Brazil, China and USA. Demonstrates, based on decided and pending cases, to what extent public authorities, but also private claimants, can take effective steps against the violation of their rights in their respective jurisdictions. The following is examined: law enforcement by public institutions, law enforcement by private parties and overlaps as well as hybrids and connections between both areas. A particular focus is given to collective redress, that is representative actions and model case proceedings. Comments from renowned practitioners sharing their experiences are included throughout the book. Separate concluding comparative chapters have two different aims: A comparative analysis of the legal solutions with a supranational European Union level focus provides invaluable insights into best practices and effectiveness. In addition, an intradisciplinary comparison assesses and evaluates the effectiveness of consumer law vs capital markets law mechanisms.

B.Gsell, T.Möllers (ed.) (I-9781780689647) augustus 2020 514 pag. geb. ca. € 130,00

Europese Productnormen en Privaatrechtelijke Normstelling (Recht & Praktijk-Contracten- en Aansprakelijkheidsrecht nr. 22)

Wat is de exacte betekenis van Europese productnormen voor privaatrechtelijke normstelling? Wanneer is een productnorm slechts één van de relevante omstandigheden bij de formulering van een privaatrechtelijke norm? Wanneer vult een productnorm een privaatrechtelijke norm grotendeels in, zodanig dat de productnorm het uitgangspunt vormt? En van welke omstandigheden en factoren is deze betekenis afhankelijk? Ook het algemene overeenkomstenrecht, het kooprecht, de reguliere onrechtmatige daad, alsmede misleidende en vergelijkende reclame en oneerlijke handelspraktijken komen aan bod. Ook wordt stilgestaan bij nieuwe bijzondere grondslagen als de aansprakelijkheid van de gemachtigde onder de Verordeningen voor medische hulpmiddelen. Naast de materiële betekenis van productnormen voor privaatrechtelijke normstelling, wordt inzicht in de processuele betekenis voor het bewijs en mogelijke bewijsvermoedens in de civiele procedure verschaft, waarbij diverse soorten productnormen behandeld. Ook is er rechtsvergelijking met het Engelse en Duitse recht. Daarnaast vindt uitvoerige analyse van Nederlandse feitenrechtspraak plaats.
G.Veldt (K-9789013160000) 19 november 2020 600 pag. geb. € 79,50

Evaluatie en Vergoeding van Lichamelijke Schade

BELGISCH RECHT

Overzicht van situatie en valuatie van lichamelijke schade ten gevolge van verkeersongevallen, agressie wegens geweldpleging en terrorisme, asbest, arbeidsongevallen, beroepsziekten, medische fouten en het gemeenrecht wegens de aansprakelijkheid van derden. Er wordt dieper ingegaan op de vereiste kwaliteiten van de arts-deskundigen en de interne keuken van hun manier van werken. Hierbij komen enkele speciale topics aan bod, zoals schade bij kinderen, bij bejaarden en als gevolg van hersentrauma's.

J.Matthys (I-9789400012905) 3^e dr. eind november 2020 720 pag. ca. € 99,00

Gebleken Onschuld - AG HR over criterium van 'gebleken onschuld' in civiele schadevergoedingsprocedure na vrijspraak

Het civiele criterium van 'gebleken onschuld' in een schadevergoedingsprocedure bij de burgerlijk rechter na vrijspraak in een strafzaak leidt tot spanning met de onschuldpresumptie. Daarin kan een argument worden gevonden afscheid te nemen van dit criterium. Voor de voormalige verdachte bestaat dan nog maar één mogelijkheid om een vordering tot schadevergoeding door de burgerlijke rechter toegewezen te krijgen. Die mogelijkheid doet zich voor als het optreden van politie en/of Justitie al op het moment van dat optreden met een rechtsregel in strijd was. Dit adviseert advocaat-generaal Bleichrodt in zijn conclusie naar aanleiding van prejudiciële vragen die het Gerechtshof Den Haag aan de Hoge Raad heeft

gesteld inzake een vrijgesproken verdachte die via een civiele procedure vergoeding vordert uit onrechtmatige daad, van de schade die hij door het overheidsoptreden heeft geleden.
Advies A.G. H.R. ECLI:NL:PHR:2020:619 3 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Geen Loterij zonder Nieten - sancties in het consumentenrecht anno 2020

Misleidende loterijen lopen zelden tegen sancties aan. Geen boete voor het bedrijf, geen schadevergoeding voor gedupeerde klanten. Telefoonproviders die adverteerden met zogenaamde gratis mobieltjes kregen juist wel een zware sanctie opgelegd. De misleide consument mocht de prijs van het toestel terugvorderen in ruil voor het gebruikte exemplaar. Oneerlijke bedingen worden soms heel streng en soms beduidend milder aangepakt. Sancties die uitblijven, sterk uiteenlopen of uit de pas lopen met de schending van de norm doen de consumentenbescherming geen goed. De naleving verbetert niet en het draagvlak voor beschermende maatregelen neemt af. Effectieve handhaving vereist minder discrepantie tussen normovertreding en sanctie. Schendingen van Europese consumentenrechten vragen om 'doeltreffende, afschrikkende en evenredige sancties'. Over de drie criteria wordt in de civiele rechtspraak zelden nagedacht. Bespreekt de drie criteria uitvoerig, aan de hand van concrete voorbeelden, en verschaft diverse handvatten om bij de civielrechtelijke handhaving van consumentenrecht tot beter afgewogen sancties te komen.
C.Pavillon (B-9789462908109) april 2020 36 pag. ca. € 12,50

Goed Werkgeverschap en Aansprakelijkheid

Advocaat Bas van Batenburg schetst de belangrijkste trends en ontwikkelingen van de afgelopen paar jaar en blikkt vooruit op de verwachte ontwikkelingen in 2020 en daarna.
B.v.Batenburg (in Salarisnet) januari 2020 3 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

BELGISCH RECHT

Impact van het Coronavirus op Handelscontracten – is Coronavirus overmacht of niet ?
D.Vandecasteele,G.Damiaans Argus Adv.Hasselt) juni 2020 4 pag. GRATIS PDF OP AANVRAAG

Langlopende Letselschadezaken - een empirisch-juridisch onderzoek naar kenmerken van letselschadezaken die niet binnen twee jaar zijn afgesloten

De afwikkeling van letselschadezaken kan lang duren. Oorzaken daarvan zijn echter heel divers. Alle betrokkenen bij de afwikkeling van letselschadezaken (verzekeraars, belangenbehartigers, medici en ook slachtoffers zelf etc.) dragen bij aan de lange duur van veel letselschadezaken. Op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft De Letselschade Raad opdracht gegeven aan de Univ. Utrecht om te onderzoeken waarom de afwikkeling van letselschadezaken soms te lang duurt (langer dan twee jaar).

*R.Rijnhout e.a.(U.U.) september 2020 230 pag.(incl.samenv.) GRATIS OP PDF OP AANVRAAG
(B-9789462908598) december 2020 282 pag. € 65,00*

Leidraad Afwikkeling Beroepsziektezaken

De Letselschaderaad heeft een nieuwe Leidraad Afwikkeling Beroepsziektezaken gepresenteerd, met als doel de samenwerking te stroomlijnen tussen partijen die professioneel bij beroepsziektezaken zijn betrokken. De Leidraad is bindend voor de leden van het Verbond van Verzekeraars en de aangesloten organisaties Register Letselschade.

De Letselschade Raad, november 2020 21 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Letselschade Richtlijn Licht Letsel - schadeafwikkeling en smartengeld

Biedt handvatten bij afhandeling van letselschade die zich binnen 6 maanden restloos herstelt.
De Letselschade Raad, 2019 5 pag. GRATIS PDF OP AANVRAAG

Letselschade Verzekerd

Verzekeringen spelen bij de afwikkeling van letselschade een belangrijke rol. Daarom was het Groningse Letselschadecongres (oktober 2019) gewijd aan dit thema. Bevat geactualiseerde, schriftelijke uitwerkingen van de presentaties. Thema's die zijn o.a.: uitleg en praktisch functioneren van een SVI, toetsing van polisvoorwaarden aan algemene voorwaardenregeling in Boek 6 BW, voordeeltorekening van een AOV-uitkeringen in letselzaken, regresbelangen van verzekeraar en voor- en nadelen van een first party verzekering.

A.Verheij,H.Vorsselman (red.)(B-9789462908406) oktober 2020 76 pag. € 29,00

Lichamelijke Schade - repertorium van rechtspraak 2018-2019-2020

BELGISCH RECHT

Samenvatting van circa 120 zeer recente (merendeels ongepubliceerde) rechterlijke uitspraken met betrekking tot vergoeding van letselschade of schade tengevolge van dodelijk ongeval . In deze samenvattingen wordt de motivering van bepaalde (belangrijke) stukken uit de rechterlijke uitspraken weergegeven zodat men begrijpt waarom eventueel wordt afgeweken van de vaste rechtspraak of van de richtlijnen die door de Indicatieve Tabel worden vooropgesteld. Ondanks het bestaan van 'Indicatieve Tabellen' wijkt immers de rechtspraak hier soms van af. Voor wie zich bezighoudt met vergoeding van letselschade is het belangrijk te weten hoe de rechtspraak omgaat met deze richtlijnen. Rechtspraak wordt ontsloten via uitgebreid trefwoordenregister. Een USB-stick is bijgesloten om de integrale tekst van alle behandelde rechtspraak te kunnen raadplegen. Dit werk verschijnt jaarlijks of tweejaarlijks.
M.Sommerijns (I-9789400012370) mei 2020 300 pag. € 80,00

LSA Revisited - Welke lessen zijn er nog te leren ? (LSA Reeks)

T.Hartlief e.a.(red.) (B-9789462908147) juni 2020

246 pag. € 36,50

Overheidsaansprakelijkheid

BELGISCH RECHT

Behandelt eerst uitvoerig de op de fout gebaseerde overheidsaansprakelijkheid. Bespreekt (1) persoonlijke aansprakelijkheid van en voor personeelsleden in dienst van openbare rechtspersonen; (2) Staatsaansprakelijkheid voor ambtsfouten van magistraten; (3) aansprakelijkheid van de Staat, Gewesten en Gemeenschappen voor onrechtmatige wetgeving; (4) de overheidsaansprakelijkheid wegens schending van het Europese Unierecht; (5) bevoegdheid van de Raad van State tot toekenning van een schadevergoeding tot herstel wegens onwettigheid en (6) buitencontractuele aansprakelijkheid van de wegbeheerder. In het tweede deel komt de foutloze overheidsaansprakelijkheid aan bod, waarin wordt stilgestaan bij (1) beginsel van gelijkheid van de burgers ten aanzien van de openbare lasten; (2) evenwichtslaar of de theorie van de bovenmatige burenhinder en (3) bevoegdheid van Raad van State tot toekenning van herstellervergoeding voor buitengewone schade.

A.Van Oevelen (M-9789046610633) begin oktober 2020

369 pag. € 65,00

Oxford Handbook of Online Intermediary Liability

Discusses fundamental legal issues in intermediary liability online, describing advancement in intermediary liability theory and identifying recent policy trends. Provides a taxonomy of internet platforms, a general discussion of possible basis for liability and remedies, while putting into context intermediary liability regulation with fundamental rights and the ethical implications of the intermediaries' role. Presents a jurisdictional overview discussing intermediary liability safe harbour arrangements and highlighting issues with systemic fragmentation and miscellaneous inconsistent approaches. Mapping online intermediary liability worldwide entails the review of a wide-ranging topic, stretching into many different areas of law and domain-specific solutions. Provides an overview of intermediate liability for copyright, trademark, and privacy infringement, together with Internet platforms' obligations and liabilities for defamation, hate and dangerous speech. Reviews intermediary liability enforcement strategies by focusing on emerging trends, including proactive monitoring obligations across the entire spectrum of intermediary liability subject matters, blocking orders against innocent third parties, and the emergence of administrative enforcement of intermediary liability online. Discusses an additional core emerging trend in intermediary liability enforcement: voluntary measures and private ordering. Finally, international private law issues are addressed with special emphasis on the international struggle over Internet jurisdiction and extra-territorial enforcement of intermediaries' obligations.

G.Frosio (ed.)(OUP- 9780198837138) mei 2020 800 pag. geb. ca. € 200,00

Prescription in Tort Law - Analytical and Comparative Perspectives

Prescription is a major legal defence that bars civil actions on the claim after the expiry of a certain period of time. Despite its far-reaching practical effects on litigation and on society at large, and the fact that it is the subject matter of pervasive legal reforms in many countries, the law of prescription (*limitation of actions*) is rarely discussed, analysed and compared. Canvases in-depth the law of 15 selected jurisdictions (covering Europe, South Africa and the US jurisdictions) and extensively analyses in comparative perspective the elements of prescription (accrual of the cause of action, prescription periods, rules of suspension, renewal, extension, etc), their interrelations, and the policy considerations (including economic

analysis). Topics also covered include the notions of 'action', 'claim', and 'cause of action', subjective and objective prescription, statute interpretation and judicial discretion. While main focus is on tort claims, analysis, comparison and conclusions are relevant to most civil actions. *I.Gillead, B.Askeland e.a. (I-9781780689630) augustus 2020 760 pag. ca. € 124,00*

Responsibility of Online Intermediaries for Illegal User Content in the EU and the US

Comprehensive examination of the legal systems that regulate the responsibilities of intermediaries for illegal online content in both the EU and the US. It assesses whether existing systems are capable of tackling modern challenges, ultimately advocating for the introduction of a double-sided duty of care, requiring online intermediaries to do more to tackle illegal content whilst also better protecting their users' rights. Key features include: discussion of the fundamental rights implications of increased intermediary responsibility; critical appraisal of the current EU system, as laid down in the e-Commerce Directive, and recommendations for reform; detailed examination of US intermediary liability law, namely Section 230 CDA and Section 512(c) DMCA; overview of key developments in law and in practice in relation to all types of illegal online content, including copyright-infringing content, child sexual abuse material, terrorist content and hate speech; analysis of the latest regulatory developments, including the copyright in the DSM Directive, the amended Audiovisual Media Directive and the Terrorist Content Regulation.

F.Wilman (E.Elgar- 9781839104824) december 2020 456 pag. geb. ca. € 225,00

Schadevergoeding: Algemeen, deel 1 (Monografieën BW – B 34)

In dit eerste deel komen algemene aspecten en vraagstukken over schadevergoedingsrecht en aanverwante rechtsgebieden aan bod. Behandelt : algemene beschouwingen als doeleinden, functies, beginselen, afd. 6.1.10 BW (geschiedenis, inhoud, systematiek, toepassingsgebied); begrip schade (wat is schade, welke onderscheidingen kunnen daarin worden aangebracht?); verbintenis- en vermogensrechtelijke aspecten van recht op schadevergoeding. *KLASSIEKER S.Lindenbergh (K-9789013159318) 5^e dr. augustus 2020 112 pag. € 45,00*

Schadevergoeding voor Mijnbouwschade door Bodemdaling en Aardbevingen - het Dossier Groningen - Publicaties 2002-2020

Bundeling publicaties over vergoeding van mijnbouwschade gebundeld van adviseur betrokken bij deze drie gebieden: Mijnbouwwet 2003, wijziging in 2015 (omkering bewijslast), procedure WAG c.s./NAM, Hof Leeuwarden 2018 (waardedaling woningen). Adviseerde daarbij de noordelijke provincies, NGO's, Kamerfracties en trad op als deskundige in succesvolle procedure. Geeft weinig verheffend, maar leerzaam beeld hoe wetgeving tot stand komt: Staat (EZK) die lokaal bestuur monddood maakt, burgers niet hoort, open staat voor lobbyisten en verborgen houdt zelf mijnexploitant te zijn en kosten draagt. Heeft monopolie op informatie, maar faalt in toezicht op exploitatie en nalaat onderzoek te doen en dat zonder kennis heeft van Nederlands mijnrecht (Limburg), jurisprudentie sinds 1920 waarbij omkering bewijslast aanvaard werd, zoals dat ook in buurlanden het geval is sinds de Mijnwet 1810 (Napoleon) en mijnwetten uit de jaren '80 en '90. Wetgever die niet kan omgaan met geologische basisbegrippen, voortdurend uit alle macht aan de rem hangt en tenslotte in 2019 een troef uit de mouw haalt: een bestuursrechtelijke (goedkopere) schadeafhandeling. Dit dossier geeft ook inzicht in mogelijkheden bij civielrechtelijke vordering tot vergoeding of herstel van mijnbouwschade naar huidig aansprakelijkheidsrecht: veel opties zijn nog niet benut. Ook buiten Groningen wordt mijnbouw verricht (olie, gas, zouten) en rariteitenkabinet van Groningenveld (art. 6:177a BW) is daar niet aan de orde. Kennis van de geologische context in combinatie met jurisprudentie op verwante gebieden heeft hierbij meerwaarde. *J.v.Dunné (P-9789462512320) september 2020 290 pag. € 39,50*

Secundaire Aansprakelijkheid - rechtsvergelijkend onderzoek naar de reikwijdte van de zorgplicht van beheerders van private ruimten

Centraal staat de reikwijdte van civielrechtelijke zorgplicht van secundaire partijen in sectoren educatie, recreatie en zorg. Onderzocht is hoe ver de verantwoordelijkheid strekt van beheerders van scholen, sportverenigingen, zorginstellingen, horecagelegenheden, winkels en recreatieruimten in gevallen waarin een derde partij de directe (primaire) veroorzaker van de schade is. Het gaat dan in essentie om de vraag of de secundaire partij voldoende toezicht op de primaire partij heeft gehouden. Behandelt feitelijke en wenselijke grenzen van de zorgplicht

van secundaire partijen. Naast analyse van het Nederlandse recht, is ook rechtsvergelijkend onderzoek gedaan naar de wijze waarop dit in het Amerikaanse recht wordt beoordeeld. Op basis van de onderzoeksresultaten worden concrete aanbevelingen gedaan tot 'alternatieve omgangswijzen' met (toenemende) secundaire aansprakelijkheden in het Nederlandse recht. Beoogd wordt een bijdrage te leveren aan het juridisch debat over de reikwijdte van de secundaire aansprakelijkheid. Daarnaast wordt voor de dagelijkse (proces)praktijk een integraal overzicht geboden van relevante rechtspraak en wet en regelgeving, waarmee beoordeeld kan worden of een secundaire partij aan haar zorgplicht heeft voldaan.

K.Maes (B-9789462908376) oktober 2020

616 pag. € 70,00

Smartengeldboek 2020 – ANWB Verkeersrecht

Vroeger verscheen deze gerenommeerde verzameling rechterlijke uitspraken over de bepaling van de hoogte van immateriële schade, gerubriceerd per letselsoort om de drie jaar.

Sinds enkele jaren verschijnt dit boek elk jaar en is vanaf nu uitsluitend verkrijgbaar in combinatie met de online toegang (1 jaar geldig althans t/m 31-12-2020). In de nieuwe druk zijn ruim 100 nieuwe uitspraken gepubliceerd. Voor abonnees op tijdschrift VERKEERSRECHT geldt een afwijkende kortingsprijs.

ANWB(9789083029900) 25^edr. januari 2020 430 pag. boek+1 jr.online € 110,00 (ex.9% btw)

Uitsluitend online abonnement 2020 (9789081417532) : € 80,00 (ex.9% btw)

Sorgplicht of Zorgplicht, wat zorgt beter ? - rechtsvergelijkend onderzoek naar de geldende zorgplichten voor IT-dienstverleners naar Nederlands en Duits recht

IT-leveranciers hebben zorgplichten jegens opdrachtgevers. Bij de introductie van de overeenkomst van opdracht heeft de Nederlandse wetgever aansluiting gezocht bij het Duitse begrip *Auftrag*. Deze door de redactie van het *NJB* geselecteerde topscriptie behelst een rechtsvergelijkend onderzoek naar de zorgplicht die geldt voor IT-dienstverleners naar Duits en Nederlands recht. In het Duitse recht is de algemene zorgplicht gecodificeerd, terwijl in het Nederlands recht de omvang van de zorgplicht voornamelijk door jurisprudentie is ingevuld.

M.Berk (Leiden Univ.) juni 2020 57 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Unexpected Consequences of Compensation Law

Explores the performance of compensation law in addressing the needs of the injured.

Compensation procedure can be dangerous to your health and may fail to compensate without aggravation/creating other problems. Takes a refreshing approach to the law of compensation considering (interdisciplinary perspective) *the actual effect of compensation law on people seeking compensation*. Tort law, workers' compensation, medical law, industrial injury law and other schemes are examined and unintended consequences for injured people are considered. Includes physical and mental illness, failure to rehabilitate, impact on social security entitlements, medical care as well as the impact on those who serve – lawyers, administrators, medical practitioners etc. Contributors from lawyers, psychologists, and medical practitioners from multiple jurisdictions including Australia, the Netherlands, Canada, Italy and the UK.

P.Vines,A.Akkermans(HART- 9781509927999)begin september 2020 312 pag.geb. ca.€ 97,00

Wie Betaalt de Schade van Online Oplichting ?

C.Burger (Schenkeveld Advocaten) januari 2020 2 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Verschenen in 2019:

Aansprakelijkheid van de Arbitrer: 'bewuste roekeloosheid', 'ernstig verwijt' of 'bekwame arbitrer' als maatstaf ? - balansopname na Greenworld (2019) en Qnow (2016)

De aansprakelijkheid van arbiters werd door de Hoge Raad in 2009 (Greenworld) en 2016 (Qnow) vastgesteld in aansluiting op de beperkte wettelijke aansprakelijkheid van rechters: slechts bij 'opzettelijk of bewust roekeloos' handelen of 'ernstige verwijtbaarheid'. Met de aansprakelijkheid van bindend adviseurs of professionele dienstverleners werd geen verband gelegd. De algemene kritiek op het eerste arrest in de literatuur is na het arrest van 2016 (dat afweek van de conclusie-OM) in kracht toegenomen. In dit *Ars Aequi Privaatrecht* cahier wordt hier nu de stand van zaken geanalyseerd en onderzoek gedaan naar de herkomst van genoemde criteria. Het eerste komt uit het contractenrecht: exoneratie van aansprakelijkheid. Het onderdeel 'opzet' kan hierbij vervallen omdat dit in de rechtspraktijk geen rol speelt. De

jurisprudentie gaat bovendien niet uit van toepassing van een begrip 'bewuste roekeloosheid' of 'grove schuld' maar van analyse van het soort fout, waarbij van belang is of de verbintenis inspanning- of resultaatgericht is. De tweede norm, 'ernstige verwijtbaarheid', is afkomstig uit het vennootschapsrecht: de bestuurdersaansprakelijkheid van Boek 2. De jurisprudentie erover kreeg zware kritiek omdat deze maatstaf geen meerwaarde boven gewone aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad van beroepsbeoefenaren biedt. Als alternatief wordt hier het criterium voor professionele dienstverleners bepleit: het voldoen aan hetgeen van een bekwame, redelijk handelende arbiter verwacht mag worden. Een risico dat verzekeraar is. De Hoge Raad bracht ook een grens aan met begrippen als 'bedrijfsfouten' en 'processuele of inhoudelijke fouten'. Op een kritische bespreking volgt een inventarisatie van mogelijke fouten van arbiters, met onderscheid tussen een verkeerde (wrong) beslissing en een foute (bad) beslissing. Verder wordt aandacht gegeven aan de werking van artikel 6 EVRM (fair trial) op dit gebied, de EHRM-jurisprudentie sinds Ruiz Torija/Spanje (1994), evenals aan de Unierechtelijke context. De Hoge Raad miskende het Köbler-arrest (2003) en recentere rechtspraak Hof van Justitie EU, zoals Traghetti (2006) en Tomášová (2016).
J.v.Dunné (A-9789492766779) september 2019 164 pag. € 24,50

Aansprakelijkheid voor het Verlies van een Kans in Medische Zaken - een rechtsvergelijkend onderzoek naar kansschade en loss of a chance als oplossing voor een onzeker oorzakelijk verband

Wanneer bij medische ingreep een fout wordt gemaakt, is achteraf soms lastig te bepalen of het letsel ook zonder deze fout zou zijn ingetreden. De rechter die zich buigt over een dergelijk aansprakelijkheidsgeschil ziet zich gesteld voor de soms onmogelijke taak om al dan niet schadevergoeding toe te kennen, terwijl mogelijk ook andere factoren van invloed zijn geweest op het ontstaan van de schade. Dit kan zijn gelegen in geneeskundige behandeling, maar ook in gezondheidstoestand van de patiënt, of doordat deze gegeven instructies niet goed heeft opgevolgd. Zaken van medische aansprakelijkheid kampen daarom al snel met een causaliteitsprobleem: er bestaat onzekerheid over het oorzakelijk verband tussen de fout van de arts en de geleden schade. Gewoonlijk zijn er dan twee opties: causaal verband wordt aangenomen – de arts is dan aansprakelijk – óf er wordt geen causaal verband aangenomen, waarna de vordering van de patiënt wordt afgewezen. Voor de onzekere gevallen leiden deze twee extremen echter niet tot een acceptabel resultaat. Omdat de harde juridische drempel van het condicio sine qua non-verband niet voldoet voor de gevallen met een onzeker causaal verband, moet worden gezocht naar een alternatieve oplossing. Gaat hier in op een belangrijk alternatief: het leerstuk van het verlies van een kans, of kansschade. Dit ziet op situaties waar onzekerheid bestaat over de hypothetische vraag of de patiënt beter af was geweest indien de arts de fout niet had gemaakt. Voordeel van deze benadering is dat het partijen tegemoetkomt om toch enige schade vergoed te krijgen wanneer het oorzakelijk verband niet direct valt aan te tonen. Onderzoekt de praktijk en de wenselijkheid van het leerstuk van het verlies van een kans voor het Nederlandse medische aansprakelijkheidsrecht.

N.Blokland (C-9789088632419) maart 2019 72 pag. € 25,00

Accountantsaansprakelijkheid (R & P Contracten- en Aansprakelijkheidsrecht nr. 20)

Eerste uitgave die het gehele terrein van accountantsaansprakelijkheidskwesties ontgint. Wanneer is een accountant aansprakelijk? Het eerste deel verschaft grondig inzicht in de belangrijkste betreffende wet- en regelgeving. De aandacht gaat hierbij in het bijzonder uit naar het uitvoeren van de wettelijke controle. Het tweede deel spitst zich toe op de aansprakelijkheid van de accountant, aan de hand van tal van thema's: civielrechtelijke aspecten van aansprakelijkheid jegens opdrachtgever of derden; zorgplicht van de accountant; toerekenbaarheid; schade; causaliteit; bewijs; schikkingen; beperking van aansprakelijkheid; toezicht door de AFM. Relevante onderwerpen worden in breder verband bekeken naast Europese ontwikkelingen en de relatie tussen civielrechtelijke aansprakelijkheid en tuchtrecht.
A.Brink-v.d.Meer (K-9789013151718) januari 2019 516 pag. geb. € 75,00

Affectieschade

In de tijd van het Taxibus-arrest (2002) werd overwogen dat er geen plaats was voor een vergoeding van verdriet om een naaste. Op grond van de Wet affectieschade kan dit wel, mits je voldoet aan de criteria. Je kunt sinds 1 januari 2019 naast shockschade (volledige letselschade minus verdriet) ook affectieschade vorderen. Cumuleren dus! De vraag is alleen wat rechters hiermee gaan doen. In het strafproces kan het risico bestaan dat een rechter door

de bomen het bos niet meer ziet, doordat vorderingen door elkaar heen gaan lopen. Wat is er gewijzigd en wat is precies het verschil tussen een vordering uit hoofde van affectieschade en een vordering shockschade ?

V.v.d.Port artikel januari 2019 2 pag.

[GRATIS OP PDF OP AANVRAAG](#)

Besluit Vergoeding Affectieschade Staatsblad 2018-133 (20-4-18)

[GRATIS PDF OP AANVRAAG](#)

Beleidsbundel Schadefonds Geweldsmisdrijven, jan. 2019 28 pag.

[GRATIS PDF OP AANVRAAG](#)

Beroepsaansprakelijkheid - Kwartaalupdate Q3 - 2019

In deze kwartaalupdate beroepsaansprakelijkheid wordt onder meer ingegaan op de aansprakelijkheid van een taxateur en de vereisten aan de inhoud van een taxatierapport. Verder wordt ingegaan op een 'vierkante meter'-zaak waarin Gerechtshof Den Bosch een deskundige benoemt die zich uit moet laten over de vraag welke schade er is geleden als gevolg van het door de makelaar foutief inmeten van de woonoppervlakte van een woning.

L.v.d.Berg (Ploum Adv.) oktober 2019 13 pag.

[GRATIS OP PDF OP AANVRAAG](#)

Beroepsaansprakelijkheid - Kwartaalupdate Q2 - 2019

In het 2^e kwartaal van 2019 zijn op Rechtspraak.nl circa 30 uitspraken gepubliceerd waarin (civiele) vordering tegen een beroepsbeoefenaar werd ingesteld, merendeels tegen advocaten. In deze kwartaalupdate worden 5 uitspraken behandeld, waaronder een zaak waarin een advocaat onvoldoende adviseerde over consequenties van een vordering over de aanspraak op de helft van een onderneming en een notaris die naliet een bankgarantie in te roepen.

L.v.d.Berg (Ploum Adv.) juli 2019 14 pag.

[GRATIS OP PDF OP AANVRAAG](#)

Beroepsaansprakelijkheid - Kwartaalupdate Q1 - 2019

In het eerste kwartaal van 2019 zijn er op Rechtspraak.nl 15 uitspraken gepubliceerd waarin een (civiele) vordering tegen een beroepsbeoefenaar werd ingesteld. Het merendeel betrof uitspraken met betrekking tot een advocaat, een uitspraak was gericht tegen een notaris en een uitspraak had betrekking op een assurantietussenpersoon.

L.v.d.Berg (Ploum Adv.) april 2019 15 pag.

[GRATIS OP PDF OP AANVRAAG](#)

Bestuurdersaansprakelijkheid - Kwartaalupdate Q4 2018

In het 4e kwartaal van 2018 zijn er op Rechtspraak.nl 34 uitspraken gepubliceerd waarin de ingestelde vordering gegrond was op bestuurdersaansprakelijkheid. Een selectie.

T.Munnik (Ploum.nl) januari 2019

9 pag.

[GRATIS OP PDF OP AANVRAAG](#)

Bestuurdersaansprakelijkheid uit Onrechtmatige Daad (R & P-Insolventierecht 11)

Civielrechtelijke en strafrechtelijke normen voor bestuurders van noodlijdende ondernemingen

Grondige analyse van normen die de bestuurder op straffe van aansprakelijkheid in acht moet nemen richting de schuldeisers van de vennootschap. Rode draad hierbij is het potentiële conflict waarin belangen van schuldeisers en maatschappelijke belangen tegen elkaar aanbotsen. Dit proefschrift biedt een geïntegreerde analyse van de civielrechtelijke en strafrechtelijke normen die op de bestuurder persoonlijk rusten ten opzichte van de schuldeisers van de schuldenaar-vennootschap. Belangen van schuldeisers kunnen haaks staan op maatschappelijke belangen, zoals behoud van de onderneming en werkgelegenheid. Welke normen moet de bestuurder daarbij in acht nemen? Tegen de achtergrond van dogmatische inpassing van de bestuurdersaansprakelijkheid binnen het systeem van de onrechtmatige daad, worden verschillende gevaltypes en categorieën van gedragingen van de bestuurder besproken. Verschafft ook vanuit strafrechtelijk perspectief inzicht in de strafbepalingen van oplichting, flessentrekkerij, bankbreuk, verduistering en onttrekking aan pandrecht. Centraal staat de strafrechtelijke norm, gevolgd door een bestudering van het civielrechtelijke kader - voor zover dat verder strekt dan de strafrechtelijke aansprakelijkheid.

A.Karapetian (K-9789013152777) maart 2019 528 pag.geb. € 84,50

the Borderlines of Tort Law: Interactions with Contract Law

All European legal systems recognise a boundary between the domains of tort and contract. While there have been voices contending that this distinction is no longer valid or at least that there should be a unification of the two sets of rules in particular contexts, others claim that there is still a very important distinction to be maintained. In fact the boundary between the two areas is often blurred and whether it is drawn in one place or another varies from country

to country, giving rise to the paradox that what is considered a matter of contractual liability in one legal system is governed exclusively by tort law in another. Explores how differences between tort and contract affect the foundations of liability, the nature and amount of the compensation, the extent of liability and whether defences and limitation periods corresponding to the distinct causes of action give rise to substantially different outcomes. Also analyses to what extent actions in tort and in contract exclude each other and, when this is the case, how their concurrence is organised. Devotes attention to specific situations such as pre-contractual liability and the liability of professionals.

Miquel Martin-Casals (ed.) (I- 9781780682488) augustus 2019 846 pag. € 90,00

Claimcode 2019

De Claimcode is een governance code voor stichtingen en verenigingen die als doel hebben te komen tot collectief schadeverhaal. De code beoogt degenen die zich hierbij willen aansluiten garanties te bieden dat het bestuur steeds de belangen van de collectief benadeelden centraal stelt. De eerste versie van de Claimcode verscheen in 2011. Na inwerkingtreding is de betekenis ervan in de rechtspraak gegroeid. Tegelijk heeft de praktijk op het gebied van collectieve claims zich in de afgelopen jaren sterk ontwikkeld, zodat een herziening en aanvulling van de Claimcode niet kon uitblijven. Op basis van evaluaties en consultaties heeft de Commissie Claimcode de Claimcode 2019 opgesteld. Bevat naast de nieuwe Claimcode, waarin een verantwoording van het consultatieproces en een toelichting op de belangrijkste wijzigingen is opgenomen, een overzicht van de ontwikkelingen rondom de Claimcode op het gebied van politiek, wetgeving, rechtspraak en rechtspraak in de periode 2011-2019.

Commissie Claimcode (B-9789462906082) maart 2019 70 pag. € 19,00

DOOR DE UITGEVER GRATIS OP PDF BESCHIKBAAR GESTELD OP AANVRAAG

Europese Vliegtuigpassagiersrechten - bij vertraagde of geannuleerde vluchten

BELGISCH RECHT

Onderzoek naar de invloed van de Europese wetgever en het Europees Hof van Justitie. In 2017 werden er binnen de Europese Unie ongeveer 1 miljard vliegtuigpassagiers vervoerd. De bescherming die hun bij vertraagde en geannuleerde vluchten wordt geboden, staat te lezen in de Verordening Vliegtuigpassagiersrechten ((EG) nr. 261/2004). Ondanks haar goede bedoelingen, heeft de Verordening met ernstige problemen te kampen. Juridisch-technische onduidelijkheden, haar potentiële ongeldigheid alsook de vele verregaande tussenkomsten van het Hof van Justitie zorgen ervoor dat het moeilijk is om nog door de wolken de lucht te zien. Beoogt rechtsonzekerheid weg te werken en toepassing van de Verordening te verbeteren. Door onduidelijkheden uit te klaren, repercussies in kaart te brengen en concrete oplossingen naar voren te schuiven, is dit een onmisbaar naslagwerk voor de praktijk.

Publicatie reeds in 2018 aangekondigd, maar vertraagd.

R.v.d.Bruggen (DieKeure- 9789048632824) mei 2019 450 pag. € 130,00

Guidelines for the Assessment of General Damages in Personal Injury Cases

Designed to provide a clear and logical framework for the assessment of damages in personal injury cases. The first was regarded as a landmark in personal injury practice. Each succeeding issue has built on this reputation and the book has now firmly established itself as essential reading for all those involved in the area of personal injury litigation.

Judicial College (OUP-9780198850939) 15^e dr. december 2019 112pag. ca. € 30,00

Juridische Aspecten van Gaswinning (Monografieën Privaatrecht nr. 18)

Een 'Groningse' Verkenning. Bespreekt alle bestaande regelingen met betrekking tot de schadeafhandeling in chronologische volgorde, plaatst ze in perspectief en voorziet deze waar nodig van commentaar. Actuele onderwerpen zoals 'Ontwerp Tijdelijke wet Groningen' en de prejudiciële beslissing van de Hoge Raad werden op de valreep meegenomen. Niet eerder werden volgende onderwerpen gebundeld in één uitgave: regulering van gaswinning, gaswinning en recht op veiligheid, causaliteit en bewijsvermoeden, waardedaling als gevolg van gaswinnin, publiekrechtelijke benaderingen van schadeafhandeling, aardbevingsschade vanuit rechtseconomische perspectief. In het labyrint van regelingen nu het ideale hulpmiddel.

F.Oldenhuys e.a. (K-9789013153682) begin september 2019 244 pag. € 39,50

Kind en Schade : Wat Nu ?

In 2009 verscheen het boek *Kind en Schade: wat nu ?*, over ernstig en blijvend letsel van kinderen waarvoor een derde aansprakelijk is. Bevat een schat aan (nog steeds actuele) informatie over medische, juridische en rekenkundige onderwerpen in verband met de schaderegeling van ernstig en blijvend letsel van (zeer) jonge kinderen. Wat is de positie van ernstig gewonde jonge kinderen en hun familie anno 2019 ?

S.Lindenbergh e.a.(PIV-9789078440369) 2009 208 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG
en J.Tromp- Assurance Oblige (uit tijdschrift AP 2019-3) 7 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Law and Autonomous Machines - the Co-Evolution of Legal Responsibility and Technology

Sets out a possible trajectory for the co-development of legal responsibility on the one hand and artificial intelligence and the machines and systems driven by it on the other. As autonomous technologies become more sophisticated it will be harder to attribute harms caused by them to the humans who design or work with them. This will put pressure on legal responsibility and autonomous technologies to co-evolve. Illustrates how these factors strengthen incentives to develop even more advanced systems, which in turn strengthens nascent calls to grant legal and moral status to autonomous machines.

M.Cinen (Elgar Law- 9781786436580) juni 2019 264 pag. geb. ca. € 115,00

Liability for Artificial Intelligence and the Internet of Things - Münster Colloquia on EU Law and the Digital Economy IV

As digitalisation has become a fundamental trend changing our economy into a digital economy, EU legislation is increasingly faced with the task to provide for a legal framework, a European Digital Single Market allowing to reap economic growth from digitalisation. While attention so far has mainly been paid to contract law, challenges obviously extend beyond this area of law. This becomes particularly clear with a view to Artificial Intelligence (AI). Being a key driver in building a digital economy, AI not only is an important factor for reaping economic growth but also brings about risks that have to be dealt with. Focuses on possible EU law responses to such risks arising from the use of AI. With "Liability for Robotics and in the Internet of Things". Not only addresses questions relating to the reasonable allocation of these risks but also sheds light on possible forms of liability taking into account traditional concepts of liability as well as possible new approaches. *Table of content available on request !*

S.Lohsse e.a.(ed.)(NomosVerlag-9783848752935) april 2019 235 pag. geb. ca. € 75,00

Markesinis's German Law of Torts

This substantially rewritten and systematically updated new edition contains over 95 leading judgments, most translated in their entirety, along with references to over 2,000 other decisions from Germany and the common law world. Pays particular attention to liability for internet activity, medical liability and the protection of personality rights and private life.

B.Markesinis e.a. (HART-9781509933198) 5^e dr.oktober 2019 728 pag.geb. ca. € 225,00

Medische Aansprakelijkheid (A.Ae Cahiers Privaatrecht)

Patiënten kunnen tijdens of in verband met een geneeskundige behandeling door een arts te maken krijgen met (vermijdbare of onbedoelde) schade, in de zin van lichamelijk letsel, geestelijk letsel, of een aantasting van het zelfbeschikkingsrecht. Heeft de schade zich gemanifesteerd, dan is één van de behoeften van de patiënt het verkrijgen van een vergoeding ter compensatie van die schade. Doorgaans wordt het civiele aansprakelijkheidsrecht gebruikt om de vergoeding te realiseren. Er is immers geen ander 'recht' dat een compensatiefunctie kent. Het thema hier betreft dan ook het civiele aansprakelijkheidsrecht als middel om schade te verhalen. Centraal staat de vraag aan welke voorwaarden moet zijn voldaan wil de patiënt via het civiele aansprakelijkheidsrecht zijn schade kunnen verhalen op de hulpverlener. Bedoelde voorwaarden worden hier helder beschreven en geanalyseerd.

R.Wijne (A-97894 92766526) 2^e maart 2019 210 pag. € 21,50

Onrechtmatige Daad (Monografieën BW nr.4)

Nog steeds de onvolprezen opvolger van Schut's Studiepocket Privaatrecht. Eindelijk weer nieuwe editie van dit actuele (o.a. inwerkingtreding van de wet vergoeding affectieschade per 1-1-2018), volledige en toch beknopte handzame overzicht van het aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht. Nieuw in zijn extra paragrafen over bestuurdersaansprakelijkheid, overheidsaansprakelijkheid en werkgeversaansprakelijkheid.

A.Verheij (K-9789013146257) 8^e dr. begin april 2019 284 pag. € 42,50

Productliability

Covers the product liability laws through which manufacturers, retailers, and others may be held liable to compensate persons who are injured, or who incur financial loss, when the products which they manufacture or sell are defective or not fit for their purpose. Product defects may originate in the production process, be one of design, or be grounded in a failure to issue an adequate warning or directions for safe use. The Court of Justice of the EU handed down major rulings concerning the Product Liability Directive which affect the application of the Directive and national arrangements. Although the majority of cases involve pharmaceuticals and medical devices, in recent English cases the allegedly defective products have been as diverse as a child's buggy, an All Terrain Vehicle, and even a coffee cup. Many cases are brought as group actions, and the book examines the rights of those who are injured by defective products. This new edition contains detailed discussion of case law from other jurisdictions including the USA, Australia, New Zealand, Canada, France and Germany. The coverage in the work is complemented by a full analysis of issues which arise in transnational litigation involving problems of jurisdiction and the choice of laws.

D.Fairgrieve, R.Goldberg (OUP- 9780199679232) 3^e dr.mei 2020 1040 pag. geb. ca. € 300,00

Psychische Schade - Civielrechtelijke aansprakelijkheid voor schade door aantasting van geestelijke gezondheid, verdriet, angst, spanning, frustratie, ergernis en (ander) onbehagen

Psychische aandoeningen kunnen ten minste zo invalideren als fysieke. Psychische schade roept in het aansprakelijkheidsrecht niettemin eigen vragen op, over onrechtmatigheid, relativiteit, causaal verband en schadebegrip. Deze worden samengebracht behandeld aan de hand van deelgebieden waarop psychische schade zich manifesteert: seksueel misbruik, overbelasting door werk, confrontatie met een schokkende gebeurtenis. Wanneer geen sprake is van objectiveerbaar geestelijk letsel, maar van verdriet, spanning, frustratie, ergernis of ander onbehagen, kan er niettemin aanleiding zijn om daarvoor aansprakelijkheid aan te nemen. Onder welke omstandigheden dat het geval is, wordt ook hier verkend.

S.Lindenbergh (B-9789462907003) oktober 2019 104 pag. € 32,50

Relativiteit, Causaliteit & Toerekening van Schade (R&P-Contr. & Aansprakelijkheid 21)

Onderzoek grenzen van contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheid.

Behandelt voor het eerst vereisten van relativiteit, causaliteit en toerekening van schade voor zowel buitencontractuele aansprakelijkheid als contractuele aansprakelijkheid in één uitgave. Bestrijdt de deelregels van Brunner die naar heersende opvattingen bepalend zouden zijn voor de toerekenbaarheid van schade. Grondige behandeling van de vraag hoe ver een bepaalde aansprakelijkheid reikt? Welke schade moet wel en welke schade niet vergoed worden, omdat zij 'te ver weg ligt', in 'onvoldoende verband staat' met de aansprakelijkheidscheppende gebeurtenis? Of is er een andere reden waarom er geen aanspraak op schadevergoeding bestaat? Uiterst praktijkgericht helder inzicht in de grenzen van aansprakelijkheid.

D.v.d.Kooij (K-9789013155426) december 2019

612 pag. geb. € 79,50

the Role of Collective Redress Actions to Achieve Full Compensation for Violations of European Union Competition Law

In 2016, the EU adopted the Directive on damages actions. Its main objective is to ensure that any victim who has suffered harm caused by antitrust infringement can effectively exercise the right to claim and obtain full compensation. With regard to mass harm situations, it is worth noting that the Directive does not include provisions on collective redress actions, which may have significant impact on the achievement of full compensation. Instead, the non-binding Recommendation on collective redress was adopted, which has brought hardly any development in antitrust collective litigation in the EU. The aim of this dissertation is to assist in the development of an approach of antitrust collective redress for better achievement of full compensation. For this purpose, two antitrust enforcement models are compared.

Z.Juška (diss Leiden Univ.) april 2019

259 pag. GRATIS PDF OP AANVRAAG

Schadevaststelling en Tijd

Schadevergoeding strekt ertoe de benadeelde zoveel mogelijk in de positie te brengen waarin hij zou hebben verkeerd zonder aansprakelijkheidscheppende gebeurtenis. Vergoeding van schade vergt daarom vroeg of laat een oordeel omtrent de vraag in hoeverre schade is geleden. De gebeurtenis kan evenwel oorzaak zijn van allerlei feitelijke ontwikkelingen die zich

gaandeweg ontvouwen met het verstrijken van de tijd. Handelt over de rol van de factor tijd bij vaststelling van schade, en gaat in op een aantal kernvragen: met welke feiten en omstandigheden moet de rechter rekening houden bij de vaststelling van schade, welk moment heeft voor zijn oordeel als beslissend te gelden, en hoe verhoudt een en ander zich tot andere leerstukken van schadevergoedingsrecht? Bevat een analyse van het tijdslement in het schadevergoedingsrecht op beginsel- en begripsmatig niveau, gevolgd door een reeks deelstudies op vijf belangrijke deelterreinen: zaakschade, personenschade, winstderving, beleggingsschade en schade door rechtmatige overheidsdaad.

M.Hebly (B-9789462906723) juli 2019 362 pag. € 50,00

Securing the Smart Home – a study on cybersecurity problems in smart home devices: does European product liability law offer meaningful legal solutions for consumers?

Deze scriptie is bekroond met de jaarlijkse scriptieprijs van de Stichting Geschillenoplossing Automatisering (SGOA). Onderzoekt of Europese rechtsregels inzake productaansprakelijkheid juridische oplossingen bieden voor cybersecurity-kwetsbaarheden in smart home-apparaten. Brengt de mogelijkheden en tekorten van de bestaande rechtsregels in kaart.

S.v.d.Heuvel (scriptie-UvA) april 2018 129 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Smartengeldboek 2019 – ANWB Verkeersrecht

Vroeger verscheen deze gerenommeerde verzameling rechterlijke uitspraken over de bepaling van de hoogte van immateriële schade, gerubriceerd per letselsoort om de drie jaar.

Sinds enkele jaren verschijnt dit boek elk jaar en is vanaf nu uitsluitend verkrijgbaar in combinatie met de online toegang (1 jaar geldig althans t/m 31-12-2019).

Voor abonnees op het tijdschrift VERKEERSRECHT geldt een afwijkende kortingsprijs.

ANWB (9789081417594) 24^edr. januari 2019 424 pag. + 1 jr.online € 110,00 (ex. 21% btw) Uitsluitend online (9789081417532) abonnement 2019 : € 80,00 (ex.21% btw)

Trends en Evoluties in het Aansprakelijkheids- en Verzekeringsrecht

Congresverslag Leuven december 2018 over : Samenloop en causaliteit in het Voorontwerp Buitencontractuele aansprakelijkheid; Recente ontwikkelingen in het aansprakelijkheidsrecht; Recente ontwikkelingen in het verzekeringsrecht, met aandacht voor de hervormingsplanning; Het medisch ongeval zonder aansprakelijkheid; Disproportionele schadevergoedingen in het contractenrecht; Lang leve het bedrog! Hoe het (aansprakelijkheids)recht bedrog, geweld, misbruik en ongeoorloofdheid aanmoedigt; La frontière linguistique est-elle soluble dans le droit de la responsabilité? Trois questions qui ont divisé les chambres de la Cour de cassation. *I.Samoy,C.Van Schoubroeck (red.)(I-9789400010086) november 2019 272 pag. € 93,00*

Uw Plicht, onze Zorg ?! - zorgplicht in de letselschadepraktijk (LSA Reeks nr. 30)

De LSA viert in 2019 haar 30-jarig bestaan. Het LSA Lustrumsymposium staat dit jaar in het teken van de zorgplicht. Hoe zit het met de zorgplicht van de advocaat, de rechter, de arts die een fout maakt, de medisch adviseur en niet te vergeten de overheid? En zorgvuldig procederen, hoe doe je dat? Maar ook: hebben wij niet allen een zorgplicht voor onze planeet? Ter ere van het zesde lustrum van de vereniging is een groot aantal excellente sprekers bereid gevonden te reflecteren op het thema zorgplicht. Ieder vanuit een geheel andere invalshoek *S.Lindenbergh e.a. (B09789462906587) begin juli 2019 124 pag. € 34,50*

Verkeersaansprakelijkheid

Congresverslag over: gebrekkigheid van art. 6:174 BW (aansprakelijkheid wegbeheerder) in relatie tot de weginrichting, voorwerpen op de weg, waarschuwingen en wegdekkeuze, de bewijslastverdeling bij art. 185 WvW, art. 6:162 BW en art. 6:174 BW, belang van de WAM-richtlijnen voor de omvang van de aansprakelijkheid uit art. 185 WvW, gerechtvaardigdheid van de 50%- en de 100%-regel bij eigen schuld, voor- en nadelen van een first party-verzekering en aandachtspunten bij de analyse van de toedracht van een verkeersongeval. *A.Verheij,A.Vorsselman (red.) (B-9789462906945) september 2019 100pag. € 29,00*

Wet Afwikkeling Massaschade in Collectieve Actie (Wamca)

De Wamca en het besluit register collectieve acties treden in werking met ingang van 1 januari 2020. Deze wet maakt mogelijk om niet alleen aansprakelijkheid, maar ook schadevergoeding in collectieve actie te vorderen en vast te stellen. Tekst van wet en besluit in Staatsblad.

Stbl. 2019-130 en 2019-446 maart/nov. 2019 17+ 5 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Verschenen in 2018

Aansprakelijkheid van de Bedrijfsmatige Gebruiker - Over de toepassing van art. 6: 181 BW (Recht & Praktijk - Contracten- en Aansprakelijkheidsrecht nr. 18)

De wet beoogt dat vooraf duidelijk is wie het aansprakelijkheidsrisico draagt. Potentieel aansprakelijken moeten dit risico kunnen incalculeren en desgewenst verzekeren. Getroffenen moeten op hun beurt vlot weten tot wie zij hun aanspraak op schadevergoeding kunnen richten. In de praktijk bestaat veel onduidelijkheid over aansprakelijkheidskwesties zoals deze. Wie is er aansprakelijk voor schade ten gevolge van gebrekkige roerende zaken en opstallen, gevaarlijke stoffen en dieren? Deze uitgave verschaffthierin helderheid. Aan de hand van art. 6:181 BW volgt een grondige analyse van het hedendaagse kwalitatieve aansprakelijkheidsrecht met vele verhelderende praktische voorbeelden. De wetsartikelen over de bedrijfsmatige gebruiker (art. 6:181 BW), gebrekkige roerende zaken (art. 6:173 BW) en opstallen (art. 6:174 BW), gevaarlijke stoffen (art. 6:175 BW) en dieren (art. 6:179 BW) bieden uit zichzelf onvoldoende duidelijkheid over de belangrijke vraag: wie loopt het aansprakelijkheidsrisico en bij wie kunnen getroffen en voor schadevergoeding terecht?
A.Kolder (K-9789013149586) medio mei 2018 ca. 300 pag. geb. € 69,00

de Aansprakelijkheid voor Ongeschikte Medische Hulpzaken (Recht & Praktijk-Contracten – en Aansprakelijkheid nr. 19)

Een rechtsvergelijkende en rechtseconomische analyse van de aansprakelijkheid van de hulpverlener jegens de patiënt. Kan een patiënt met gezondheidsschade deze schade verhalen op de hulpverlener die het hulpmiddel heeft gebruikt? Volgens artikel 6:77 Burgerlijk Wetboek behoort de schade die het gevolg is van het gebruik van een ongeschikte hulpaanpak bij de uitvoering van een verbintenis in beginsel tot de risicosfeer van de schuldenaar. Dit is enkel anders indien toerekening aan de schuldenaar onredelijk wordt geacht. En hoewel van onredelijkheid buiten de medische context zelden sprake is, leidt de toepassing van dit artikel in de medische context tot grote discussie en onenigheid in literatuur en rechtspraak. Het hoge ontwikkelingstempo, alsook de complexe aard van medische hulpmiddelen, maken het onmogelijk voor de hulpverlener om de risico's van het gebruik te allen tijde te voorzien. De vraag is of de schade die het gebruik van een medisch hulpmiddel veroorzaakt desalniettemin voor zijn rekening dient te komen. Deze dissertatie verschaft nieuwe inzichten en is de eerste uitgave die ingaat op de aansprakelijkheid van de producent die het medische hulpmiddel op de markt heeft gebracht én de notified body die het hulpmiddel heeft goedgekeurd.
J.Hiemstra (K-9789013151053) oktober 2018 420 pag. geb. € 69,00

Aansprakelijkheid voor Zorggerelateerde Schade - De geneeskundige behandeling en de aansprakelijkheid bij schade van de patiënt

Soms komt een patiënt door een onbedoelde gebeurtenis tijdens het zorgproces in een minder goede gezondheid te verkeren dan was voorzien of verwacht; er is dan sprake van een 'incident'. De verslechterde gezondheidssituatie die is opgetreden tijdens het zorgproces wordt aangeduid als 'zorggerelateerde schade'. De verslechterde gezondheidssituatie kan zich uiten als lichamelijk letsel geestelijk letsel of als een aantasting van het zelfbeschikkingsrecht. Eén van de behoeften van de patiënt nadat hem een incident is overkomen, is het verkrijgen van een vergoeding ter compensatie van de zorggerelateerde schade. Doorgaans wordt het civiele aansprakelijkheidsrecht gebruikt om die vergoeding te realiseren. Het thema van dit boek betreft dan ook het civiele aansprakelijkheidsrecht als middel om schade te verhalen. Aan de hand van nationale en Europese wetgeving, rechtspraak en literatuur worden het civiele aansprakelijkheidsrecht en de procedure tot verhaal van zorggerelateerde schade beschreven. De laatste ontwikkelingen zijn hierbij meegenomen; beschreven wordt dus ook de procedure zoals vervat in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg. Daarnaast wordt ingegaan op de invloed van de integrale bekostiging en vormen van taakherschikking in de gezondheidszorg. Tevens is rekening gehouden met de wijzigingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering aangaande de procedure in eerste aanleg.

R.Wijne (B-9789462904293) 2^e dr. januari 2018 1014 pag. € 117,50

de Afwikkeling van Zorgplichtclaims - Een onderzoek naar het adequater oplossen van affaires rondom retail producten en dienstverlening op de financiële markten

Zorgplichtclaims zijn claims die ontstaan door gebrekkige financiële producten en diensten aan consumenten of klein-zakelijke partijen zoals een bakker of een zelfstandig werkend adviseur. Geeft een antwoord op de vraag hoe (dreigende of reeds bestaande) zorgplichtclaims van consumenten en klein-zakelijke partijen kunnen worden beslecht op een wijze die aansluit bij de handelingstheorieën van uiteenlopende betrokkenen in het speelveld, en die de kans op claimrisico's grotendeels wegneemt. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van interdisciplinair onderzoek. Hierbij is gebruik gemaakt van een combinatie van klassiek-juridisch onderzoek via voornamelijk literatuur- en jurisprudentiestudie met de uitvoering van empirisch onderzoek op basis van een responsieve evaluatie naar de werking van het Nederlands wettelijk kader met betrekking tot zorgplichtclaims. De uitkomst van het onderzoek laat zien dat voor het beslechten van zorgplichtclaims private beslechting het uitgangspunt dient te vormen. Dit om een zo optimaal mogelijke preventieve werking van het verbintenissenrecht mogelijk te maken. Transparantie over (het ontstaan van) klachten en het niet kunnen afschuiven van aansprakelijkheden door een (potentiële) veroorzaker van schade, dient in het wettelijk kader, dat de private beslechting faciliteert, te worden verankerd. Een wisselwerking met het publiekrecht en een daarbij behorende taak voor een toezichthouder is een tweede conclusie van het onderzoek. Hoe ver een toezichthouder moet kunnen ingrijpen in het private afwikkelingskader wordt bepaald door de keuzes die in een onderhandelingsproces moeten worden gemaakt over de mate van transparantie en het kunnen afschuiven van aansprakelijkheden. Een onderhandelingsproces wordt beïnvloed door normatieve overwegingen met een mix tussen het privaatrecht en het publiekrecht. De werking van deze mix kan worden gewaarborgd via het verankeren van expertise in het speelveld op het gebied van deze claims en aanpalende expertisegebieden als productontwikkeling, risicomanagement, werking van het verbintenissenrecht en privaatrecht en publiekrechtelijke zorgplichten. Hiervoor zijn aanpassingen in de organisatiestructuur en (toezicht)strategie van en de omgang met experts door de betrokken actoren noodzakelijk. Dit boek is een licht gewijzigde versie van haar proefschrift van 20-12-2017. De inhoud is gebaseerd op onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek en kan niet worden beschouwd als een weergave van opvattingen van de AFM.
B.v.Hattum (B-9789462904514) januari 2018 380 pag. € 75,00

Begroting van Toekomstige Arbeidscapaciteit in het Letselschaderecht - van financieel herstel naar herstel van de redelijke behoeften van jonge letselschadeslachtoffers

De traditionele begrotingswijze van toekomstige inkomensschade houdt in dat de situatie waarin de gelaedeerde na de schadeveroorzakende gebeurtenis verkeert, wordt vergeleken met de situatie waarin de gelaedeerde zich zou hebben bevonden, indien die gebeurtenis niet had plaatsgevonden. Laatstgenoemde situatie is hypothetisch en is op het moment van de schadebegroting verre van duidelijk. Daarbij komt: hoe jonger het slachtoffer, des te minder handvatten er bestaan om tot een getrouwe begroting te komen. Rechtspraak en praktijk worstelen met deze weerbarstige materie. Onderzoekt hoe toekomstige arbeidsvermogensschade dient te worden berekend in gevallen waarin verdere ontwikkeling van het slachtoffer met veel onzekerheid is omgeven en hoeveel ruimte het Nederlandse aansprakelijkheidsrecht biedt voor een alternatief systeem van schadeberekening. Bespreekt wijze waarop toekomstige inkomensschade in het huidige stelsel wordt begroot en problemen die zich daarbij voordoen en onderzoekt mogelijke oplossingen hiervoor, zoals het abstracte model, het Persoonlijk Modaal Model en een model dat uitgaat van de redelijke behoeften van het slachtoffer.
C.Schleijpen (C-9789088632204) maart 2018 96 pag. € 27,50

Boom Basics - Aansprakelijkheidsrecht

G.v.Kooten (B-9789462905535) 4^e dr. september 2018 186 pag. € 13,50

Charlesworth & Percy on Negligence

Sets out the general principles, covering duty of care and liability issues under the tort of negligence including the Christian Brothers test to establish vicarious liability. Shows how the principles developed through the application of the common law and explains how the law of negligence has been applied in the UK and Commonwealth jurisdictions. Explains what remedies may be available, including damages, and investigates the remoteness of damages as a remedy. Explains the burden of proof in negligence cases. Demonstrates the defences and discharges from liability. Demonstrates the standard of care principle in relation to persons

professing some special skill, highways and transport, employee-employer relationship. Provides an essential reference for every negligence case whether it is to do with personal injury including resulting in death, property, product liability and injury caused by animals and death. *C. Walton e.a. (ed.) (S&M-9780414067141) 14^e dr. juni 2018 1556 pag. geb. ca. € 470,00*

Collectief Schadeverhaal (Onderneming & Recht nr. 105) - ondernemingen, belangenorganisaties en hun achterban

Na bijna 25 jaar ontwikkeling in de rechtspraak is de collectieve actie niet meer weg te denken bij collectieve geschilbeslechting. Met het wetsvoorstel van 17-11-2016 lijkt de deur geopend voor schadevergoeding in financiële vorm. Deze ontwikkeling vormt de rode draad door de uiteenlopende perspectieven op collectieve acties. Naast een introductie tot de actuele stand van zaken, staat de uitgave stil bij: grensoverschrijdende dimensie van collectieve acties aanhangig bij een Nederlandse rechter, beschouwing op het wetsvoorstel afwikkeling massaschade in collectieve actie vanuit procesrechtelijke optiek, collectief schadeverhaal vanuit de optiek van de aangesproken partij, collectieve acties in tijden van cholera, third party litigation funding, derdenfinanciering van collectieve schadevergoedingsacties, een rol voor de AFM bij afwikkeling van massaschade in de *financiële sector*, collectief schadeverhaal bij kartels in de *financiële sector*, class actions en class settlements in USA financieel recht. *T. Arons e.a. (K-9789013151299) oktober 2018 264 pag. geb. € 102,00*

Consumentenbescherming door Informatie? - analyse van 30 jaar beleid voor korte precontractuele informatiedocumenten over complexe financiële producten in Europa, Engeland, Nederland en Duitsland

Volgens de Europese Commissie is ongeveer zestig procent van de verkochte complexe financiële producten in de Europese Unie ongeschikt voor consumenten. De Woekerpolis- en Effectenleaseaffaires zijn spraakmakende voorbeelden. De Europese wetgever wil beleggers in de toekomst beter beschermen. Een kort informatiedocument over de belangrijkste kenmerken van een financieel product zou consumenten moeten helpen bij het nemen van een beslissing om al dan niet te investeren in een financieel product. Waarom kiest de wetgever voor informatie als oplossing? Zijn consumenten gebaat bij informatie? *C. de Jager (B-9789462905474) oktober 2018 324 pag. € 45,00*

Drug and Device Product Liability Litigation Strategy

Thousands of lawsuits continue to be filed in federal and state courts each year to seek recovery from manufacturers of pharmaceuticals and medical devices. These lawsuits include individual actions, actions consolidated into federal multidistrict litigation, multi-plaintiff cases, and class actions. As drug and device litigation remains as active as ever, companies that develop new drugs and devices continue to face significant and often costly product liability litigation in the United States. This new and revised edition offers lawyers a detailed analysis of the full range of issues involved in drug and device litigation, including pre-litigation counselling, document preservation and discovery, consolidation and mass joinder, multidistrict litigation, class action litigation, admissibility of expert testimony, dispositive and pre-trial motion practice, jury selection, and trial. Not only contains thorough revisions to reflect recent changes in the legal landscape following key court decisions and statutory developments in areas such as preemption, admissibility of expert testimony, learned intermediary doctrine, and innovator liability, but also new analyses of issues such as personal jurisdiction, pre-litigation counselling, and the amended Federal Rules of Civil Procedure. *M. Herrmann e.a. (OUP-9780198803539) 2^e dr. januari 2018 480 pag. geb. ca. € 280,00*

Eerste Hulp bij Ongevallen en Het Recht - Het zwaard van Damocles? Heeft de hulpverlening iets te vrezen van Vrouwe Justitia?

De grote bereidheid van betrokken burgers om hulp te verlenen blijkt uit de dagelijkse praktijk. Toenemende juridisering van diezelfde samenleving roept wel steeds meer vragen op, vooral rond het fenomeen aansprakelijkheid. In de rechtspraak is tot dusverre geen aansprakelijkheid toegewezen aan de reddende burger voor schade bij het slachtoffer. Althans, voor zover er geen sprake was van wangedrag, roekeloosheid, of opzettelijke benadeling. Maar dit zou altijd nog kunnen gebeuren. Er zijn meerdere vragen die een rol kunnen spelen naast de genoemde aansprakelijkheid. Moet ik altijd helpen, mag ik altijd helpen, hoever moet ik gaan, ben ik een professional als ik gecertificeerd ben, hoe verhouden burger en professionele

hulpverlening zich tot elkaar? Aan de hand van zeven praktische, waargebeurde, situaties komen in dit boek diverse aspecten van eerste hulp en wetgeving aan bod. Telkens wordt een korte beschrijving gegeven van een reële (ongeval)situatie. Vervolgens wordt dit in een brede context geplaatst met zowel hulpverleningsfeiten als juridische aspecten.

B.Jongejan e.a. (Oranje Kruis-9789077259146) januari 2018 56 pag. € 9,95

de Hoge Raad en het Beschermingsbereik voor Particuliere Medebezitters van Gebrekkige Roerende zaken: the damage lies where it falls?

Onderzoek naar de wenselijkheid en voorzienbaarheid van een analoge toepassing van het beperkte personele beschermingsbereik van het Imagine-arrest op artikel 6:173 BW, gezien in het licht van de opportuniteit van alternatieve vergoedingssystemen. De inconsistente en ondoorzichtige toepassing van 'the damage lies where it falls' kan enkel worden beëindigd middels een buiten het op aansprakelijkheid gebaseerde vergoedingstelsel gelegen alternatief vergoedingssysteem. Naar aanleiding van rechtsvergelijkend onderzoek pleit de auteur voor de introductie van de first-partyverzekering in de vorm van de Franse GAV-schadeverzekering en het behoud van het aansprakelijkheidsrecht als aanvullend vergoedingssysteem.

V.Beulen (top-scriptie U.M.) februari 2018 123 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Inzichten in Actueel Aansprakelijkheids- en Verzekeringrecht BELGISCH RECHT

De eerste twee bijdragen bieden een grondige analyse van de recente ontwikkelingen en de belangrijkste innovaties in het aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht. Bespreekt vervolgens vanop de brug tussen twee rechtstakken de rol die aansprakelijkheid kan spelen binnen het gezin en een aantal fundamentele grondwettelijke inzichten die noodzakelijk zijn voor het aansprakelijkheidsrecht. Staat stil bij de plaats die de bijzondere productaansprakelijkheid in ons aansprakelijkheidsrecht inneemt en zou kunnen innemen en geeft een analyse van de behandeling van angstschade in het Belgische aansprakelijkheidsrecht. Behandelt de meest tot de verbeelding sprekende recente ontwikkelingen in het Nederlandse aansprakelijkheidsrecht.

M.Kruithof (red.) (I-9789400008137) mei 2018 272 pag. € 90,00

Liability for Damage Caused by Autonomous Vehicles

Increasingly, new automation technology is built into motor vehicles, taking over part or even all of the drivers' tasks. Who bears the risk when this new technology causes damage to individuals? Is it the owner or user of the autonomous vehicle itself or other traffic members? Contains an assessment of how the current rules for product liability, traffic liability and fault liability could be applied to autonomous vehicles within 6 EU member states (Belgium, France, Germany, Netherlands, Sweden and UK). Contains furthermore a meta-legal analysis of the possible legal solutions. Identifies three solution models, which are analyzed and evaluated as to each model's pros and cons, incorporating the different arguments and perspectives in the current debate and actual initiatives and developments in the member states.

E.Engelhard,R.de Bruin (B-9789462368651) augustus 2018 130 pag. €45,00

Netwerkaansprakelijkheid voor Gebrekkige Samenhangende Zorg

Onderzoek naar de aansluiting van het civiele medische aansprakelijkheidsrecht op situaties waarin gebrekkige samenhangende zorg wordt verleend aan één patiënt door meerdere zorginstellingen. De toepassing van het huidige aansprakelijkheidsrecht in dergelijke gevallen kent een aantal belemmeringen. Allereerst kan worden gedacht aan de situatie dat meerdere zorgaanbieders bij de patiënt betrokken zijn en de schade een optelsom is van 'kleinere fouten' die afzonderlijk niet in strijd zijn met een civielrechtelijke norm voor aansprakelijkheid. Daarnaast zijn er in het huidige recht slechts beperkte mogelijkheden om ook andere partijen in het netwerk dan de zorgaanbieder met wie de patiënt een behandelingsovereenkomst heeft met succes aan te spreken. Bestaande grondslagen/rechtsfiguren die onder omstandigheden de reikwijdte van het aansprakelijkheidsrecht verruimen, kunnen deze belemmeringen helaas niet wegnemen.

Ch.Zegveld (Dissertatie Tilburg Univ.) mei 2018 258 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Nieuwe Risico's in het Aansprakelijkheids- en Verzekeringsrecht BELGISCH RECHT

Deze bijdragen staan stil bij de verschillende nieuwe risico's die het klassieke aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht uitdagen. Vooreerst wordt aandacht besteed aan de talrijke aansprakelijkheidsvragen die rijzen bij het gebruik van zelfrijdende auto's. Vervolgens

wordt het juridische kader in verband met drones geschetst, eveneens een nieuw risico, waarvoor de wetgever een verzekeringsplicht invoerde. Nadien worden talrijke verzekeringsvragen rond cyberrisico's geanalyseerd, waarna nagegaan wordt of het huidige wettelijke kader inzake de verzekering voor schade te wijten aan terrorisme nog wel voldoende bescherming biedt. Tot slot wordt nagegaan of het wenselijk en mogelijk is dat echtgenoten zich verzekeren tegen de gevolgen van een echtscheiding.

T.Vansweevelt, B.Weyts (red.) (I-978940007857) maart 2018 208 pag. € 70,00

Overeenkomsten in Letselschadezaken

Verslag Letselschadecongres oktober 2017.

A.Verheij, A.Vorsselman (B-9789462905511) september 2018 48 pag. € 19,95

Productaansprakelijkheid en Productveiligheid

BELGISCH RECHT

Productveiligheid en productaansprakelijkheid zijn niet weg te denken in onze maatschappij. Te denken valt aan elektronica-producent Philips, die miljoenen Senseo-koffiezetapparaten terugriep wegens ontploffingsgevaar. De dramatische gebeurtenissen als gevolg van het DES- en het Thalidomide-schandaal zullen bij velen eveneens nog vers in het geheugen liggen. Tot slot kan gewezen worden op de verschillende product recalls van wagens door de jaren heen. De (Europese) wetgever is terecht meer aandacht gaan besteden aan reglementering omtrent productveiligheid en productaansprakelijkheid. Dit boek beoogt een heldere doch kritische analyse van het complex wetgevend kader inzake productveiligheid en het daarmee onlosmakelijk verbonden productaansprakelijkheidskader. Hierbij komt een duidelijke afbakening van het toepassingsgebied van beide reglementeringen aan bod. Nadien volgt een uitvoerige bespreking van het juridische veiligheidsbegrip: wat is juridisch gezien een (on)veilig product en welke beoordelingselementen zijn hierbij van belang? Vervolgens worden de belangrijkste handhavingsmiddelen die ter beschikking staan ten aanzien van (potentieel) onveilige producten geanalyseerd. De specifieke productaansprakelijkheidswetgeving neemt hierbij een prominente plaats in. Tot slot volgt een bespreking van de preventieve en de corrigerende maatregelen die de verschillende schakels in het productie- en distributieproces alsmede de overheid moeten nemen ten aanzien van (potentieel) onveilige producten.

D.Verhoeven (I-9789400008823) maart 2018 730 pag. geb. € 190,00

Productverantwoordelijkheid in de Levensmiddelenketen - editie 2018

Levensmiddelenproducenten zijn verantwoordelijk voor het op de markt brengen van veilige levensmiddelen en producten. Is een levensmiddel gebrekkig of onveilig, dan moet de consument worden gewaarschuwd of het levensmiddel worden teruggedroepen ('recall'). Gebeurt dit niet tijdig dan loopt de producent het risico aansprakelijk te zijn voor opgetreden schade. Ook heeft de producent een verantwoordelijkheid voor de door hem gebruikte verpakkingen betreffende het terugdringen van de milieueffecten. Verantwoordelijkheid begint al bij het ontwikkelen van levensmiddelen en producten en blijft bestaan tijdens én na de productiefase: eenmaal op de markt gebracht is de producent verplicht het gebruik van het product te blijven volgen. Over al deze fasen volgt uitgebreide informatie. Soms gaat het echter toch mis. Onveilige levensmiddelen hebben geleid tot schade. Wat zijn de consequenties? Een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering kan de schade dekken.

H.Heeres (S-9789012402118) maart 2018 268 pag. € 73,50

Regulating Risk through Private Law

Sets out, for 9 significant legal systems, an overarching conception of risk in legal theory, particularly of the linked role of risk-taking in generating liability and in liability regulating risk. It examines and explains what risk-based reasoning adds to private law. Taking tort law as the core case study, the book analyses national variation in risk understanding, liability, culture and regulation and from that, develops a legal framework for understanding and responding to risk. Then, looking beyond tort, the volume examines the contextual and cultural setting of different risks and how different legal systems seek to regulate them. Draws on more than 25 leading scholars of private law and risk from around the world to develop a coherent and systematic study of risk. The legal systems included span the common law and civil law, large and small, codified and uncodified, as well as those with wider and narrower strict liability rules and causation rules: England and Wales, France, Sweden, Italy, Spain, the Netherlands, Chile, South Africa and Brazil. The first multi-handed work on risk to explore what risk-reasoning adds to private law and how best it can be deployed, resisted or simply understood.

Schadebegroting, de Punten en de Komma's (LSA - nr. 29)

Het 29ste LSA Symposium stond dit jaar in het teken van dat geld. Kunnen we anno 2018 schades nog wel door middel van een lumpsum afrekenen? Hoe komen we tot een redelijke begroting van schade en welke ingrediënten horen daarbij? Kan het via fondsvorming of in natura? Wat kunnen we van het slachtoffer verwachten om de schade te beperken en hoe werkt dat door in de buitengerechtigde kosten?

M.v.d.Eijk e.a. (B-9789462905221) augustus 2018 176 pag. € 32,50

de Schadeloosstelling van Particuliere Medebezitters

Uit het door de Hoge Raad in 2010 gewezen Hangmat-arrest blijkt dat medebezitters elkaar (en daarmee hun aansprakelijkheidsverzekeraar) op grond van artikel 6:174 BW aansprakelijk kunnen stellen voor uit een gebrekkige opstal voortvloeiende schade. Uit het recentere Imagine-arrest (Hangmat-II) vloeit daarentegen voort dat medebezitters van dieren geen enkele bescherming aan artikel 6:179 BW kunnen ontleen, waardoor een gedeeltelijke schadeafwenteling middels een onderlinge aansprakelijkstelling voor hen juist niet tot de mogelijkheden behoort. Gelet op het door de Hoge Raad gehanteerde vergelijkbare toetsingskader en de daaruit voortvloeiende uiteenlopende relativiteitsoordelen, is het thans nog onduidelijk op welke wijze de Hoge Raad het personele beschermingsbereik van andere risicoaansprakelijkheden – zoals artikel 6:173 BW – zal gaan inkleuren. Bespreekt allereerst het ruime relativiteitsoordeel uit het Hangmat-arrest en het beperkte relativiteitsoordeel uit het Imagine-arrest. Aan de hand van deze jurisprudentie, de parlementaire geschiedenis en de (impliciete) gezichtspunten die de Hoge Raad vermoedelijk aan een Hangmat III-arrest ten grondslag zal leggen, wordt het wenselijke en voorzienbare personele beschermingsbereik van de in artikel 6:173 BW vervatte risicoaansprakelijkheid voor gebrekkige roerende zaken onderzocht. Bekijkt naar aanleiding van de geconstateerde problematiek van het huidige op aansprakelijkheid gebaseerde stelsel bovendien de effectiviteit van alternatieve vergoedingssystemen. Naar aanleiding van een onderzoek naar de reikwijdte en de opportuniteit van onder andere first-partyverzekeringen, waaronder de Franse GAV-schadeverzekering, wordt tenslotte bezien middels welk aanvullend of vervangend vergoedingssysteem de schadeafwenteling in het kader van letselschade in de particuliere (medebezitters)sfeer zo effectief en consistent mogelijk kan worden gerealiseerd.

V.Beulen (C-9789088632242) juni 2018 172 pag. € 30,00

Schadetoerekening bij Onzekere Causaliteit – het verlies van een kans en proportionele aansprakelijkheid.

In de medische praktijk speelt niet zelden de vraag of bij een patiënt opgetreden gezondheidsschade in oorzakelijk verband staat met een gemaakte medische fout. Ook buiten de medische praktijk is veelvuldig aan de orde of het causale verband tussen een geschonden (beroeps)norm en bepaalde schade kan worden vastgesteld. De Hoge Raad heeft in voorkomende gevallen toepassing gegeven aan de proportionele aansprakelijkheid. Daarmee verband houdt het eerder door de Hoge Raad erkende leerstuk van 'het verlies van een kans'. In 2012 heeft de Hoge Raad een onderscheid tussen deze leerstukken gemaakt, wat in de literatuur veel stof heeft doen opwaaien en waarover tot op heden geen overeenstemming is bereikt. Onderzocht wordt op grond van een feitelijke, juridische en rechtsvergelijkende analyse, of er een onderscheid bestaat op grond waarvan gedifferentieerd zou moeten worden in het stellen van voorwaarden voor aansprakelijkheid en de vergoedbaarheid van de schade. Weerlegt bestaande theorieën op grond waarvan een dogmatisch onderscheid tussen kansschade en proportionele aansprakelijkheid wordt verondersteld en op grond waarvan in buitenlandse rechtsstelsels een uitzonderingspositie wordt gecreëerd voor de medische fout. In de rechtsvergelijking richt de aandacht op relevante beschouwingen in het Engelse en het Franse recht en ook op het Belgische recht, waarin zich de afgelopen jaren een ontwikkeling heeft voorgedaan die in fundamentele zin parallel loopt met die in het Nederlandse recht.

H.Peperkamp (C-9789088632235) april 2018 80 pag. € 25,00

Schadetoerekening bij Onzekere Causaliteit – het verlies van een kans en proportionele aansprakelijkheid. Van hetzelfde laken een pak ?

Handelt over het in 2012 door de Hoge Raad in Deloitte/ H&H Beheer uitgesproken onderscheid tussen kansschade- en proportionele aansprakelijkheidsgevallen in het kader van schadetoerekening bij onzekere causaliteit tussen de schade en de fout. Tot op heden is in de literatuur geen overeenstemming bereikt over de al dan niet te onderscheiden dogmatiek tussen als kansschade dan wel als proportionele aansprakelijkheid gekwalificeerde gevallen waarover de Hoge Raad de laatste jaren uitspraken heeft gedaan. Op grond van een feitelijke, juridische en rechtsvergelijkende analyse wordt in deze (door NJB geselecteerde) scriptie systematisch en fundamenteel onderzocht of enig houvast bestaat voor een onderscheid op grond waarvan gedifferentieerd zou moeten worden in het stellen van voorwaarden voor aansprakelijkheid en vergoedbaarheid van de schade. In de rechtsvergelijking gaat – naast naar al vaker in de Nederlandse literatuur besproken beschouwingen met betrekking tot het verlies van een kans in het Engelse en het Franse recht – aandacht uit naar het Belgische recht waarin zich de afgelopen jaren een ontwikkeling c.q. discussie heeft voorgedaan die in fundamentele zin parallel lijkt te lopen met die in het Nederlandse recht en die tot interessante feitelijke inzichten leidt waaruit de conclusie kan worden getrokken dat noch een dogmatisch onderscheid bestaat tussen kansschade en proportionele aansprakelijkheid, noch een onderscheid dat steun geeft aan de in de buitenlandse stelsels gecreëerde uitzonderingspositie voor de medische fout.

H.Peperkamp (R.U.Leiden) augustus 2017 66 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Smartengeldboek 2018 – ANWB Verkeersrecht

Vroeger verscheen deze gerenommeerde verzameling rechterlijke uitspraken over de bepaling van de hoogte van immateriële schade, gerubriceerd per letselsoort om de drie jaar. Sinds enkele jaren verschijnt dit boek elk jaar en is vanaf nu uitsluitend verkrijgbaar in combinatie met de online toegang (1 jaar geldig althans tm 31-12-2018). Voor abonnees op het tijdschrift VERKEERSRECHT gelden afwijkende kortingsprijzen. ANWB (9789081417587) 23^e dr. januari 2018 424 pag. + 1 jr.online € 110,00 (ex. 21% btw)

Tort Law in the European Union

Describes how the concepts of fault and unlawfulness, and of duty of care and negligence, are dealt with in both the legislature and the courts. Proceeds to cover specific cases of liability, such as professional liability, liability of public bodies, abuse of rights, injury to reputation and privacy, vicarious liability, liability of parents and teachers, liability for handicapped persons, product liability, environmental liability, and liability connected with road and traffic accidents. Principles of causation, grounds of justification, limitations on recovery, assessment of damages & compensation and the role of private insurance and social security are considered. G.Brüggemeier (Kluwer Law-9789403500706) 2^e dr. september 2018 276 pag. € 85,00

Transponeringstabel Burgerlijk Wetboek naar Oud Burgerlijk Wetboek

Deze transponeringstabel bevat ook de nummering van de ontwerp-artikelen zodat men eenvoudig de parlementaire geschiedenis van een artikel kan raadplegen. R.Klomp, C.Mak (A-9789492766281) april 2018 50 pag. € 9,50

Verbintenissen uit de Wet en Schadevergoeding (Studiereeks Burgerlijk Recht nr. 5)

In het bijzonder gaat er aandacht uit naar: algemene bepalingen met betrekking tot onrechtmatige daad (afd. 6.3.1); verschillende kwalitatieve aansprakelijkheden (afd. 6.3.2 en 6.3.3); oneerlijke handelspraktijken (afd. 6.3.3A), schending van mededingingsrecht (afd. 6.3.3B) en misleidende reclame (afd. 6.3.4); verkeersaansprakelijkheid (art. 185 WvW); onrechtmatige overheidsdaad; aansprakelijkheid ter zake van arbeidsongevallen en beroepsziekten (art. 7:658 en art. 7:611); schadevergoedingsrecht (afd. 6.1.10) en de tijdelijke regeling verhaalsrechten (afd. 6.3.5); overige verbintenissen uit de wet: zaakwaarneming, onverschuldigde betaling en ongerechtvaardigde verrijking (titel 6.4). Geeft naast het bovenstaande antwoord op de vraag welke vorderingen en collectieve acties op het buiten-contractuele aansprakelijkheidsrecht kunnen worden gebaseerd met aandacht voor leerstuk van verjaring. Recente rechtspraak en wetswijzigingen: invoering van het recht op vergoeding van affectieschade en schending van mededingingsrecht.

T.Hartlief, A.Keirse e.a. (K-9789013148312) 8^e dr. augustus 2018 544 pag. geb. € 49,00

Verschenen in 2017:

de Aansprakelijkheid van de Kunstexpert - Over de zorgplicht bij het afgeven van certificaten en opinies over authenticiteit

Kunstexperts worden veelvuldig ingeschakeld om de authenticiteit van een kunstwerk vast te stellen. Als zij ten onrechte een werk toeschrijven aan een kunstenaar of wanneer de eigenaar van een kunstwerk het niet eens is met de authenticiteitsbeoordeling door de kunstexpert, kan deze laatste aansprakelijk zijn voor geleden schade. De beoordeling heeft immers invloed op de marktwaarde van het kunstwerk. Onderzocht wordt hoe de aansprakelijkheid van de kunstexpert die authenticiteitsonderzoek verricht en een authenticiteitsbeoordeling afgeeft, kan worden beoordeeld. Maakt onderscheid tussen een tweepartijenverhouding en een driepartijenverhouding. In het eerste geval wordt de kunstexpert door zijn contractspartij (eigenaar of potentiële koper) aansprakelijk gesteld op basis van wanprestatie. In een driepartijenverhouding wordt de kunstexpert door een derde partij aangesproken op basis van onrechtmatige daad. Vergelijkt de zorgvuldigheidsnorm die de kunstexpert in acht moet nemen met die van de accountant, bindend adviseur en notaris. Beantwoordt ook de vraag of de kunstexpert zijn aansprakelijkheid voor authenticiteitsonderzoek en onderzoeksresultaten kan uitsluiten middels een exoneratie. Besluit met een gezichtspuntencatalogus en aandachtspunten voor de praktijk. Hier worden zowel aan de rechter als aan de kunstexpert en zijn wederpartij (opdrachtgever of derde), handreikingen gedaan door een opsomming te geven van de mogelijk relevante omstandigheden bij aansprakelijkstelling van de kunstexpert. *M.Smid (C-9789088632167) december 2017 96 pag. € 25,00*

Aansprakelijkheid van de Mijnbouwexploitant voor Materiële Schade Ontstaan door Gaswinningsactiviteiten

Bespreekt de aansprakelijkheid van de mijnbouwexploitant op grond van artikel 6:177 BW, waarbij de vraag centraal staat wat de gevolgen zijn van recente ontwikkelingen op het gebied van aansprakelijkheid van de mijnbouwexploitant voor fysieke schade, waardedaling en begroting van de schade. Eerst wordt de problematiek en de hiermee samenhangende ontwikkelingen in het Groningen-gasveld beschreven. Vervolgens is er aandacht voor de causaliteit tussen gaswinning, aardbevingen en schade waarbij eveneens het (wettelijk) bewijsvermoeden wordt besproken. Omdat schade aan woningen een belangrijk gevolg is van de gaswinning, gaat deze studie in op zaakschade, zuivere vermogensschade en de (wijze van) begroting hiervan. Daarbij wordt onder meer aandacht besteed aan de rechtspraak omtrent waardedaling van woningen. Ten slotte wordt aandacht besteed aan de procedures en regelingen omtrent aardbevingschade. Getracht wordt een antwoord te vinden op de vraag op welke wijze de verschillende schadeposten, die in deze studie worden besproken, voor vergoeding in aanmerking kunnen komen en hoe deze schade afgewikkeld wordt. *M.Gozoglu (B-9789462903562) maart 2017 102 pag. € 24,90*

de Aansprakelijkheid voor Afgebroken Onderhandelingen - een kritisch overzicht

Een kritisch overzicht van de laatste stand van zaken op het terrein van de aansprakelijkheid voor afgebroken onderhandelingen.

R.Tjittes (R.M.Themis 2016-5) 32 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Aansprakelijkheid voor Medische Hulpmiddelen

Producenten van medische hulpmiddelen hebben een groot belang bij het zo snel mogelijk op de markt brengen van hun product. Dit kan tot gevolg hebben dat medische hulpmiddelen worden toegepast voordat hun effectiviteit en veiligheid afdoende zijn bewezen en hun bijwerkingen voldoende bekend zijn. Dat gold bij borstimplantaten, heupprothesen en bekkenbodematjes. Daarnaast kan schade ontstaan door gebruiksfouten en door de toepassing van een hulpmiddel dat ongeschikt is voor de betreffende patiënt of situatie. In dit boek onderzoekt de auteur onder welke omstandigheden en langs welke juridische weg een gedupeerde patiënt zijn schade, ontstaan in het kader van de behandeling door een hulpverlener en gerelateerd aan het gebruik van een medisch hulpmiddel, vergoed kan krijgen. Besproken worden de wettelijke bepalingen die gedupeerden ter beschikking staan, welke (rechts)personen aansprakelijk kunnen worden gesteld en (aan de hand van rechtspraak) welke feitelijke omstandigheden daarvoor relevant zijn. Tot slot wordt ingegaan op de

gedragsnormen die voor betrokken partijen kunnen worden afgeleid om aansprakelijkheid voor schade – en daarmee idealiter voor het optreden ervan – te voorkómen.

J.Ansems (C-9789088632044) maart 2017 122 pag. € 28,50

Aansprakelijkheid voor Robots en Algoritmes

Hoe is de aansprakelijkheid voor robots en algoritmes geregeld in het BW? In dit artikel wordt aan de hand van relevante regelgeving en jurisprudentie uiteengezet in hoeverre een 'bezitter' van robots en algoritmes aansprakelijk kan zijn. Hiervoor komen met name de gewone zorgvuldigheidsnorm en de aansprakelijkheid voor roerende zaken in aanmerking.

T.Tjong Tjin Tai (Ned.Tijdschrift v. Handelsrecht 2017.3) 22 pag. GRATIS PDF OP AANVRAAG

Aansprakelijkheid voor het Verlies van een Kans in Medische Zaken -

rechtsvergelijkend onderzoek naar kansschade en loss of a chance als oplossing voor een onzeker oorzakelijk verband

Wanneer er bij een medische ingreep een fout wordt gemaakt, is achteraf soms lastig te bepalen of het letsel ook zonder deze fout zou zijn ingetreden. Dit is problematisch, omdat de rechter ter vestiging van de aansprakelijkheid in beginsel dient te toetsen of er sprake is van een causaal verband tussen de fout en de geleden schade (de *condicio sine qua non*). Het leerstuk van 'het verlies van een kans' biedt de patiënt een houvast om zijn problematische bewijspositie in zo'n geval enigszins te verlichten: in plaats van te bewijzen dat de schade een direct gevolg is van de fout van de arts, wordt het 'verlies van een kans op een beter resultaat' aangevoerd als een zelfstandige vorm van schade. In december 2016 bevestigde de Hoge Raad dat het leerstuk van 'kansschade' ook in het medische aansprakelijkheidsrecht inderdaad kan worden toegepast. In de literatuur bestaat desondanks nog altijd veel discussie over de rechtmatigheid en rechtvaardigheid van het verlies van een kans als oplossing voor het onzeker oorzakelijk verband. In deze *masterscriptie* worden de bezwaren omtrent deze benadering kritisch onder de loep genomen. Door de voor- en tegenargumenten van zowel de Nederlandse 'kansschade', als het Engelse 'loss of a chance', voor het Nederlandse aansprakelijkheidsrecht tegen elkaar af te wegen, ontstaat een helder beeld van de werkelijke positie en impact van het leerstuk. Specifiek wordt daarbij ingegaan op zijn relevantie voor de medische context. Uiteindelijk zal blijken dat de benadering inderdaad een rechtvaardiger oplossing biedt voor sommige gevallen van causaliteitsonzekerheid. In tegenstelling tot hetgeen veel auteurs betogen, blijkt bovendien dat de toepassing van het leerstuk geen afbreuk hoeft te doen aan de formele aspecten van ons aansprakelijkheidsrecht.

N.Blokland (Univ.Leiden) oktober 2017 59 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Affectieschade

Concept-besluit vergoeding affectieschade. Het wetsvoorstel vergoeding affectieschade introduceert een aanspraak op vergoeding van affectieschade van naasten van gekwetste of overleden slachtoffers van strafbare feiten. In het onderhavige besluit wordt de omvang van deze vergoeding forfaitair bepaald.

Concept AMVB september 2017 4 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Alternatieve Gassen en Aansprakelijkheid - de Nederlandse gasketen in een geliberaliseerde markt: contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheid van groen-gas invoeding en waterstofbijmenging

Uiterst actuele dissertatie over de vraag wie aansprakelijk gesteld kan worden voor schade die ontstaat door groen-gas invoeding en waterstofbijmenging. Allereerst worden de Europese en Nederlandse ontwikkelingen besproken in de gasector, in het bijzonder het proces van Europese marktintegratie en-liberalisatie waarbij de aandacht voornamelijk uitgaat naar het Nederlandse liberaliseringsproces. Als gevolg van het proces van marktliberalisatie is het aantal actoren toegenomen en heeft er een verschuiving van verantwoordelijkheden plaatsgevonden. Deze verantwoordelijkheden liggen deels in de wet verankerd en zitten deels in contracten besloten. Om deze reden worden de wettelijke taken en bevoegdheden en de contractuele relaties besproken. De contracten worden voor zover mogelijk privaatrechtelijk gekwalificeerd en kort inhoudelijk behandeld waarbij de aandacht uitgaat naar de afspraken omtrent aansprakelijkheid. Grondslagen voor wettelijke aansprakelijkheid worden besproken, in het bijzonder aansprakelijkheid voor gebrekkige zaken, gebrekkige opstellen, gevaarlijke stoffen en gebrekkige producten. Tevens wordt aansprakelijkheid op grond van onrechtmatige

daad behandeld. Om de centrale vraag te beantwoorden is gekozen voor een casusgerichte aanpak en worden twee scenario's geschetst die antwoord geven op de hoofdvraag.

D.Tempelman (W-9789462403796) juli 2017 364 pag. € 39,95

a Bank's Duty of Care

In recent years, an increasing number of clients and third parties have filed claims against banks such as for mis-selling financial products, poor financial advice, insufficient disclosure of and warning about financial risks. The scope of a bank's duty of care seems to expand, not only to include protection of consumers against unclear risks of complicated products but also protection of professional parties against more obvious risks of relatively straightforward products. This topic raises many questions, both at a theoretical and practical level. Provides a rich source of information about how various jurisdictions (Germany, Austria, France, Italy, Spain, the Netherlands, England and Wales, Ireland, and the United States of America) deal with these questions and how answers are found or embedded in their national legal systems. The book also contains a detailed chapter on the MiFID I and II conduct-of-business provisions. Finally, the book provides a thorough comparative analysis and perspective.

D.Busch,C.v.Dam (ed.) (Hart-9781849468114) augustus 2017 472 pag. geb. ca. € 102,00

the Borderlines of Tort Law : Interactions with Contract Law

All European legal systems recognise a boundary between the domains of tort and contract. The boundary between the two areas is often blurred and whether it is drawn in one place or another varies from country to country, giving rise to the paradox that what is considered a matter of contractual liability in one legal system is governed exclusively by tort law in another. This volume explores how differences between tort and contract affect the foundations of liability, nature and amount of compensation, extent of liability and whether defences and limitation periods corresponding to the distinct causes of action give rise to substantially different outcomes. Analyses to what extent actions in tort and in contract exclude each other and, when this is the case, how their concurrence is organised. Devotes its attention to specific situations such as pre-contractual liability and the liability of professionals.

M.Martin-Casals (ed.) (I-9781780682488) oktober 2017 500 pag. € 85,00

Causaliteit - Opstellen over causaliteit in het privaatrecht, straf- en bestuursrecht

Vijftien rechtenstudenten doen in deze bundel verslag van de rol en de betekenis van causaliteit in diverse rechtsgebieden. Regelmatig wordt daarbij een vergelijking gemaakt met buitenlandse rechtsstelsels en het Unierecht. Onderwerpen o.a.: analyse van de bewijsrechtelijke causaliteitstegemoetkomingen voor werknemers en particuliere beleggers, Strafrechtelijke causaliteit in het perspectief van de rechtszekerheid vergeleken met Duitsland, causaal verband in het besluiten aansprakelijkheidsrecht, benadelingscriterium van artikel 6:22 Awb, invulling van het causaliteitsvereiste in het Nederlandse en Engelse strafrecht bij de strafrechtelijke figuren 'strafwaardige gevolgen', 'uitlokking' en 'noodweerexces'.

C.Jansen,J.Sillen (red.) (A-9789070094133) augustus 2017 130pag. € 19,50

Collectieve Afwikkeling van Massaschade

Groningse aardbevingsschade, DSB-affaire, Dexia-zaak, woekerpolissen, sjoemelsoftware. Inbreuken op onder andere het consumenten- en mededingingsrecht leiden vaak tot schade bij grote groepen gedupeerden. Deze schade willen gedupeerden vanzelfsprekend vergoed zien. Een collectieve afwikkeling van massaschade is bij dergelijke zaken de beste oplossing. Maar onder de huidige wet- en regelgeving is het niet mogelijk om langs de weg van de collectieve actie een veroordeling tot schadevergoeding in geld te vorderen. Daarnaast biedt de Wet collectieve afwikkeling massaschade alleen uitkomst indien partijen onderling een schikking treffen. Maar wat als partijen er onderling niet in slagen tot een schikking te komen? Hier staan de motie-Dijksma en het daarop gevolgde wetsvoorstel om een collectieve schadevergoedingsactie in te voeren centraal. In deze motie werd de regering verzocht een collectieve schadevergoedingsactie mogelijk te maken voor representatieve belangenorganisaties. Onderzocht wordt of invoering van collectieve schadevergoedingsactie wenselijk is en zo ja, of de door de wetgever ingeslagen weg de juiste is.

Voor deze analyse wordt totstandkoming en ontwikkeling van het collectieve actierecht geschetst. Besteedt verder aandacht aan de mogelijkheden die het geldende recht biedt om massaschade collectief af te wikkelen en behandelt het voorontwerp van wet, kritiek daarop en wetsvoorstel 34 608. Bespreekt tot slot de Unierechtelijk ontwikkelingen op het gebied van de

collectieve actie en de wet- en regelgeving in het kader van een collectieve afwikkeling van massaschade in Duitsland. Sluit af met aanbevelingen over verscherpte ontvankelijkheidseisen, opt-out mogelijkheden, hardheidsclausules en beslechting van executiegeschillen.
M. Dekker (C-9789088632099) september 2017 138 pag. € 28,50

Corner Stones of Tort Law - Onrechtmatige daden, Délits, Unerlaubte Handlungen, Torts
This book puts Dutch liability law into a European perspective. The key question is which general principles of non-contractual liability do the European legal systems have in common. It sets its sights on the four cornerstones of non-contractual liability law. Hans Nieuwenhuis (1944-2015) was Professor of Civil Law at Leiden University and a judge in the Supreme Court of the Netherlands. He was the author of a series of authoritative publications about numerous private law doctrines. This book is a posthumous publication, previously published in Dutch under the title *Onrechtmatige daden (Torts)*.
J. Nieuwenhuis (K-9789013143911) juli 2017 ca. 100 pag. € 19,50

Facts & Figures 2017/2018 : Tables for the Calculation of Damages JAARLIJKS
Essential companion for all **personal injury** lawyers. It is widely used across the profession and is referred to and cited in court by the judiciary. Special damages constitute an important part of most personal injury claims and preparing a schedule of damages is a complex process. Tables for the Calculation of Damages makes the entire calculation process quicker, easier and more accurate. All of the tables and information in are updated annually.
S. Levene (ed.) (S&M-9780414065062) augustus 2017 394 pag. ca. € 74,00

Handreiking Zorgschade

De Handreiking Zorgschade geeft een beschrijving van de processtappen die gezet kunnen of moeten worden bij de afwikkeling van zorgschadezaken. De Handreiking is van toepassing op letselschadezaken waarin sprake is van een blijvende, intensieve en complexe zorgvraag.
De Letselschade Raad november 2017 20 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

de Juridische Lijdensweg van Maligne Mesothelioom- en Asbestgerelateerde Longkankerslachtoffers – gelijksoortige problematiek ongelijk behandeld

Hoewel getroffen van beroepsziektes in Nederland in beginsel zijn aangewezen op het aansprakelijkheidsrecht om hun schade te verhalen op de aansprakelijke werkgever, komen personen die beroepsmatig zijn blootgesteld aan asbest en daardoor lijden aan mesothelioom in aanmerking voor een door de overheid voorgefinancierde tegemoetkoming van € 19 605 en een door het Instituut Asbestslachtoffers verzorgd bemiddelingstraject met de vermeend aansprakelijke werkgever. Hoewel ook longkanker geïnduceerd kan worden door blootstelling aan asbestvezels, komt de (nog veel grotere) groep getroffen van die aandoening niet in aanmerking voor dergelijke regelingen, terwijl mesothelioom en longkanker belangrijke overeenkomsten lijken te kennen. Beide ziekten openbaren zich doorgaans tientallen jaren na de eerste asbestblootstelling en leiden meestal binnen twee jaar na diagnosestelling tot de dood. Deze scriptie onderzoekt de gronden voor de bijzondere regelingen ten behoeve van beroepsgerelateerde mesotheliomslachtoffers en bestudeert of, gegeven die gronden, ook longkankerslachtoffers daarvoor in aanmerking moeten kunnen komen. Daartoe wordt uiteen gezet wat in medisch en arbeidshygiënisch opzicht de overeenkomsten en verschillen zijn tussen deze twee ziekten. Weegt de argumenten die pleiten voor en tegen een gelijkschakeling van de twee groepen van (ex-)werknemers en analyseert hij de praktische obstakels – ook in termen van kosten en baten – van een dergelijke gelijkschakeling.
J. v. Ittersum (Univ. Leiden) december 2016 61 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

Medische Aansprakelijkheid (Kenniscentrum Gerechtshof Den Bosch)

Doel van het kenniscentrum is om bij te dragen aan de kwaliteitsverbetering van de rechterlijke oordeelsvorming op het vlak van milieu en gezondheid. Door het verzamelen, beheren en delen van kennis over de strafrechtelijke, civielrechtelijke en bestuursrechtelijke aspecten hiervan, ondersteunt het kenniscentrum rechters en juridisch medewerkers in het hele land op dit vlak. Eén van de werkzaamheden van het kenniscentrum is het organiseren van themadagen voor de leden van de zittende magistratuur en de juridische ondersteuning van alle gerechten. Op deze themadagen wordt steeds een onderwerp op het gebied van milieu en gezondheid nader belicht.

Op vrijdag 8 april 2016 organiseerde het kenniscentrum een themadag over het onderwerp medische aansprakelijkheid, in samenwerking met het Studiecentrum Rechtspleging (SSR). De bijdragen van een aantal sprekers en deelnemers van die themadag zijn hier gebundeld. *S.Heirman e.a.(red.)(W-9789462403574) februari 2017 104 pag. € 24,95*

MoneyLaw (and beyond)

Examines two significant, current judicial topics: the benefits of Big Data analytics - in particular network analysis - to case law analysis, and the primary position of the monetary perspective in tort law. Explores how network analysis can be utilised to assist legal researchers in identifying similar decision clusters and their respective precedents. Applies an empirical approach to discuss the role of the monetary perspective, especially in tort law. Evaluates various possible ways to overcome the limitations of monetary compensation and explores new ways to remedy the mismatch between what tort victims seek and what they can receive from the tort law system.

G.v.Dijk (B-9789462367920) oktober 2017 68pag. € 19,50

Redress Schemes for Personal Injuries

The first systematic comparative study of such a large number – over forty – of personal injury compensation schemes. It covers the drivers for their creation, the frameworks under which they operate, the criteria and thresholds used, the compensation offered, the claims process, statistics on throughput and costs, and analysis of financial costings. It also considers and compares the successes and failings of these schemes. Many different types of redress providers are studied. These include the comprehensive no-blame coverage offered by the New Zealand Accident Compensation Corporation; the widely used Patient, Pharmaceutical, Motor Accident and Workers Compensation Insurance systems of the Nordic states; the far smaller issue-focused schemes like the UK Thalidomide and vCJD Trusts; vaccine damage schemes that exist in many countries; as well as motor vehicle schemes from the USA. Conclusions are drawn about the functions, essential requirements, architecture, scope, operation and performance of personal injury compensation systems. The relationships between such schemes, the courts and regulators are also discussed. [*inhoudsopgave op aanvraag*](#)

*S.Macleod,C.Hodges (Hart-9781509916610) december 2017 766 pag. geb. ca. € 120,00
inhoudelijk gelijk in Duitsland (Beck-9783406719103) dec. 2017 690 pag. € 100,00*

Schadebegroting (Cahiers Privaatrecht)

Schadevergoeding is van groot praktisch belang. In een belangrijk deel van de procedures in het civiel recht wordt schadevergoeding gevorderd. De problemen die hierbij rijzen hebben niet alleen te maken met de vraag of er schadevergoeding is verschuldigd, maar ook met de vraag: hoeveel? Die laatste vraag is waar schadebegroting over gaat. In de praktijk blijkt dit vaak lastig, wat deels wordt veroorzaakt door onduidelijkheid over hoe het systeem van schadebegroting werkt. Hier wordt een nieuwe benadering van schadebegroting gekozen die in overeenstemming is met de jurisprudentie en literatuur, maar waarbij de nadruk ligt op de achtereenvolgens te doorlopen stappen. Door schadebegroting in de vorm van een stappenplan te presenteren wordt de relatie tussen verschillende regels voor schadebegroting duidelijker dan gewoonlijk, en is het gemakkelijker om misverstanden en vergissingen te vermijden. Op basis van dit systeem van schadebegroting worden vervolgens de bekende leerstukken en onderwerpen bij schadebegroting behandeld. Eerst worden de verschillende technieken voor de waardering van het geleden nadeel behandeld. Hieronder vallen bijvoorbeeld winstafdracht en de leer van verlies van een kans, maar ook abstracte schadebegroting en toekomstige schade. Daarna worden de uiteenlopende indelingen van schade gepresenteerd. Zo staat bijvoorbeeld de wettelijke indeling tegenover de bekende driedeling zaakschade, personenschade en zuivere vermogensschade. In twee hoofdstukken worden dan aan de hand van het wettelijk stelsel de regels van specifieke soorten schade behandeld. Eerst komen de verschillende vormen van materiële schade (vermogensschade) aan bod, daarna wordt immateriële schade (smartengeld) besproken. In een afzonderlijk hoofdstuk wordt aandacht besteed aan correcties op de omvang van de schade, in het bijzonder voordeelstoerekening. Tot slot wordt kort ingegaan op enkele processuele aspecten, met name de vraag naar de toepasselijkheid van het bewijsrecht op schadebegroting.

E.Tjong Tjin Tai (A-9789069168975) april 2017 108 pag. € 19,50

Schadebegroting in Letselzaken

Verslag Gronings Letselschadecongres (oktober 2016) over o.a. samenloop van juridische, praktische en ook persoonlijke aspecten die bij schadebegroting komen kijken, (on)begrensde mogelijkheden van art. 6:97 BW, complexe berekenen van toekomstschade, debat over waarheidsvinding en fraudebestrijding, het belang van vergoeding enerzijds, en het belang van herstel, autonomie en zelfredzaamheid anderzijds.

F.Oldenhuis, H.Vorsselman (B-9789462904224) begin oktober 2017 160 pag. € 33,00

EINDELIJK VERSCHENEN DEZE NIEUWE DRUK !!!

Schadevergoeding: Algemeen – Deel 2 (Monografieën B.W.nr. B-35)

In dit tweede deel worden de artt. 6:97-100 BW behandeld. Begint met de begroting van de schade en behandelt vervolgens twee aspecten van de begrenzing van de verplichting tot schadevergoeding, namelijk de causaliteit en de voordeelstoerekening. In dit verband wordt ook aandacht besteed aan de processuele aspecten van de schadebegroting en in het bijzonder de causaliteit. Hierbij staat met name het bewijs centraal. Deze tweede druk betreft een volledige bewerking van de eerste druk, waarbij - vanwege de vele rechtspraak die sindsdien is verschenen - diverse onderdelen geheel zijn herschreven. Vormt een drieluik met deel B34 en B36, respectievelijk: Schadevergoeding: algemeen, deel 1 en algemeen, deel 3.

C.Klaassen (K-9789013093247) 2^e dr. augustus 2017 124 pag. € 45,00

Schadevergoeding Zaakschade (Monografieën BW nr.)

..... (K-9789026831850) 3^e dr. november 2017

Schadevoorkomingsplicht - *Rapportage over de mogelijkheden van de schadevoorkomingsplicht via het aansprakelijkheidsrecht in het kader van het programma Bewust Omgaan met Veiligheid*

Een schadeveroorzakend feit leidt tot onomkeerbare gevolgen, die met schadevergoeding niet worden teruggedraaid. Bovendien is schadevergoeding voor de één, financieel verlies voor de ander; schadevergoeding is louter schadeverplaatsing. Schade voorkomen heeft werkelijk zin. Belicht hier dat aansprakelijkheidsrecht niet alleen achteraf bepaalt wanneer schade moet worden vergoed, maar ook vooral aanwijst in welke gevallen schade voorkomen dient te worden. Het vizier zou, in het belang van alle betrokken partijen en de maatschappij, minder gericht moeten zijn op de secundaire, achteraf opkomende, schadevergoedingsplicht en juist meer op nakoming van de zogenaamde schadevoorkomingsplicht: de primaire plicht een ander niet zonder recht schade te berokkenen. Behandelt aard, inhoud en draagwijdte van de schadevoorkomingsplicht en geeft hiervan diverse praktijkvoorbeelden.

A.Keirse (B-9789462904439) december 2017 104 pag. € 35,00

Shifts in Private and Public Regulation - *The Example of Work-Related Risks*

Discusses the (potential) role of private actors in the regulation of work-related risks, such as industrial accidents and occupational diseases. Taking the economic analysis of regulation as a starting point, argues that a 'smart mix' of public and private regulation is needed for an optimal prevention and compensation of work-related risks. The advantages and disadvantages of various regulatory instruments are highlighted. In this lecture's second part, economic theory is confronted with some of the available empirical evidence. Do private actors really respond to shifts in regulation according to the predictions made in the theoretical law and economics literature? Addresses this question for three distinct groups of private actors: employees, employers and (liability) insurers. On the basis of a quick-scan of the literature, concludes that there are still several unresolved questions concerning the coping behaviour of these private actors. These conclusions take the form of a research agenda, which emphasizes the importance of empirical research.

N.Philipsen (B-9789462368217) december 2017 32 pag. € 24,95

Verantwoord Aansprakelijkheidsrecht – Liber Amicorum A.Van Oevelen **BELGISCH RECHT**

Op het einde van het academiejaar 2016-2017 wordt Aloïs Van Oevelen, hoogleraar aan de Universiteit Antwerpen, toegelaten tot het emeritaat. Als blijk van hulde en dank aan het einde van een lange en uitmuntende academische loopbaan, bieden zijn collega's uit de academische wereld hem een vriendenboek aan. Over de grenzen van hun onderzoeksdomein heen leggen zij een band met het aansprakelijkheidsrecht of, meer algemeen, het verbintenissenrecht.

COMPLETE INHOUDSOPGAVE OP AANVRAAG !

N.Carette, B.Weyts (I-9789400008564) oktober 2017 ca.700 pag. geb. € 170,00

Wie Eist Bewijst, Wie Stelt Krijgt Geld (LSA Reeks nr. 28)

Het idee voor dit LSA Symposium (januari 2017) was om de weg te reconstrueren die een slachtoffer en een verzekeraar bewandelen om vanuit bewijsrechtelijk oogpunt te komen tot schadeafwikkeling (of dit nu een regeling is of een uitspraak van de rechter). Dit onderwerp wordt belicht vanuit het perspectief van diverse professionals: Het **slachtoffer**, dat met zijn advocaat in de loop van het proces strategische keuzes moet maken en het dossier opbouwt, de **wetenschapper**, die vanuit zijn vakgebied iets vertelt over het inschatten van voetangels en klemmen m.b.t. stelplicht en bewijslast bij het opzetten c.q. behandelen van een letselschadezaak, de **verzekeraar**, die moet reserveren en moet bepalen hoe hij zich in de onderhandelingen en het proces zal opstellen, de **rechter**, stelt hij zich lijdelijk op of speelt hij een actieve en dirigerende rol; hoe gaat hij om met de stellingen van partijen en welke waarde hecht hij aan bewijsmiddelen, de **mediator**, werkt hij vooral faciliterend, of doet hij zelf iets met het materiaal dat partijen aandragen. Wat is zijn invalshoek?

I.Giesen e.a. (B-9789462903913) juni 2017 134 pag. € 31,00

Verschenen in 2016 :

Aansprakelijkheid en Maatmens (Preadviezen VASR)

Het aansprakelijkheidsrecht kent veel maatmensen. Het is voornamelijk de aangesproken partij die 'de maat wordt genomen' om de vraag te beantwoorden of haar gedrag in overeenstemming is met het gedrag dat de maatmens zou hebben vertoond. Maar niet alleen de aangesproken partij wordt de maat genomen in het aansprakelijkheidsrecht. Ook voor de (potentiële) benadeelde bestaan maatmens-vergelijkingen. De preadviseurs concentreren zich op de benadeelde en zijn maatmens. Wie is deze maatmens-benadeelde? Om welke redenen wordt hij gehanteerd? Welke doelen dient hij en voor welke problemen dient hij een oplossing te bieden? In deze bijdrage zoeken de auteurs aan de hand van een tweetal concrete voorbeelden, naar antwoorden op deze vragen. In het preadvies van Marc Loth staat de vraag naar de rechtvaardiging en begrenzing van aansprakelijkheid centraal. Meer in het bijzonder is de onderzoeksvraag in hoeverre aansprakelijkheid rechtvaardig is, of als gerechtvaardigd kan worden geconstrueerd. Het onderzoek van deze vraag voert ons van de doelstellingen van het aansprakelijkheidsrecht, via de beginselen van corrigerende en distributieve rechtvaardigheid, het aansprakelijkheidsrecht als systeem en praktijk voor de verdeling van kansen en risico's, naar de "capability approach" van Amartya Sen en Martha Nussbaum. Het onderzoek biedt perspectief op een aansprakelijkheidsrecht dat is gericht op herstel van de benadeelde in diens autonomie, dat wil zeggen, in zijn vermogen een waardig leven te leiden.

T.Beumers, W.v.Boom, M.Loth (K-9789013136517) april 2016 80 pag. € 35,00

Aansprakelijkheidsrecht en Mensenrechten

BELGISCH RECHT

Dit boek richt zich tot elke jurist die inzicht wil verwerven in het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht en/of het schadevergoedingsrecht van het EVRM. In het eerste deel van dit boek wordt verklaard hoe en waarom mensenrechten het aansprakelijkheidsrecht kunnen beïnvloeden. Daarbij biedt het boek vernieuwende inzichten inzake de aard, de functie en de verwevenheid van beide rechtstakken en inzake het meergelaagd karakter van de hedendaagse rechtsorde. In het tweede deel van dit boek worden het buitencontractueel foutbegrip, de schade, het causaal verband en de schadeloosstelling aan de mensenrechten getoetst. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de notie van subjectieve rechten en het verbod op rechtsmisbruik. Naast de grote thema's uit het aansprakelijkheidsrecht, komen bijvoorbeeld ook leerstukken zoals de eigen fout van de benadeelde, de voorrang van het herstel in natura en de mogelijkheid van minderjarigen en geestesgestoorden om morele schade te lijden uitgebreid aan bod. Op die manier biedt het boek een verfrissende blik op de rechtspraak van het EHRM en op het hele domein van het gemeen buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht.

S.Somers (I-9789400006041) april 2016 788 pag. geb. € 120,00

Arbeidsvermogensschade bij Kinderen - de benadering van toekomstig verlies aan verdienvermogen na letselschade bij kinderen

Vaak bestaat het bedrag aan schadevergoeding dat iemand ontvangt na een verkeersongeval, een medische fout of een andere oorzaak, voor een groot deel uit arbeidsvermogensschade. Voor het begroten van het verlies aan toekomstige inkomsten uit arbeid wordt een vergelijking gemaakt tussen de situatie zoals die is na het ongeval en de situatie zoals die zou zijn geweest zonder het ongeval: een hypothetische situatie. Onderzocht wordt de benadering van deze hypothetische situatie bij kinderen. Juist bij hen is die benadering extra lastig: wat voor opleiding zou het kind zijn gaan volgen en wat voor baan zou hij of zij krijgen? Behandelt de bestaande benadering van toekomstige arbeidsvermogensschade bij kinderen, knelpunten die daarin voorkomen, belangen van het slachtoffer en de rol van statistiek. Onderzoekt verder alternatieve modellen voor de benadering van toekomstige arbeidsvermogensschade bij kinderen – zoals het Persoonlijk Modaal Model, de volledig abstracte methode, fondsvorming, normering en het bestedingsbehoefte-model – en wat hiervan de voor- en nadelen zijn. Sluit af met een eigen model, dat bestaat uit een bewerking van twee bestaande modellen, en enkele aanbevelingen die meer recht doen aan de financiële belangen van het kind als slachtoffer.
E.Schutte (C-9789088631948) juli 2016 124 pag. € 27,50

Civiel Schadeverhaal via het Strafproces - *een verkenning van de rechtspraak en regelgeving betreffende de voeging benadeelde partij*

Deze studie brengt de huidige praktijk van het civiele schadeverhaal via het strafproces in kaart. Geconstateerd wordt dat er regionale verschillen bestaan in de wijze van voorbereiding. Ook is sprake van uiteenlopende opvattingen over de plaats en betekenis van civiel schadeverhaal onder leden van het Openbaar Ministerie en strafrechters, met daaraan verbonden verschil in afhandeling. Vanuit Slachtofferhulp Nederland en de advocatuur wordt aangegeven dat onvoldoende inzicht kan worden verkregen in de door leden van het Openbaar Ministerie en rechters gemaakte afwegingen, hetgeen tot onbegrip leidt bij slachtoffers. Niettemin is het aantal vorderingen dat (gedeeltelijk) ontvankelijk wordt verklaard en toegewezen de afgelopen jaren toegenomen. Aard en omvang van de schade hoeven geen onoverkomelijke problemen op te leveren, mits de vordering zorgvuldig is onderbouwd. Het civiele schadeverhaal lijkt zich dan ook een vaste plek te hebben verworven binnen de strafprocedure. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat het civiele schadeverhaal (blijvende) spanning oproept voor het behoud van het gewaarborgde strafproces. Het onderzoek bevat aanbevelingen om gesignaleerde problemen op te lossen. Sommige zijn vanuit de praktijk aangedragen, andere volgen uit een rechtstheoretische verkenning van vier rechtsfiguren (de schadestaatprocedure, de voorzittersbeschikking, de ontneming wederrechtelijk verkregen voordeel en tarifiering). Bezien is of, en in hoeverre toepassing van deze rechtsfiguren zou kunnen bijdragen aan het bevorderen van het civiele schadeverhaal via het strafproces. Daarmee biedt dit onderzoek niet alleen inzicht in de huidige voegingspraktijk, maar geeft het ook handvatten voor toekomstige verbetering daarvan.
R.Kooi (B-9789462902749) oktober 2016 374 pag. € 69,00

de Deelgeschilprocedure - *Kan procederen onderhandelen stimuleren?*

De afhandeling van letsel- en overlijdensschade na een ongeval kan moeizaam en traag verlopen. Ter facilitering daarvan is in 2010 de deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade geïntroduceerd. Deze procedure biedt partijen de mogelijkheid al tijdens de buitengerechtelijke onderhandelingen een deel van hun geschil ter beoordeling aan de rechter voor te leggen. Na de procedure worden zij geacht de onderhandelingen zelf voort te zetten en minnelijk af te ronden. De vraag is of deze gerechtelijke procedure de buitengerechtelijke onderhandelingen daadwerkelijk verbetert. Welke factoren bemoeilijken of vertragen de afhandeling en welke specifieke kenmerken van de deelgeschilprocedure grijpen daarop in? Om op deze en andere vragen een antwoord te krijgen, zijn de eerste vijf jaren van de procedure middels juridisch en empirisch onderzoek geanalyseerd. Daarbij is onderscheid gemaakt in de effecten van de procedure op de buitengerechtelijke onderhandelingen voorafgaand daaraan, ten tijde en na afloop daarvan.
M.Wesselink (B-9789462902367) juli 2016 326 pag. € 60,50

European Product Liability - *Analysis of the State of the Art in the Era of New Technologies*
Thirty years after the entry into force of the Directive on liability for defective products (Council Directive 85/374/EEC), and in the light of the threat to user safety posed by consumer goods that make use of new technologies, it is essential to assess and determine

whether the Directive remains an adequate legal response to the phenomenon of products brought to market that fail to ensure appropriate levels of safety for their users. Individual country reports analyse the implementation of the Directive in the domestic law of several EU and EEA Member States (namely Austria, Czech Republic, Denmark, England, France, Germany, Italy, Netherlands, Norway, Poland, Spain, and Switzerland) and the relationship of the implemented rules with the already existing rules of tort law. The country reports show that the practical significance of product liability differs widely in the various Member States. Also taking into account non-EU countries (Canada, Israel, South Africa and the USA), this book examines whether EU law will ensure sufficient safety for individuals using goods that have been produced using new technologies that are currently under development, such as major advances in mechatronics, nanotechnology, regenerative medicine and contour crafting. *P.Machnikowski (ed.) (I-9781780683980) september 2016 706 pag. € 119,00*

Hoe heurt het eigenlijk? - Ethiek in de letselschade (LSA Reeks nr. 27)

Binnen de letselschadebranche wordt door professionals hard gewerkt aan de kwaliteit van dienstverlening. Het trouw bijhouden van literatuur en jurisprudentie en het regelmatig volgen van scholing – niet in de laatste plaats voor het scoren van de benodigde punten – hoort daar bij. Het merendeel van alle letselschadezaken wordt aan de onderhandelingstafel opgelost. Slechts een beperkt aantal zaken komt voor de rechter. Met dat in het achterhoofd is het vreemd dat er zo weinig aandacht is voor de omgang met elkaar. Natuurlijk is er een gedragscode, maar die ligt niet op tafel tijdens de onderhandelingen die professionals met elkaar voeren. Hoe gaan wij met elkaar om in de letselschade? Kan dat beter? En zo ja hoe? Welke gevaren liggen op de loer? Ben je te aardig, geef je dan niet te veel prijs? Wat kan nog door de beugel en waarmee beland je bij de tuchtrechter? Welke filosofie ligt er achter een conflict? Wat definieert het conflict en waardoor wordt het onderhouden? Deze vragen zijn terug te voeren op één basisvraag: Hoe heurt het eigenlijk in de letselschadepraktijk? Hier de bijdragen van de sprekers op het LSA Congres eind januari 2016 *L.Snoek e.a. (B-9789462902305) juli 2016 122 pag. € 29,95*

Jurisprudentie Aansprakelijkheidsrecht -2016

Geselecteerde arresten chronologisch geordend van 1958 tot en met 2016. *C.Klaasen,R.Cox (A-9789069168234) augustus 2016 454 pag. € 45,00*

Kwaliteit in het Aansprakelijkheidsrecht – afscheidsbundel voor Fokko T. Oldenhuis

Bundeling van de schriftelijke uitwerkingen van de voordrachten die de auteurs op 3 juni 2016 hielden op het afscheidssymposium 'Kwaliteit in het aansprakelijkheidsrecht', dat in Groningen werd georganiseerd ter gelegenheid van het afscheid van Fokko Oldenhuis. *A.Kolder,A.Verheij (red.) (B-9789462903203) november 2016 128 pag. € 29,50*

de Lange Schaduw van het Verleden - Omgaan met historisch onrecht

Steeds luider en vaker wordt erop aangedrongen om historisch onrecht "goed te maken" door het aanbieden van excuses of door het betalen van schadevergoeding. Aan beide reacties zitten nogal wat haken en ogen, die in de hitte van de discussie vaak onderbelicht blijven. Het aanbieden van excuses of het betalen van schadevergoeding voor historisch onrecht heeft onbedoeld grote consequenties voor de aansprakelijkheid voor allerlei handelingen die in het recente verleden en met name ook in het heden schade aan anderen hebben berokkend, vooral in het kader van de mondiale thema's. Deze consequenties spelen in de discussies over historisch onrecht nauwelijks een rol. Deze publicatie (de afscheidsrede die de auteur uitsprak bij gelegenheid van zijn afscheid als honorair hoogleraar Aansprakelijkheidsverzekering in Vergelijkend Perspectief aan de Universiteit Maastricht) roept op tot het betrachten van grote voorzichtigheid bij het gemakkelijk aanvaarden van schadevergoedingsverplichtingen, zowel voor het verleden als voor het heden. *J.Spier (B-9789462902428) juli 2016 66 pag. € 21,50*

Lettselschade en Europa - internationale invloeden op de Nederlandse letselschadepraktijk

Geactualiseerde bijdragen van de sprekers op het Gronings Letselschadecongres. Dit boek bevat de tijdens dit congres. Ingegaan wordt op onderwerpen als de betekenis van het EVRM voor de letselschadepraktijk, de 'harde' invloed uit 'Brussel' en de softe invloed uit

'Straatsburg', grensoverschrijdende letselschade evenals een belichting op de positie van het buitenlands recht in een Nederlandse civiele procedure.

F.Oldenhuys, H.Vorsselman (red.) (B-9789462902831) september 2016 114 pag. € 32,00

Nabestaandenleed, directe schade of indirect gevolg onder Rome II

Binnen Europa bestaan grote verschillen in het recht van nabestaanden op vergoeding van immateriële schade. Het Hof van Justitie legde in een arrest in december 2015 de Rome II-verordening zo uit dat, wanneer kan worden vastgesteld waar de directe schade is ingetreden, die plaats het relevante aanknopingspunt is voor het recht dat van toepassing is.

A.Morssinkhof (Verkeersrecht) september 2016 1 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

het Rampenfonds (R. & P. Contracten-en Aansprakelijkheidsrecht nr. 14)

Wanneer rampen plaatsvinden die zijn veroorzaakt door derden, zoals de vuurwerkramp in Enschede, de legionella-uitbraak in Bovenkarspel of het schietincident in Alphen aan de Rijn, hapert het aansprakelijkheidsrecht regelmatig en krijgen de slachtoffers hun schade niet of pas veel later vergoed. Dat komt bijvoorbeeld door insolventie van de dader en de lange duur van de procedure. De overheid gaat daarom in sommige gevallen over tot de oprichting van een rampenfonds dat de schade van slachtoffers vergoedt. Maar voldoen zulke rampenfonds wel? En bestaat er wellicht een plicht tot oprichting door de overheid? Centraal staat de vraag welke rol door de overheid gefinancierde rampenfonds in Nederland kunnen hebben bij de afwikkeling van rampschade. Het onderzoek richt zich op de rampenfonds vanuit het perspectief van het aansprakelijkheidsrecht. Bekeken wordt of dergelijke rampenfonds de problemen van het aansprakelijkheidsrecht kunnen oplossen. Het aansprakelijkheidsrecht heeft daarnaast bepaalde functies, bijvoorbeeld erkenning en preventie. Onderzocht wordt of rampenfonds deze functies overnemen van het aansprakelijkheidsrecht. Ook wordt gezocht naar een plicht van de overheid om rampenfonds op te richten. Ziet aanknopingspunten voor een dergelijke plicht in het recht op leven en het recht op een proces binnen een redelijke termijn (respectievelijk art. 2 en art. 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens). Heeft vier rampenfonds tegen het licht gehouden; die betreffen de legionella-uitbraak in Bovenkarspel, de vuurwerkramp in Enschede, de dijkdoorbraak in Wilnis en de werknemers met asbestziekten. Door een rampenfonds op een bepaalde manier in te richten kunnen problemen van het aansprakelijkheidsrecht als insolventie en de lange duur van de procedure ontweken worden. Zo leidt normering van schadevergoeding tot snelheid en lage uitvoeringskosten. Afhankelijk van de inrichting kunnen de functies van het aansprakelijkheidsrecht door een rampenfonds worden vervuld. Ten slotte worden de contouren van een wetsvoorstel geschetst voor de oprichting van een structureel rampenfonds door de overheid, waarmee wordt voldaan aan haar verplichtingen op grond van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens

J.v.d.Bunt (K-9789013139808) september 2016 318 pag. geb. € 59,00

Rechtsvergelijkend Onderzoek naar de Vergoeding van Schade als gevolg van (voormalige) Steenkoolwinning in Nederland, België en Duitsland

Onderzoekers van Ucall (Utrecht Centre for Accountability and Liability Law) brengen de regelgeving en jurisprudentie in kaart met betrekking tot vergoeding van schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten in Nederland, België en Duitsland. Daarnaast schetsen ze zo goed mogelijk een beeld van de bestaande uitvoeringspraktijk waar het gaat om de afwikkeling van die schadeclaims. Dit onderzoek vond plaats in opdracht van de minister van Economische Zaken nadat in Zuid-Limburg onrust is ontstaan over recente schadegevallen, die mogelijk verband houden met mijnbouwactiviteiten die daar tot in de jaren zeventig op grote schaal hebben plaatsgevonden. In het kader van dit onderzoek is gesproken met diverse vertegenwoordigers van betrokken organisaties, wetenschappers en andere personen en organisaties in de onderzochte landen.

E.Bauw (red.)(B-9789462903098) november 2016 192 pag. € 55,00

de Relativiteit van Wettelijke Normen (Meijers Reeks nr. 262)

Geen verplichting tot schadevergoeding bestaat, wanneer de geschonden norm niet strekt tot bescherming tegen de schade zoals de benadeelde die heeft geleden (ar tikel 6:163 BW). Maar hoe zou de rechter de relativiteit van een wettelijke norm moeten vaststellen? De meningen over de rechtspraak van de Hoge Raad zijn verdeeld. Volgens sommigen maakt hij met zijn

relativiteitsoordeel in zaken als Duwbak Linda, Iraanse vluchteling en de hangmatzaak bedenkelijke 'rechtspolitieke' keuzes, waarmee hij de aangesproken overheid ten onrechte uit de wind houdt. Keuzes bovendien die de rechter aan de wetgever zou moeten laten. Anderen menen dat de Hoge Raad met die eigen keuzes juist precies doet waar voor het relativiteitsvereiste is bedoeld: het afbakenen van de reikwijdte van aansprakelijkheid. Dit proefschrift is een poging een samenhangende visie te ontwikkelen op de definitie en ratio van het relativiteitsvereiste en de toets aan dit vereiste bij wettelijke normen. Sluitstuk van deze visie is een model voor deze toets. Daarin staat het institutionele perspectief van de legitimiteit van het relativiteitsoordeel in het licht van de verhouding van de rechter tot de wetgever voorop. Aan de vraag in welke gevallen de rechter zou moeten oordelen dat wel of juist niet aan het relativiteitsvereiste is voldaan, gaat immers de vraag vooraf of en in hoeverre het aan hem is om dat te bepalen of aan de wetgever. Met dit model als ijkpunt wordt ver volgens onderzocht of alle kritiek op de rechtspraak terecht is en de rechtspraak bijstelling behoeft, of dat de rechter doet wat van hem mag worden verwacht, zoals de bijval wil. Ook de rechtspraak over de relativiteit van wettelijke normen van de Afdeling, in zaken van schadevergoeding voor een onrechtmatig besluit, komt daarbij aan bod.
P.den Hollander (B-9789462902350) juli 2016 368 pag. € 62,50

Smartengeldboek 2016 – ANWB Verkeersrecht

Vroeger verscheen deze gerenommeerde verzameling rechterlijke uitspraken over de bepaling van de hoogte van immateriële schade, gerubriceerd per letselsoort om de drie jaar. Sinds enkele jaren verschijnt dit boek elk jaar en is vanaf nu uitsluitend verkrijgbaar in combinatie met de online toegang (1 jaar geldig). Voor abonnees op het tijdschrift VERKEERSRECHT gelden afwijkende prijzen.
ANWB (9789081417563) 21^e dr. januari 2016 ca. 275 pag. + 1 jr.online toegang € 99,00 (ex. 21% btw)

de Spier Bundel – de agenda van het aansprakelijkheidsrecht (*Liber Amicorum J.Spier*)
Jaap Spier heeft deze niet alleen in zijn 'normale' werk als A-G bij de Hoge Raad maar zeker ook als zeer betrokken wetenschapper, zowel in nationaal als in internationaal verband, sterk bepaald. De auteurs zijn afkomstig uit wetenschap én praktijk. Bijdragen zijn gegroepeerd rond een vijftal thema's die een goed beeld geven van het werk van Spier: de agenda van het aansprakelijkheidsrecht (I), vooruitgang in het privaatrecht (II), causaliteit, toerekening en onzekerheid (III), klimaatverandering en de rol die recht en rechter in dit verband kunnen spelen (IV) en de relatie tussen aansprakelijkheid & verzekering (V). In deze vriendenbundel wordt niet alleen teruggeblikt en gereflecteerd op belangrijke achter ons liggende ontwikkelingen, maar nadrukkelijk ook vooruitgekeken.
M.Faure, T.Hartlief (red.) (K-9789013135244) maart 2016 336 pag. € 59,00

Tijdschrift Letselschade in de Praktijk

Nieuw in het domein Letselschade: een compleet, multidisciplinair praktijkblad met alle ins en outs voor u als letselschadespecialist. De deskundige en praktische redactie van TLP overziet voor u het hele rechtsgebied, volgt wetgeving, jurisprudentie en literatuur op de voet én vertaalt de ontwikkelingen naar leesbare, verdiepende en concrete artikelen, die direct toepasbaar zijn in uw dagelijkse werkzaamheden. Naast alle juridische ontwikkelingen worden ook het verzekeringsrecht, de medische en rekenkundige vraagstukken belicht.
Sdu - 6x per jaar + wekelijkse e-mail nieuwsbrief + online archief abb. per jaar € 210,95

Vergelding en Vergoeding – enkele grepen uit de geschiedenis van de onrechtmatige daad
In het huidige recht wordt een scherp onderscheid aangebracht tussen twee mogelijke reacties op begaan onrecht. Er wordt een straf opgelegd aan degene die het onrecht heeft begaan, of diegene wordt verplicht tot schadevergoeding. In het eerste geval worden de regels van het strafrecht toegepast, als onderdeel van het publiek recht. Gaat het om de verplichting tot schadevergoeding? Dan betreft het de rechtsgevolgen van een onrechtmatige daad, als onderdeel van het privaatrecht. Het laat zien dat de nu zo duidelijke tweedeling in het opleggen van een straf en een verplichte schadevergoeding vroeger lang niet altijd even scherp werd gemaakt en soms zelfs geheel niet. Evenmin als het onderscheid tussen publiek en privaatrecht. Dit had veel te maken met het feit dat er nog niet kon worden gesproken van een 'staat' in de moderne zin van het woord. Hierdoor was de tegenstelling tussen 'overheid' en 'burgers' minder duidelijk, die aan het onderscheid tussen publiek en privaatrecht ten

grondslag ligt. Tot aan het eind van de 18e eeuw werd degene die een onrechtmatige daad pleegde, zowel geconfronteerd met een vergoeding als met een vergelding. Vooral die vergelding werd als een belangrijk strafelement gezien. Dit 'Rechtshistorische cahier' is aangevuld met passages uit oude bronnen (Romeins recht en Europese rechtsgeschiedenis sinds de 12e eeuw) en fragmenten uit de moderne rechtshistorische literatuur.
L.Winkel (K-9789013133639) november 2016 104 pag. € 22,25

Vestiging van Aansprakelijkheid - schuld in het strafrecht en in het privaatrecht

Zowel in het strafrecht als in het privaatrecht wordt aan de hand van het begrip *schuld* de persoon van de dader bestudeerd. Dat gebeurt om te bepalen of deze dader een strafbaar feit kan worden verweten en om na te gaan of een onrechtmatige daad aan de dader kan worden toegerekend. Een probleem is echter dat uit het Wetboek van Strafrecht, noch uit het Burgerlijk Wetboek duidelijk blijkt wat onder schuld moet worden verstaan. Er is nauwelijks onderzoek gedaan hoe het strafrechtelijke begrip culpa en privaatrechtelijke begrip schuld zich tot elkaar verhouden. Behandeld wordt hier de positie van culpa in het strafrechtelijke aansprakelijkheidsrecht en de positie van schuld in de 'toerekeningsfase' van het civiele contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht, waarbij dieper wordt ingegaan op de verhouding tussen de normatieve en subjectieve componenten van schuld, waarbij het leerstuk van de 'gesubjectieerde onrechtmatigheid' een centrale rol speelt. Tot slot wordt de constituering van aansprakelijkheid aan de orde gesteld. Het is, gelet op de consequenties van een veroordeling, vanzelfsprekend dat een privaatrechtelijke aansprakelijkheid eenvoudiger te vestigen is dan een strafrechtelijke. Is dat wel altijd zo: welke mate van onvoorzichtigheid en verwijtbaarheid dient dan aanwezig te zijn, om aansprakelijkheid in beide rechtsgebieden te kunnen vaststellen?

D.Post (C-9789088631849) maart 2016 146 pag. € 30,00

het Voorontwerp Afwikkeling Massaschade in een Collectieve Actie Uitgebalanceerd-rechtsvergelijkend onderzoek met aanbevelingen

Analytische beschouwing rondom de vraag in hoeverre het voorontwerp effectief is in het behalen van zijn doeleinden en of het voorontwerp met behulp van Europese voorbeelden beter uitgebalanceerd kan worden. De afgelopen jaren hebben massaschade en massaclaims volop in de aandacht gestaan van de politiek en media. Een van de redenen hiervoor is dat de impact van massaschade op een rechtssysteem groot is. Zo kan één geval van massaschade al voldoende zijn om een rechtssysteem jarenlang in zijn greep te houden en de dagelijkse gang van de rechtspleging te verstoren. De overheid heeft in de afgelopen decennia via artikel 3:305a BW en de WCAM de nodige wetgeving op het gebied van massaschade ontwikkeld. Toch vindt de wetgever de keuzemogelijkheden nog onvoldoende. Daarom is op 1 juli 2014 het voorontwerp Afwikkeling massaschade in een collectieve actie in consultatie gebracht. Het voorontwerp introduceert de mogelijkheid om een collectieve schadevergoeding in geld te vorderen. Er wordt een 'stok achter de deur' in het leven geroepen om de aangesproken partij, die niet bereid is te onderhandelen, alsnog naar de onderhandelingstafel te dwingen. Uit de reacties op het voorontwerp blijkt dat een collectieve schadevergoedingsactie die in geld kan worden gevorderd, voorziet in de toenemende maatschappelijke behoefte. Echter, het voorontwerp is in zijn huidige staat voor verbetering vatbaar en het is de vraag of de voorgestelde procedure met voldoende waarborgen is omkleed. Om deze reden is het interessant om naar de wet- en regelgeving omtrent de collectieve actie op het niveau van Europa en enkele lidstaten te kijken.

B.Vonck (B-9789462902893) september 2016 70 pag. € 20,50

Voorzorgverplichtingen - over aansprakelijkheidsrechtelijke normstelling voor onzekere risico's

Technologische ontwikkelingen verklaren in belangrijke mate de successen van de westerse samenleving. Maar naast succes leidt innovatie ook tot risico's en onzekerheden. Zeker in de beginfase van de ontwikkeling van een technologie is er bovendien vaak onzekerheid over welke risico's een nieuwe technologie met zich meebrengt. Dergelijke onzekerheden en risico's roepen vragen op naar verantwoordelijkheid. In essentie is in dit verband steeds de kwestie of en wanneer een actor gerechtvaardigd is om stil te zitten, dan wel voorzorgsmaatregelen dient te treffen. Traditioneel is het de overheid die door middel van het (nationale en internationale) publiekrecht bepaalt hoe met onzekere risico's dient te worden omgegaan. Recentelijk is er meer aandacht voor het potentieel van het (ongeschreven) onrechtmatigedaadsrecht voor

het normeren van onzeker risicovol gedrag. Hier wordt behandeld hoe verschillende wetenschappelijke onzekerheden dienen mee te wegen bij het formuleren van aansprakelijkheidsrechtelijke voorzorgverplichtingen in geval van onzekere risico's. De inzet van het aansprakelijkheidsrecht roept bovendien de vraag op wat toepassing ervan kan betekenen voor actoren die onzeker risicovol gedrag uitvoeren.
E.de Jong (B-9789462901933) juni 2016 292 pag. € 69,00

Werken aan Waarheidsvinding - Over het belang van de juiste onderzoeksmethoden in het aansprakelijkheidsrecht

Hoe ontrafel je een noodlottige gebeurtenis als je moet vaststellen wie of wat er voor die calamiteit verantwoordelijk was? Een rechter kan pas billijk oordelen en beslissen als de feiten en omstandigheden van het geval zo objectief mogelijk zijn vastgesteld, het werkproces van waarheidsvinding. Maar hoe doe je dat? Zo'n zoektocht naar betrouwbare kennis vraagt om meer dan alleen het gezonde verstand. Het vergt een welgekozen en beproefde methode, want de valkuilen en dwaalwegen bij die speurtocht zijn talrijk. Hier worden de wetenschappelijke grondslagen en de praktijk van waarheidsvinding binnen een juridische context uiteengezet. Hoe reageren de slachtoffers van een onheilsgebeurtenis en hoe bepalend zijn die voor het verdere onderzoek? Waarom is het zo belangrijk om van meet af aan onderscheid te maken tussen rechtsvragen en onderzoeksvragen? Hoe voorkom je oordelen op grond van wijsheid achteraf? Deze vragen worden besproken vanuit een multidisciplinair perspectief binnen het juridische kader aan de hand van concrete voorbeelden.

R.Giard (B-9789462901964) april 2016 190 pag. € 45,00

Verschenen in 2015 :

Aansprakelijkheid bij Luchtvaartongevallen – Schadevergoeding na de ramp met de MH17

De ramp van vlucht MH17, die op 17 juli 2014 boven het oostelijk deel van Oekraïne is neergehaald, is een van de grootste vliegtuigongevallen in de Nederlandse geschiedenis. Naar aanleiding van deze vliegtuigramp kunnen tal van juridische vragen rijzen: vragen naar schuld, aansprakelijkheid en schadevergoeding. Deze kwesties zijn erg complex, omdat veel partijen betrokken zijn bij de ramp, separatisten, Oekraïne, Rusland, reisorganisaties en de vliegtuigmaatschappijen KLM en Malaysia Airlines. De ramp raakt het strafrecht, het civiele recht en het internationale recht. Onderzocht wordt de mogelijke aansprakelijkheid van betrokken vliegmaatschappijen en de vorderingsrechten van de nabestaanden jegens deze vervoerders. Bespreekt uitgebreid het Verdrag van Montreal dat de aansprakelijkheid van luchtvervoerder regelt. Aan de hand van het internationale privaatrecht onderzoekt de auteur – op grond van de Rome I-verordening – welk nationaal recht van toepassing is voor die aansprakelijkheidskwesties die niet op internationaal niveau zijn geregeld.

M.v.Bindsbergen (C-9789088631672) juli 2015 90 pag. € 25,00

Aansprakelijkheid voor Medisch Handelen – schadevergoeding voor fouten van artsen

In de praktijk blijkt het een zeer lastige opgave om civielrechtelijke aansprakelijkheid voor medisch handelen vastgesteld te krijgen. Hierdoor is het voor benadeelde patiënten en derden moeilijk om hun schade te verhalen. Deze uitgave richt zich op schade die is veroorzaakt door een medische fout, dat wil zeggen dat sprake is van een toerekenbare tekortkoming dan wel van een toerekenbare onrechtmatige daad, ofwel van een normschending door een hulpverlener. Beantwoordt de vraag aan welke eisen moet zijn voldaan om aansprakelijkheid voor medisch handelen in rechte te kunnen vaststellen. En: welke drempels deze vereisten mogelijk opwerpen voor de benadeelde die zijn schade, als gevolg van medisch handelen, wenst te verhalen. Beschrijft het wettelijk kader voor het vestigen van medische aansprakelijkheid, signaleert daarbij knelpunten (normschending, causaliteit en de positie van de benadeelde derde) en presenteert mogelijke oplossingen voor de geconstateerde knelpunten bij het verhaal van door een medische fout veroorzaakte schade. Die oplossingen zien met name op een verbetering van de bewijspositie van de benadeelde.

M.Bongers (C-9789088631740) oktober 2015 114 pag. € 29,50

Aansprakelijkheidsrecht. Deel 1: Rechtsbescherming, Rechtsmiddel en Rechtsherstel

Eindelijk verschijnt een nieuwe druk van dit unieke praktijkhandboek, weliswaar in 2 delen.

Centraal staat dat het doel van het aansprakelijkheidsrecht niet het vergoeden van schade is maar het herstellen van een geschonden recht of belang. Deze benadering biedt een duidelijker en consistentere perspectief op het moderne aansprakelijkheidsrecht: als een recht is geschonden dient een reactie te volgen, ongeacht of sprake is van schade. Deze benadering past ook bij het toegenomen belang van fundamentele rechten in het aansprakelijkheidsrecht. Daarom is een ruime plaats ingeruimd voor een behandeling van de invloed van het EVRM op het aansprakelijkheidsrecht en van een effectief rechtsmiddel. Fundamentele rechten zijn niet fundamenteel anders dan de meeste rechten in het aansprakelijkheidsrecht, ook al verschillen de corresponderende verplichtingen. Beide categorieën rechten vormen onderdeel van het constitutionele weefsel van de rechtsstaat. *C.v.Dam (B-9789462900653) 2^e dr. augustus 2015 255 pag. € 79,00*

Derdenschade

Verslag van het Gronings Letselschadecongres najaar 2014 met bijzondere aandacht voor het in mei 2014 verschenen Consultatievoorstel zorg- en affectieschade. Inhoud o.a.: *de vraag of het wettelijk systeem - met de nadruk op het limitatieve karakter van art. 6:107 en 108 BW - nog wel voldoet, schets van het wettelijk systeem voor wat betreft de vergoeding van zorgschade en knelpunten, vergoeding van affectieschade, perspectief van de benadeelde, bespreking van aantal standaardarresten, het vorderingsrecht van de gekwetste.* Zeer recentelijk werd een deel van het Consultatievoorstel als wetsvoorstel ingediend. *F.Oldenhuys, A.Vorsselmans (red.) (B-9789462901452) oktober 2015 ca. 80 pag. € 19,95*

(Je)geld of je Leven (terug)

De jaarlijkse symposia van de Vereniging van Letselschade Advocaten (LSA) betreffen aspecten van personenschade en actuele ontwikkelingen op het gebied van de schaderegeling. Steeds vaker wordt gesproken over andere vormen van schadevergoeding, die meer op maat gesneden zijn dan schadevergoeding in geld. Maatwerk is het toverwoord. Het gaat daarbij om schadevergoeding in de vorm van diensten en hulpmiddelen, met als doel de benadeelde op een veel concretere manier in staat te stellen het eigen leven ook na een ongeval zo goed mogelijk te vervolgen: schadevergoeding in natura. Tijdens het LSA Symposium 30-01-2015 hebben sprekers hun licht laten schijnen over o.a. door benadeelde met soms eigen contacten verzorgde gezinsopvang onmiddellijk na een ongeval, coachingtrajecten, arbeidsre-integratie en door verzekeraars aangeboden letselschadepsychologen. Privacy-aspecten, andere vormen van geheimhouding in verband met schadevergoeding in natura, voorbehouden bij schadevergoeding in natura, eigenschuldaspecten, de invloed van schadevergoeding in natura op de buitengerechtelijke kosten, en nog veel meer. *A.Akkermans e.a. (red.) (B-9789462901360) oktober 2015 208 pag. € 29,95*

Gelijkheidsperikelen in het Personenschaderecht

Hoe moet in geval van schadevergoeding wegens letsel bij de vaststelling van toekomstverwachtingen omgegaan worden met iemands geslacht, nationaliteit of ras? *E. Engelhard, M. Hebly, S.Lindenbergh (uit verkeersrecht.nl, VR-kort 09-12-2015) 2 pag. GRATIS OP PDF OP AANVRAAG*

het Medisch Beoordelingstraject bij Letselschade *Verslag van een juridisch handelingsonderzoek*

Dissertatie VU maart 2015. Handelseditie juni 2015. Samenvatting al gratis leverbaar op pdf. *A.Wilken (9789462900363) juni 2015 289 pag. € 45,00*

Mogen Wij U Even Aanspreken ? – acht aspecten van aansprakelijkheid

Mogen wij u even aanspreken? is een project van Law Extra, het excellentieprogramma van de rechtenfaculteit van de Radboud Universiteit Nijmegen. Zestien rechtenstudenten doen erin verslag van hun onderzoek naar enkele aspecten van aansprakelijkheid. Zij bestuderen dat thema vanuit het overheidsaansprakelijkheidsrecht, ondernemingsrecht, financieel recht en vanuit een grondrechtelijk perspectief. Alle artikelen sluiten aan bij actuele thema's, zoals de privacy op het werk, banktoezicht en renteswaps. Inhoud: *Privacy op de werkvloer (rechtsgevolgen van schending na recht op privacy van werknemer). Aansprakelijk stellen van banktoezichthouders na invoering van het SSM. Van verantwoordelijkheid voor wanbeleid naar civiele aansprakelijkheid: een brug over de kloof? Lotsverbondenheid tussen de renteswap en de onderliggende kredietovereenkomst (het lot van de ondernemer met een*

renteswap). *Toetsingskader positieve verplichtingen op grond van artikel 2 en 8 EVRM: een nieuwe standaard?* (vergelijking tussen de Nederlandse rechtspraak en recente EHRM-uitspraken). *Over de aansprakelijkheid van onderwijsinstellingen voor kwalitatief ondeugdelijk onderwijs* ('Fiat justitia, ruat caelum'). *De niet-uitvoerende bestuurder aansprakelijk?* (aansprakelijkheid van de niet-uitvoerende bestuurder in de one-tier board op grond van artikel 6:162 BW). *De zaak spreekt voor zichzelf* (over de verhouding tussen de artikelen 6:162 en 6:174 BW).

C.Jansen, J.Sillen (red.) (A-9789069166735) juni 2015 140 pag. € 19,50

een Nieuwe Methode voor het Berekenen van Schade bij Overlijden - totstandkoming van de nieuwe rekenmethodiek in de Richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade

H.Storm (verkort uit TVP 2015 nr. 2 pag.19-13) juli 2015 GRATIS OP AANVRAAG

Onrechtmatige Daad (Monografieën Privaatrecht nr.4)

Na jaren geleden al aangekondigd te zijn gaat nu de nieuwe druk verschijnen. Deze uitgave is in feite de voortzetting van Schut's Onrechtmatige Daad in de Studiepockets Privaatrecht (een klassieker). Centraal staat het thans geldende aansprakelijkheidsrecht zoals dat in Boek 6 BW is geregeld. Door de ruime aandacht voor rechtspraak komen de vage begrippen die zo typerend zijn voor dit rechtsgebied tot leven. Tevens wordt de nodige aandacht besteed aan de onderlinge verhouding tussen de verschillende vereisten van de onrechtmatige daad en de toepassing van dit leerstuk in verschillende contexten.

A.Verheij (K-9789013076905) 7^e dr. augustus 2015 240 pag. € 39,50

Onrechtmatige Daad. Aansprakelijkheid voor Zaken (Monografieën BW nr. B-47)

Beknpte inleiding in de (kwalitatieve) aansprakelijkheid voor zaken (art. 6:173-179 en afdeling 6.3.3 BW), en meer precies aansprakelijkheid voor roerende zaken (art. 6:173) opstallen (art. 6:174), gevaarlijke stoffen (art. 6:175), stortplaatsen (art. 6:176), mijnbouwwerken (art. 6:177), dieren (art. 6:179) en producten (afdeling 6.3.3). Besproken wordt op wie de aansprakelijkheid rust, onder welke voorwaarden aansprakelijkheid bestaat en onder welke omstandigheden de aansprakelijke zich van aansprakelijkheid kan bevrijden. Daarnaast wordt ingegaan op vraagstukken uit het schadevergoedingsrecht die samenhangen met de kwalitatieve aansprakelijkheden en op de samenloop van die aansprakelijkheden onderling en met andere contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheden. Per hoofdstuk is er schets van de historische ontwikkeling, rechtsvergelijkende verkenningen en informatie over de maatschappelijke betekenis van aansprakelijkheidsregelingen. Nieuwe druk na jaren.

E.Bauw (K-9789013106893) 2e dr. februari 2015 ca. 110 pag. € 43,50

de Onverplichte Tegemoetkoming

De slachtoffers van de vuurwerkramp in Enschede, de repatrianten uit Nederlands-Indië en de voormalige kokkelvissers van de Waddenzee hebben één ding gemeen: ze zijn allen ontvangers van een onverplichte tegemoetkoming. Het zijn daarmee voorbeelden van een verschijnsel dat steeds meer in de belangstelling staat van de praktijk en wetenschap en dat ook in dit boek centraal staat. De onverplichte tegemoetkoming is een financiële verstrekking vanuit de overheid ter compensatie van schade, zonder dat daar een rechtsplicht aan ten grondslag ligt. In dit boek wordt deze tegemoetkoming bekeken vanuit democratisch-rechtsstatelijk perspectief. Daarbij worden uitvoerig de problematische aspecten van de onverplichte tegemoetkoming behandeld in het licht van onder meer het gelijkheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel en worden denkrichtingen uitgewerkt voor beperking van deze problematiek. Ingegaan wordt op aard en oogmerk van de tegemoetkoming, motieven voor verstrekking en de huidige normering ervan. Tevens wordt aandacht besteed aan de vaststelling van het tegemoetkomingsbedrag, waarbij in het bijzonder wordt bekeken in hoeverre het civiele schadevergoedingsrecht daarin wordt gereflecteerd.

A.Keppel (B-9789462901148) september 2015 138 pag. € 30,50

Overmacht

BELGISCH RECHT

Het begrip 'overmacht' is goed verankerd in ons recht en vormt eigenlijk een transversaal begrip dat men met een grotendeels gelijklopende inhoud terugvindt in verschillende takken van het recht. De bedoeling van dit boek is om het begrip, de toepassingsvoorwaarden en de gevolgen van overmacht te bestuderen in een aantal rechtstakken. In het eerste gedeelte komen het contractenrecht, het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht en het arbeidsrecht

aan bod. Het tweede gedeelte gaat dieper in op overmacht in het burgerlijk procesrecht, het strafrecht en het strafprocesrecht.

J.Rozie, S.Rutten, A.VanOevelen (I-9789400006911) begin december 2015 180 pag. € 65,00

Praktijkgids WAAR en WET – Productverantwoordelijkheid in de levensmiddelenketen

Levensmiddelenproducenten zijn verantwoordelijk voor het op de markt brengen van veilige levensmiddelen en producten. Is dat niet het geval dan is de producent verplicht actie te ondernemen. Is een levensmiddel gebrekkig of onveilig, dan moet de consument worden gewaarschuwd of het levensmiddel worden teruggedroepen ('recall'). Gebeurt dit niet tijdig dan loopt de producent het risico aansprakelijk te zijn voor opgetreden schade. Het is dus in het belang van de producent om veilige levensmiddelen op de markt te brengen. Ook heeft de producent een verantwoordelijkheid voor de door hem gebruikte verpakkingen betreffende het terugdringen van de milieueffecten. De verantwoordelijkheid begint al bij het ontwikkelen van levensmiddelen en producten en blijft bestaan tijdens én na de productiefase: eenmaal op de markt gebracht is de producent verplicht het gebruik van het product te blijven volgen. Over al deze fasen bevat dit boek uitgebreide informatie. Soms gaat het echter, ondanks alle zorgvuldigheid, toch mis. Onveilige levensmiddelen hebben geleid tot schade. Wat zijn de consequenties? Dit boek zet ze op een rij voor de producenten maar zeker voor hun adviseurs.

H.Heeres (S-9789012396189) september 2015 238 pag. € 66,00

Professionele aansprakelijkheid (Iura Falconis nr. 18)

BELGISCH RECHT

Hoewel de beoefenaars van vrije beroepen nog steeds een groot maatschappelijk aanzien kunnen genieten, leeft toch de perceptie dat er meer en meer aansprakelijkheidsvorderingen tegen hen worden ingediend. Allerlei factoren hebben er immers voor gezorgd dat individuele burgers zichzelf beter geïnformeerd voelen en mede daardoor mondiger geworden zijn in hun relatie tot de vrijberoepsbeoefenaar. Concrete verwachtingen zijn hoger geworden en de burger durft dan ook sneller over te gaan tot het instellen van een aansprakelijkheidsvordering. Daarbij valt het de laatste jaren op dat de beoefenaars van vrije beroepen hun beroepsactiviteit meer en meer onderbrengen in vennootschapsstructuren met beperkte aansprakelijkheid. Kort samengevat betekent dit dat we zijn geëvolueerd van de persoonlijke aansprakelijkheid van de alleenwerkende vrijberoepsbeoefenaar met zijn privévermogen over aansprakelijkheid van meerdere vermogens voor samenwerkende vrijberoepsbeoefenaars naar aansprakelijkheid met alleen maar het vennootschapsvermogen. De bijdragen in dit boek gaan dieper in op de praktische en relevante problemen die rijzen bij deze evolutie van de professionele aansprakelijkheid van o.a. artsen, notarissen, advocaten en curatoren en hun vennootschappen. Er zijn aparte hoofdstukken over : aansprakelijkheid van de arts en het ziekenhuis, professionele aansprakelijkheid van de notaris, aansprakelijkheid van de advocaat en de bemiddelaar en civielrechtelijke aansprakelijkheid van een curator.

I.Samoy (ed.) (I-9789400005341) mei 2015

166 pag. € 50,00

een Regeling voor Personenschade door Rampen

De wetgever is voornemens om de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) uit te breiden naar onverzekerbare personenschade. De Wts is een vangnetregeling: voor gedupeerden komt hij pas in beeld als laatste regeling die opvang biedt voor hun schade. Personenschade die ontstaat door rampen wordt eerst en vooral opgevangen buiten de Wts. Voor een gedeelte van de schade hebben gedupeerden niet de mogelijkheid om die onder een verzekering te brengen of om langs een andere weg een tegemoetkoming te verkrijgen. Dit betreft immateriële schade, omzet- en inkomensverlies bij arbeidsongeschiktheid, verlies van zelfredzaamheid en bijzondere kosten (zoals studiekosten), verzorgingskosten voor naasten en het verlies van levens, uitvaartkosten van nabestaanden bij overlijden. Dat is grosso modo het deel van de rampschade waarmee bij een eventuele uitbreiding van de Wts naar onverzekerbare personenschade dient te worden gerekend. Deze studie geeft aan welke regeling het meest geschikt is om te bepalen wie een tegemoetkoming toekomt, voor welke delen van de onverzekerbare personenschade én hoe die personenschade in een geldbedrag kan worden uitgedrukt. Hier worden verschillende modellen voor zo'n regeling gepresenteerd waarbij de voor- en nadelen worden aangegeven, afgewogen aan de hand van een aantal belangen, namelijk het belang van rechtszekerheid, het belang van het beperkt houden van de uitvoeringslast, het belang van maatwerk en het belang van flexibiliteit.

E.Engelhard, R.Rijnhout (B-9789462901223) september 2015 231 pag. € 35,00

Schadevergoeding Personenschade (Monografieën BW nr. B-37)

Beknopt actueel overzicht van de structuur van het civiele aansprakelijkheidsrecht, de wettelijke regeling van de vergoeding van personenschade en wie in dat verband welke aanspraak toekomt, de vergoeding van schade wegens verlies aan arbeidsvermogen, de vergoeding van ander nadeel dan vermogensschade en de vergoeding van schade door overlijden. Ook wordt verkend welke andere vormen van personenschade dan letsel en overlijden zich zoal kunnen voordoen, worden de kosten van verhaal en de wettelijke rente besproken en komen enkele procedurele aspecten en de verjaring van de vordering tot schadevergoeding aan bod. *De nieuwe druk van Zaakschade is gepland voor augustus 2015.*
S.Lindenbergh, I,v.d.Zalm (K-9789013131703) juli 2015 172 pag. € 43,50

Schadevergoeding Zaakschade (Monografieën BW nr.)

(K-9789026831850) 3^e dr. 2016 ?????

Smartengeldboek 2015 – ANWB Verkeersrecht

Vroeger verscheen deze gerenommeerde verzameling rechterlijke uitspraken over de bepaling van de hoogte van immateriële schade, gerubriceerd per letselsoort om de drie jaar.

Sinds enkele jaren verschijnt dit boek elk jaar en is vanaf nu uitsluitend verkrijgbaar in combinatie met de online toegang (1 jaar geldig).

Voor abonnees op het tijdschrift VERKEERSRECHT gelden afwijkende prijzen.

ANWB (9789081417556) 20^e dr. april 2015 ca. 275 pag. + 1 jr. online toegang € 95,00 (ex. 21% btw)

Tekst & Commentaar BURGERLIJK WETBOEK

Bevat de wettekst met commentaar van de Boeken 1 tot en met 10 Burgerlijk Wetboek. Deze nieuwe editie gaat uit van de stand van zaken per 15 februari 2015. Titel 10

Arbeidsovereenkomst van Boek 7 is opgenomen naar de stand van de wetgeving per 1 juli 2015, vanwege op die datum in werking tredende belangrijke wetswijzigingen.

H.Nieuwenhuis e.a.(K-9789013128789) 11^e dr. aug.2015 6600 pag. (in 2 bnd.) geb. € 420,00

de Toepasbaarheid van Proportionele Aansprakelijkheid - De voorwaarden voor proportionele aansprakelijkheid in het licht van medische beroepsnormen en de bijzondere zorgplicht van financiële ondernemingen

Een partij die schadevergoeding eist moet als hoofdregel stellen en bewijzen dat er tussen de aansprakelijkheidvestigende gebeurtenis en de schade een causaal verband bestaat, in de vorm van condicio sine qua non. Dit vormt een 'alles of niets'-systeem: afhankelijk van het succes van de bewijsopdracht blijft de schade geheel voor rekening van ofwel de eiser ofwel de gedaagde. Dat kan onbillijk zijn in gevallen van significante causaliteitsonzekerheid.

Daarom is door de Hoge Raad voor dergelijke gevallen de rechtsregel van proportionele aansprakelijkheid aanvaard, waarbij de schadevergoedingsplicht correspondeert met de kans dat de schade is veroorzaakt door de aansprakelijkheidvestigende gebeurtenis. De Hoge Raad stelt wel voorwaarden voor de toepassing van de rechtsregel. Nagegaan wordt hoe die voorwaarden moeten worden geïnterpreteerd, in het licht van gevallen van causaliteitsonzekerheid bij schending van respectievelijk de medische zorgplicht, de medische informatieplicht en de bijzondere zorgplicht van financiële ondernemingen. Kan de toepasbaarheid van proportionele aansprakelijkheid categorisch worden uitgesloten op basis van de strekking van de geschonden norm, de aard van de normschending of de aard van de schade, en zo nee, wat is dan de rol van deze gezichtspunten? Wat zijn de mogelijkheden om een 'gemotiveerde' schatting van de kans op causaal verband tussen normschending en schade te geven? En wat is de minimale kans op causaal verband die is vereist om de toepassing van proportionele aansprakelijkheid te rechtvaardigen? Kan deze 'ondergrens' per geval verschillen en zo ja, waarvan is dit afhankelijk?

Y.Straus (C-9789088631573) februari 2015 122 pag. € 28,00

Verbintenissen uit de Wet en Schadevergoeding (Studiereeks Burgerlijk Recht nr.5)

Nieuwe geactualiseerde editie van dit gerenommeerde systematische (actueel en met voorbeelden geïllustreerd) overzicht van: algemene bepalingen van de onrechtmatige daad (afd. 6.3.1), risico-aansprakelijkheden van afd. 6.3.2 en 6.3.3, misleidende en vergelijkende reclame (afd. 6.3.4), verkeersaansprakelijkheid (art. 185 WvW), onrechtmatige overheidsdaad,

aansprakelijkheid ter zake van arbeidsongevallen en beroepsziekten (art. 7:658) en op grond van goed werkgeverschap (art. 7:611 BW), wettelijke verplichtingen tot schadevergoeding (afd. 6.1.10) en tijdelijke regeling verhaalsrechten (afd. 6.3.5), overige verbintenissen uit de wet: zaakwaarneming, onverschuldigde betaling en ongerechtvaardigde verrijking (titel 6.4). *J.Spier, T.Hartlief e.a. (K-9789013126044) 7^e dr. augustus 2015 500 pag. geb. € 45,00*

Voordeelstoerekening naar Duits en Nederlands Recht (VASR –Vereniging Aansprakelijkheids- & Schadevergoedingsrecht)

Vorteilsausgleichung/voordeelstoerekening is een moeilijk onderwerp in het schadevergoedingsrecht. Kan een dader die de kostwinner van een gezin heeft vermoord bijvoorbeeld vorderen dat de schadevergoeding die aan de weduwe en kinderen verschuldigd is verlaagd moet worden omdat de laatstgenoemden de nalatenschap van de vermoorde persoon erven? Vorteilsausgleichung/voordeelstoerekening komt niet alleen aan de orde bij zo'n exotisch voorbeeld, maar ook in meer gebruikelijke gevallen waarin voordelen aan de orde zijn zonder dat de benadeelde of derden deze bewerkstelligen (bijv. bespaarde uitgaven, bespaarde belastingen, nieuw voor oud), ontstaan door eigen toedoen van benadeelde (bijv. inkomen uit arbeid, gunstige contracten), of door toedoen van derden (bijv. uitbetalingen door een particuliere verzekering, sociale verzekeringen, de werkgever, vrijwillige betalingen van derden). Deze studie geeft een diepgaande analyse van de wijze waarop dit soort zaken naar Nederlands en Duits recht worden behandeld."

Ch.v.Dijk, U.Magnus (K-9789013130720) april 2015 ca. 180 pag. ca. € 32,50

Verschenen in 2014:

Aansprakelijkheid van Scholen - De zorgplicht van scholen voor leerlingen: de praktijk

Een schoolfeest dat uit de hand loopt, een leerling die stiekem gevaarlijke chemische stoffen uit het scheikundelokaal meeneemt, een leerling die tijdens een gymnastiekles uit de ringen valt. Het zijn voorbeelden waarin de zorgplicht van scholen centraal staat. Nederlandse scholen hebben een niet geringe zorgplicht ten opzichte van hun leerlingen. Scholen kunnen aansprakelijk zijn voor de schade van deze leerlingen als de zorgplicht is geschonden. Deze zorgplicht is een open norm, die voor elke situatie en elke leerling afzonderlijk – vaak achteraf – moet worden ingevuld. Als handvat voor een concretisering vooraf wordt de zorgplicht hier besproken voor verschillende categorieën als gebouw en inrichting, ongevallen, pesten, misbruik en geweld, kwaliteit van het onderwijs. De zorgplicht van scholen, en daarmee het risico van scholen op aansprakelijkheid, is in elk van deze categorieën anders. De auteur promoveerde in mei 2013 op het proefschrift *De Zorgplicht van Scholen (Recht & Praktijk Contracten- en aansprakelijkheidsrecht nr. 8) (9789013115352) 576 pag. geb. € 85,95*. Op basis hiervan schreef zij dit praktische boek voor scholen, ouders en verzekeraars.

B.Paijmans (9789088631368) mei 2014

132 pag. € 22,50

Aanspraken en Afspraken

In deze door de redactie van het *Nederlands Juristenblad* geselecteerde topscriptie wordt het systeem rond overheidsaansprakelijkheid als gevolg van onjuiste of onvolledige informatieverstrekking onderzocht. Voor de burger is in dit geval zowel een actie bij de bestuursrechter met een beroep op het vertrouwensbeginsel mogelijk, als bij de civiele rechter op grond van onrechtmatige daad. Beide rechtsgangen worden onder de loep genomen. Dit is gedaan door de huidige invulling in het algemeen bestuursrecht en het civiele recht uiteen te zetten om van daaruit een interne rechtsvergelijking te maken, respectievelijk met het belastingrecht en het civiele recht waarbij sprake is van twee private partijen. De conclusie is dat de huidige problematiek niet slechts ligt in de huidige competentieverdeling tussen de bestuursrechter en de civiele rechter, maar bovenal in de onduidelijkheid van de toegepaste criteria door beide rechters. Hier wordt het bestuursrecht een fiscale spiegel voorgehouden door te stellen dat de rechter voor de vraag of de informatieverstrekking gerechtvaardigde verwachtingen kan wekken, moet kijken naar de inhoud van de uiting: is deze expliciet, individueel en concreet. De onrechtmatige overheidsdaad is – na de relevante gezichtspunten te hebben gedestilleerd uit de jurisprudentie – in het kader geplaatst van buitencontractuele aansprakelijkheid, waarbij de plicht voor de overheid om juiste informatie te verstrekken is geduid als een waarheidsplicht.

Affectieschade

WODC Rapport over slachtoffers en aansprakelijkheid. Een onderzoek naar behoeften, verwachtingen en ervaringen van slachtoffers en hun naasten met betrekking tot het civiele aansprakelijkheidsrecht. Deel II: Affectieschade. Dit tweede deel beoogt specifiek antwoord te geven op een aantal vragen dat speelt rond het wetsvoorstel affectieschade dat in behandeling is bij de Eerste Kamer. In dit wetsvoorstel wordt een recht op smartengeld toegekend aan een aantal categorieën naasten (van slachtoffers die ernstig en blijvend letsel hebben opgelopen) en nabestaanden (van slachtoffers die zijn overleden) als gevolg van een gebeurtenis waarvoor een ander aansprakelijk is.

A.Akkermans e.a. (9789462364356) juli 2014

172 pag. € 45,00

Beroepsaansprakelijkheid (R & P - Contracten- & Aansprakelijkheidsrecht nr. 11)

De aansprakelijkheid van beroepsbeoefenaars kenmerkt zich door een aantal bijzonderheden, waaronder een specifiek op hun taak toegesneden zorgplicht. Aandacht wordt besteed aan thema's zoals de invulling van de zorgvuldigheidnorm, het verschil tussen contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheid, bijzondere bewijsregels, causaal verband, hulpverleningsproblematiek, verval en verjaring en de mogelijkheden van bewijsvergaring en beroepsaansprakelijkheidsverzekering. De auteurs - beiden ervaren advocaat in de beroepsaansprakelijkheidspraktijk - kozen voor een geïntegreerde opzet. Daardoor is het boek relevant voor de beoordeling van de aansprakelijkheid van allerhande beroepsbeoefenaars, zoals bijvoorbeeld advocaten, (tand)artsen, notarissen, deurwaarders, curatoren, bewindvoerders, architecten, makelaars en assurantietussenpersonen.

E.v.Emden,M.de Haan (9789013123951) juni 2014

180 pag. geb. € 65,00

Causaliteit in Letselschadezaken

De kern van deze bundel vormt een weerslag van de op 7 oktober 2013 gehouden referaten voor het Gronings Letselschadecongres. Oldenhuis deed enkele inleidende observaties en refereerde daarbij aan de discussie over de 'alles of niets-benadering van Peeperkorn' en de door deze afgewezen proportionele insteek. Inmiddels weten we dat de Hoge Raad de proportionele benadering heeft omarmd. van Dijk (Kennedy Van der Laan, Amsterdam) schetst recente ontwikkelingen omtrent kansschade en proportionele aansprakelijkheid. J. Meyst-Michels (Van Benthem Keulen, Utrecht) behandelt causaliteitonzekerheid op het terrein van de medische aansprakelijkheidsrecht en de rol van medisch deskundigen. C.Klaassen (Radboud Universiteit) bespreekt causaliteitonzekerheid bij werkgeversaansprakelijkheid, de arbeidsrechtelijke omkeringsregel en de vraag naar het (dogmatisch) onderscheid tussen proportionele aansprakelijkheid en kansschade. J. Overes behandelt kansschade en proportionele aansprakelijkheid.

F.Oldenhuis e.a. (red.) (9789089749987) oktober 2014 116 pag. € 31,00

Ervaringen met verhaal van schade - Van patiënten, verkeersslachtoffers, geweldsslachtoffers, burgers en werknemers

Over het aansprakelijkheidsrecht is veel bekend. Over doelstellingen en functies is veel geschreven. Maar wat weten we van de 'afnemers' van het aansprakelijkheidsrecht, de mensen die er een beroep op doen? Welke indrukken hebben deze bij uitstek ervaringsdeskundigen van het recht? En wat valt daarvan te leren? In de afgelopen jaren zijn in Nederland verschillende onderzoeken gedaan naar ervaringen van mensen die proberen via het recht hun schade te verhalen. Resultaten van die onderzoeken zijn gepresenteerd tijdens een symposium op 6-12- 2013 aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Zij worden in deze publicatie bijeengebracht en besproken vanuit de vraag wat juristen hiervan kunnen leren.

S.Lindenbergh,A.Akkermans (9789462900172) december 2014 86 pag. € 32,50

de Invloed van de Media op het Confrontatievereiste

Het bereik van media is toegenomen en eenmaal gepubliceerde berichtgeving laat zich niet zonder meer verwijderen of herroepen. De kans dat iemand via media met een calamiteit wordt geconfronteerd neemt derhalve toe. Deze confrontatie zou als schokkend kunnen worden ervaren en mogelijk leiden tot psychisch letsel. Slachtoffers zouden in een dergelijk

geval een beroep willen doen op het aansprakelijkheidsrecht. Welke mogelijkheden biedt het recht hen? Aan de hand van rechtsvergelijkend onderzoek wordt deze vraag beantwoordt.
R.Schiphuis (9789462401631) september 2014 44 pag. € 9,95 (nagekomen informatie)

Medische Aansprakelijkheid

In een aantal gevallen komt de patiënt door een onbedoelde gebeurtenis tijdens het zorgproces in een minder goede gezondheid te verkeren dan was voorzien of verwacht; er is dan sprake van een 'incident'. De verslechterde gezondheidssituatie die is opgetreden tijdens het zorgproces wordt aangeduid als 'zorggerelateerde schade'. Verslechterde gezondheidssituatie kan zich uiten als lichamelijk letsel, geestelijk letsel, of als een aantasting van het zelfbeschikkingsrecht. Eén van de behoeften van de patiënt na een "incident", is verkrijgen van vergoeding ter compensatie van de zorggerelateerde schade. Doorgaans wordt het civiele aansprakelijkheidsrecht gebruikt als middel om schade te verhalen. Aan de hand van nationale en Europese wetgeving, nationale en Europese rechtspraak en literatuur worden het civiele aansprakelijkheidsrecht en de procedure tot verhaal van zorggerelateerde schade beschreven. Tevens worden enkele ontwikkelingen beschreven: wat heeft de wetgever op het oog als het gaat om het verhaal van zorggerelateerde schade? Het onderhavige boek is een vervolg op de dissertatie (EUR) uit 2013 'Aansprakelijkheid voor zorggerelateerde schade'.

R.Wijne (9789089749802) november 2014 976 pag. € 128,50

Nadeelcompensatie - Jurisprudentie 01.01.2013 - 01.01.2014

Thematisch inzicht door de samenvatting en rangschikking van relevante jurisprudentie. Ook rechtmatig overheidshandelen kan voor burgers en bedrijven naast voordelen ook nadelen hebben. Als door zo'n nadeel sprake is van schade kan deze schade in bepaalde gevallen vergoed worden onder de noemer nadeelcompensatie. Nu (per mei 2014) geldt voor compensatie van nadeel door rechtmatig overheidshandelen nog geen specifieke wettelijke regeling in formele zin. Ook zonder specifieke wettelijke regeling kan de overheid gehouden zijn de nadelen van een overheidshandeling te compenseren. Hiertoe vormt de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een toetsingskader.

J.Thoonen, T ten Have (red.) (9789491930034) augustus 2014 130 pag. € 39,00

Onrechtmatige Daad: Aansprakelijkheid voor Personen (Monografieën B.W.B-46)

In dit deel wordt de kwalitatieve aansprakelijkheid voor personen besproken (art. 6:169-172 BW). In afzonderlijke hoofdstukken komen aan de orde: aansprakelijkheid voor het minderjarig kind (art. 6:169), aansprakelijkheid voor ondergeschikte en niet- ondergeschikte hulppersonen (art. 6:170 en 171) en de aansprakelijkheid voor de vertegenwoordiger (art. 6:172). Deze nieuwe druk is geheel herzien en sterk geactualiseerd.

F.Oldenhuis (9789013127621) 3^e dr. december 2014 120 pag. € 42,50

Onrechtmatige Daad in Groepsverband (Recht & Praktijk- Contracten- & Aansprakelijkheidsrecht nr. 10)

Sinds de eerste druk in 1990, aan de vooravond van de invoering van art. 6:166 als onderdeel van het Nieuw BW, is er veel lagere jurisprudentie verschenen die zicht biedt op de contouren van de aansprakelijkheid voor onrechtmatige daad in groepsverband zoals die in de rechtspraak worden gehanteerd. Die recente rechtspraak is in deze 2e druk verwerkt en waar nodig becommentarieerd en de relevante rechtsontwikkelingen van de afgelopen decennia zijn in deze nieuwe druk opgenomen.

R.Boonekamp (9789013113365) 2^e dr. februari 2014 ca. 240 pag. geb. € 48,00

de Persoonlijke Aansprakelijkheid van Medisch Specialisten

Het medische aansprakelijkheidsrecht heeft de afgelopen decennia een enorme vlucht genomen. Sinds de invoering van artikel 7:462 BW kennen we in Nederland een centrale aansprakelijkheid voor ziekenhuizen, waardoor in verreweg de meeste gevallen het ziekenhuis aansprakelijk wordt gesteld voor medische fouten begaan in ziekenhuisverband. Desondanks kunnen patiënten (eveneens) een medisch specialist in persoon aanspreken en worden medici in de praktijk ook regelmatig geconfronteerd met dergelijke aansprakelijkstellingen.

De auteur onderzoekt de grenzen van de persoonlijke aansprakelijkheid van medisch specialisten en gaat in op de vraag op welke gronden een patiënt een medisch specialist die een beroepsfout heeft begaan persoonlijk aansprakelijk kan stellen, en of de patiënt ook een

ander dan de specialist kan aanspreken voor zijn schade. Voorts vergelijkt zij de positie van medici met die van rechterlijke ambtenaren en financiële toezichthouders, voor wie een afwijkend aansprakelijkheidsregime geldt. Daarbij kijkt ze ook naar hun rechtspositie in het Belgische aansprakelijkheidsrecht. Kern van haar betoog is de vraag in hoeverre een uitsluiting of beperking van de persoonlijke aansprakelijkheid van medisch specialisten in het huidige recht past, en hoe een eventuele uitsluiting of beperking zou kunnen worden vormgegeven.
M.v.Roosmalen (9789088631528) december 2014 140 pag. € 28,50

Punitive Damages -*The Civil Remedy in American Law, Lessons and Caveats for Continental Europe* COMPLETE INHOUDSOPGAVE op AANVRAAG

Centraal staat de vraag of de civielrechtelijke sanctie *Punitive Damages* een toekomst kan hebben in continentaal Europa. Deze vorm van civiele schadevergoeding wordt tot op heden louter erkend in rechtssystemen die behoren tot de common law-traditie zoals de Verenigde Staten en Engeland. In deze landen kan in bepaalde omstandigheden aan een gedaagde in een civiele procedure, naast een compensatoire schadevergoeding, een extra schadevergoeding in de vorm van punitive damages worden opgelegd. De functies van deze privaatrechtelijke boete reiken verder dan bestraffing en preventie alleen; ook het beschermen van het algemeen belang, het faciliteren van privaatrechtelijke handhaving en het compenseren van bepaalde kosten van de eiser, zoals advocaatkosten, behoren tot haar functies.
L.Meurkens (9789013126952) december 2014 476 pag. € 75,00

Schadevergoeding Algemeen Deel 1 (Monografieën B.W. nr. B-34)

Het schadevergoedingsrecht wordt in deze reeks behandeld in meer delen. In dit eerste deel komen aan de orde: algemene beschouwingen over schadevergoedingsrecht (doeleinden, functies, beginselen), algemene beschouwingen over afdeling 6.1.10 BW (geschiedenis, inhoud, systematiek, toepassingsgebied), het begrip schade (wat is schade, welke onderscheidingen kunnen daarin worden aangebracht?) en ten slotte verbintenis- en vermogensrechtelijke aspecten van het recht op schadevergoeding.
S.Lindenbergh (9789013104394) oktober 2014 104 pag. € 42,50

Smartengeld 2014 – ANWB Verkeersrecht

Tot nu toe verscheen deze gerenommeerde verzameling rechterlijke uitspraken over de bepaling van de hoogte van immateriële schade, gerubriceerd per letselsoort om de drie jaar. *Voortaan gaat dit boek elk jaar verschijnen en is vanaf nu uitsluitend verkrijgbaar in combinatie met de online toegang (1 jaar geldig). Voor (nieuwe) abonnees op het tijdschrift VERKEERSRECHT gelden afwijkende prijzen. Meer info op aanvraag beschikbaar.*
M.Jansen e.a. (red.) (9789081417549) 19^e dr. februari 2014 272 pag. + 1 jr. online € 99,00

Smartengeld voor Chronisch Bewustelozen: een mythe of juist niet ?

De vraag of een chronisch bewusteloos slachtoffer ('comapatiënt') recht heeft op vergoeding van immateriële schade is een klassiek twistpunt onder juristen. Ratio en gevoel staan hier namelijk op (zeer) gespannen voet met elkaar. Het standpunt voor 1996 was duidelijk: 'wat niet weet, wat niet deert'. Toentertijd was voor de toewijsbaarheid van smartengeld namelijk vereist dat het slachtoffer zich van de gederfde levensvreugde, het verdriet of de pijn bewust moest zijn geweest. Deze door de redactie van het *Nederlands Juristenblad* geselecteerde topscriptie behandelt hoe het momenteel in Nederland staat met het recht op vergoeding van immateriële schade voor chronisch bewustelozen. Is bewustzijn nog steeds een voorwaarde voor de toekenning van smartengeld wegens aantasting van de lichamelijke integriteit? Of is de droom van Tjittes (uit 1996!) realiteit geworden en is smartengeld voor chronisch bewustelozen geen mythe meer? De conclusie luidt dat het (nog) niet duidelijk is of het gezegde 'wat niet weet, wat niet deert' is ingeruild voor de droom van Tjittes. De Hoge Raad heeft in het *Coma*-arrest een eerste grote stap gezet door te bepalen dat een bewusteloze in geval van lichamenlijk letsel in beginsel recht heeft op smartengeld. Onduidelijk is of de Hoge Raad nu wel of niet als vereiste stelt dat het slachtoffer zich (achteraf) van zijn gederfde levensvreugde bewust is geweest. In 2013 kiest de Rechtbank Midden-Nederland voor de zogenaamde 'ruime opvatting'. Zij ruilt het gezegde in voor de droom van Tjittes. De rechtbank brengt – anders dan de Hoge Raad in het *Coma*-arrest deed – het recht op immateriële schadevergoeding rechtstreeks in verband met fundamentele waarden (gelijkheidsbeginsel en menselijke waardigheid).

R.Pranger juli 2014

39 pag.

GRATIS OP PDF OP AANVRAAG

De Toekomst van de Letselschadepraktijk (LSA nr. 25)

Het 25e symposium van de jubilerende Vereniging voor Letselschade Advocaten was het moment bij uitstek om een blik te werpen in de toekomst van de letselschadepraktijk. In de vijf bijdragen, hier gebundeld, trachten de sprekers ook voorspellingen te doen over toekomstige ontwikkelingen in het aansprakelijkheidsrecht, het verzekeringsrecht en de letselschadeafwikkeling. Ze doen concrete voorstellen voor mogelijke ontwikkelingen en spreken zich uit over wenselijke en in sommige gevallen zelfs noodzakelijke wijzigingen. Dus een waardevolle richtingwijzer voor de toekomst van de letselschadepraktijk.
F.Stadermann e.a.(9789012393331) september 2014 140 pag. € 29,95

de Toepassing van de Vereisten van Causaliteit, Relativiteit en Toerekening bij de Onrechtmatige Overheidsdaad (Meijers Reeks)

Of aansprakelijkheid van de overheid wegens schending van publiekrechtelijke normen bestaat, wordt getoetst aan de hand van dezelfde criteria als aansprakelijkheid van private partijen. De overheid is, net als andere rechtspersonen, aansprakelijk op grond van onrechtmatige daad als wordt voldaan aan de onrechtmatigheidsvereisten van artikel 6:162 en 163 BW, te weten onrechtmatigheid, schade, causaliteit, relativiteit en toerekening. In het huidige systeem moet de bijzondere positie van de overheid in het onrechtmatigedaadsrecht dus tot uiting komen binnen het kader van de van oorsprong privaatrechtelijke onrechtmatigedaadscriteria. Hier wordt de huidige jurisprudentie over de toepassing van deze vereisten in kaart gebracht. Vervolgens wordt gekeken in hoeverre de toepassing van de vereisten van causaliteit, relativiteit en toerekening bij de onrechtmatige overheidsdaad afwijkt van de toepassing ervan in het geval van private partijen en wat de reden hiervoor kan zijn. Vanuit dit verschil ontstaat meer duidelijkheid over de positie van de overheid in het onrechtmatigedaadsrecht en de omvang van de overheidsaansprakelijkheid wegens onrechtmatige daad.

L.di Bella (9789013120400) januari 2014

249 pag. € 55,00

Verkeersaansprakelijkheid – Het civiele en strafrechtelijke schuldbegrip bij verkeersongevallen

Het strafrecht en het civiele recht reageren verschillend op verkeersongevallen met zeer ernstige of fatale gevolgen. Hoewel in beide gevallen de 'dader' strenger wordt aangepakt – zowel de strafmaat als de schadevergoeding aan de gelaedeerde is gedurende jaren aanzienlijk verhoogd – zijn er grote verschillen op het gebied van aansprakelijkheid, schuldbegrip, beginselen, bewijsrecht en procedures. Het strafrechtelijke en civielrechtelijke verkeersongevallenrecht wordt hier samengebracht. Beschrijft de historische ontwikkeling van het verkeersrecht en van het schuldbegrip bij het vaststellen van de aansprakelijkheid als gevolg van een verkeersongeval en onderzoekt de verkeersrechtelijke beginselen en hun betekenis voor de civielrechtelijke en strafrechtelijke vaststelling van de schuld. Verder wordt het civielrechtelijke en strafrechtelijke schuldbegrip benaderd, waarbij art. 6 WvW 1994 centraal staat. Ingegaan wordt op de verweermogelijkheden van verdachte c.q. laedens en op de invloed van causaliteit en relativiteit op de vestiging van de civielrechtelijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid. Tot slot behandelt de auteur de gelijkenissen en verschillen tussen het civielrechtelijke eigen schuld verweer (art. 6:101 BW) en het strafrechtelijke vertrouwensbeginsel, en de civielrechtelijke procedure en strafrechtelijke procedure in het verkeersrecht. Door de gedegen behandeling van het verkeersrecht vanuit het strafrecht én het civiele recht, en door de uitgebreide analyse van de verkeersjurisprudentie, is dit praktische handboek onmisbaar voor alle juristen die verkeersslachtoffers bijstaan.

M.van Wijk (9789088631412) september 2014

206 pag. € 32,50

Verschenen in 2013 :

Aansprakelijkheid voor Zorggerelateerde Schade

Handboek voor de praktijkjurist voor het civiele aansprakelijkheidsrecht in medische kwesties. Uitvoerige analyse (gebaseerd op intensief onderzoek) van de bestaande problematiek, aan de hand van nationale en Europese wetgeving en rechtspraak en literatuur, met veel aandacht

voor alternatieven als no fault systemen (patiëntenverzekering, schadefonds) gebaseerd op vergelijkingen met Zweden, België, Oostenrijk en Duitsland, en Nederlandse wetsvoorstellen.
R.Wijne (9789089748010) september 2013 981 pag. geb. € 115,00

Abstracte Schadeberekening (Ver.v Aansprakelijkheid- en Schadevergoedingsrecht)

Preadviesen betreffende de ratio van abstracties bij vaststelling van te vergoeden schade (BW 6:97) en toerekenen van voordeel (BW 6:100) door deskundigen uit wetenschap en praktijk.
S.Lindenbergh,A.Franken (9789013119602) oktober 2013 76 pag. € 30,00

Asbest, Gezondheid en Veiligheid. Ontwikkelingen in het Aansprakelijkheidsrecht

Onderzoek naar de aanpak van asbestproblematiek in Nederland, België, Frankrijk. Als de druk op rechters om responsief en empatisch recht te spreken te groot wordt, ligt het gevaar van tunnelvisie op de loer: "de rechter aanvaardt aansprakelijkheid omdat een bepaald gezondheids- of veiligheidsrisico zich heeft gerealiseerd, terwijl de schadeveroorzaker daar in het verleden niet op bedacht had moeten zijn". Belangrijk voor het aansprakelijkheidsrecht.
E.de Kezel (9789400004139) mei 2013 762 pag. € 85,00

Betrokkenheid van Derden bij Contractbreuk

Overeenkomsten werken alleen tussen de contractspartijen. Wanneer een contractuele verplichting niet wordt nagekomen, dan zal de benadeelde contractant dus in beginsel enkel zijn wederpartij kunnen aanspreken. De meeste Westerse rechtsstelsels erkennen echter dat ook derden, die bij de contractbreuk betrokken zijn geweest, *onder omstandigheden aansprakelijk* kunnen worden gesteld voor gevallen waarin de derde de contractbreuk heeft uitgelokt of gefaciliteerd, of ervan heeft geprofiteerd. Hier wordt onderzocht hoe het Nederlandse, Duitse, Franse, Engelse en Amerikaanse *aansprakelijkheidsrecht* reageren op situaties van derdenbetrokkenheid bij contractbreuk. De resultaten uit de rechtsvergelijking worden gebruikt om de gezichtspunten in kaart te brengen die de Nederlandse rechter dient mee te wegen in het aansprakelijkheidsoordeel. Daarnaast worden, aan de hand van de uitkomsten van de vergelijking van de vier Europese jurisdicties, aanbevelingen gedaan over een geharmoniseerde regeling op EU-niveau op basis van de gemeenschappelijke kern.
L.v.Bochove (9789462400559) december 2013 433 pag. € 34,95

Handhaving van EVRM-rechten via het Aansprakelijkheidsrecht

Uitermate interessante benadering van het aansprakelijkheids-en schadevergoedingsrecht. Gepleit wordt voor een meer fundamentele rechtsfiguur : *de fundamentele rechtsschending*.
J.Emaus (9789089747471) februari 2013 427 pag. € 80,00

In de Schaduw van het Slachtoffer (LSA Reeks nr. 24)

Centraal staat de positie van "derden" bij letselschade, maar ook afwikkeling van massaschade en de rol van het EVRM binnen het letselschaderecht. Symposiumverslag van Vereniging LSA.
C.Klaassen (red.) (9789012391221) mei 2013 150 pag. € 29,95

Schadevergoeding bij Overlijden

Onderzoek naar een alternatief systeem voor de berekening van schade door derving van levensonderhoud bij overlijden. Nabestaanden hebben geen recht op schadevergoeding wanneer een naaste overlijdt, tenzij zij tevens slachtoffer zijn. Art. 6:108 BW bepaalt dat een beperkte groep nabestaanden de mogelijkheid heeft om zowel de kosten van lijkbezorging als de door hun geleden schade wegens derving van levensonderhoud door dit overlijden op de aansprakelijke te verhalen. De hoogte van deze schade is echter lastig vast te stellen. De huidige schadeberekeningssystematiek is in de literatuur fors bekritiseerd. Bespreekt de plaats van overlijdensschade in het aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht, de begrenzingen van de vergoeding van overlijdensschade van art. 6:108 BW (het behoeftigheidsvereiste), en de tekortkomingen van de systematiek van de berekening van de schade door het derven van levensonderhoud bij overlijden, tevens een vergelijking met enkele andere Europese landen.
E.Onderlinden (9789088631991) oktober 2013 108 pag. € 26,50

Van Smart naar Geld

Verslag van interviews met slachtoffers van letselschade en hun schadevergoedingsprocedure tot en met de Hoge Raad. Het doel is o.a. juristen voor te houden hoe gewoonten en vanzelfsprekendheden uit hun vak overkomen op mensen die ermee geconfronteerd worden.

S.Lindenbergh (9789013121308) november 2013

120 pag. € 19,95

de Waarde van Smartengeld (CRBS Reeks)

Actuele congresreferaten met extra bijdragen, alles van deskundigen en uiterts actueel: stagnerende smartengeldbedragen in Nederland, rechtsvergelijking, meer rights-based dan damage-based benadering, de rechtspraktijk van de feitenrechter, rol van verzekeraar etc.

F.Oldenhuis, H.Vorsselemans (red.) (9789089747983) augustus 2013 131 pag. € 31,00

de Zorgplicht van Scholen (R & P - Contracten- en aansprakelijkheidsrecht nr. 8)

Scholen hebben een civielrechtelijke zorgplicht jegens hun leerlingen. Schending van deze zorgplicht kan leiden tot aansprakelijkheid van een school jegens een leerling die als gevolg daarvan schade lijdt. Hoe ver deze zorgplicht in juridische zin reikt en wat de zorgplicht voor scholen en leerlingen concreet meebrengt aan te leveren inspanningen en gerechtvaardigde verwachtingen, is in Nederland nog niet op fundamentele wijze onderzocht, zodat hierover nog veel onbeantwoorde vragen leven. Naslagwerk voor de rechts- en verzekeringspraktijk.

B.Paijmans (9789013115352) mei 2013 576 pag. geb. € 85,95

Verschenen in 2012 :

Causaliteitsperikelen Preadviezen Ver. voor Aansprakelijkheids- en Schadevergoedingsrecht

Over problemen die het (bewijs van) causaal verband kunnen opleveren, in het bijzonder in geval van causaliteitonzekerheid c.q. meervoudige causaliteit in rechtspraak en literatuur.

J.Kortmann, C.Klaassen (9789013109955) september 2012 68 pag. € 31,50

Macht & Tegenmacht in de Nederlandse Asbestregulering

Het algemene asbestverbod dateert pas uit 1993 toen er al zeer vele slachtoffers waren. Economische belangen prevaleerden. De periode 1930-2004 wordt hier uitvoerig bestudeerd. Een onmisbaar boek voor huidige procedures.

R.Ruers (9789089746337) maart 2012 537 pag. € 83,00

Schadevergoeding voor Derden in Personenschadezaken

Rechtsvergelijkende studie naar art. 6:107 en 6:108 BW in relatie tot het onrechtmatige daadsrecht en schadevergoedingsrecht. Uitvoerig handboek over deze actuele materie.

R.Rijnhout (9789089746580) juni 2012 479 pag. € 78,50

NB zie ook : Derdenschade. Vergoeding van Materiële Derdenschade bij Letsel en Overlijden Praktische handleiding bij de vergoedingsacties ex. art 6:107 en 6: 108 BW.

M.Wildenbeest (9789088630705) maart 2011 118 pag. € 28,50

Verkenningen binnen het Letselschaderecht (LSA Reeks)

Verslag van LSA symposium over specifieke deelgebieden letselschade: aansprakelijkheid van scholen bij letselschade leerling, Medische Paragraaf bij Gedragscode Behandeling Letselschade, luchtreizen, personenschade anno 2012, letselschade en sociale voorzieningen.

T.Hartlief e.a. (9789012386913) juli 2012 208 pag. € 19,00

Whiplash: Juristen aan het Woord

Geactualiseerde weergave van congresreferaten over recente jurisprudentie over whiplash.

F.Oldenhuis e.a. (red.) (9789089747037) oktober 2012 152 pag. € 31,00